

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

39'uncu Toplantı
14 Şubat 2018 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde
Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/914)

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

39'uncu Toplantı

14 Şubat 2018 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 14.25'te açılarak iki oturum yaptı.

Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'nın (1/914) maddeleri üzerindeki görüşmelere devam edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 19.30'da toplantıya son verildi.

14 Şubat 2018 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.25

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakanım, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 39’uncu Birleşimini açıyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/914)

BAŞKAN - Gündemimizde (1/914) esas numaralı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı bulunmaktadır.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bir on beş dakika ara verelim mi?

BAŞKAN – Efendim?

MUSA ÇAM (İzmir) – On beş dakika ara verelim.

BAŞKAN – Tamam, birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

14.45’de görüşmelere başlayacağız.

Kapanma Saati: 14.26

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.58

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNEY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 39’uncu Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ara için teşekkür ederiz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Rica ediyorum efendim.

3’üncü madde üzerinde, biliyorsunuz, oylamayı yapmamıştık, bir adet önerge vardı. Şimdi önergeyi okutup 3’üncü maddeyi işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısı’nın çerçeve 3’üncü maddesi ile 193 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinin birinci fıkrasına (8) numaralı bendinden sonra gelmek üzere eklenen (9) numaralı bendin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

“9. 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik enerjisi üretimi amacıyla, sahibi oldukları veya kiraladıkları konutların çatı ve/veya cephelerinde kurdukları kurulu gücü azami 10 kW’a kadar (10 kW dâhil) olan (Kat maliklerince ana gayrimenkulün ortak elektrik enerjisi ihtiyacının karşılanması amacıyla kurulan dâhil) yalnızca bir üretim tesisinden üretilen elektrik enerjisinin ihtiyaç fazlasını son kaynak tedarik şirketine satanlar (Bu bendin uygulanmasında üçüncü fıkra hükmü dikkate alınmaz);”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10- 213 sayılı Kanuna 278 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 278/A maddesi eklenmiştir.

“İmha edilmesi gereken mallar:

MADDE 278/A- Bozulma, çürüme veya son kullanma tarihinin geçmesi gibi nedenlerle imha edilmesi gereken emtia, bu mahiyetteki imha işlemleri süreklilik arz eden mükelleflerin başvurularına istinaden, bu Kanunun 267 nci maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü bendindeki usulle mukayyet olmaksızın, Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen usul çerçevesinde ve tayin olunan imha oranı dikkate alınmak suretiyle değerlendirilir.

Birinci fıkra hükmünden yararlanmak için yapılan başvurular, Maliye Bakanlığınca, mükellefin geçmiş yıllardaki işlemleri, fiili üretimi, satış ve imha süreçleri ile sektördeki diğer mükelleflerin durumu, yetkili idare, oda ve kuruluşların görüşleri de dikkate alınmak suretiyle değerlendirilir. Bu değerlendirme neticesinde, Maliye Bakanlığınca karşılıklı anlaşmak suretiyle, tayin olunan imha oranını aşmamak kaydıyla imha edilen emtianın emsal bedeli sıfır olarak kabul edilir.

Mükellefler, imha işlemine ilişkin her türlü kayıt, belge ve evrakı bu Kanunun ilgili hükümleri uyarınca muhafaza ve gerektiğinde ibraz etmek zorundadır.

Maliye Bakanlığı, bu maddeden yararlanmak için başvuruda bulunabilecek mükelleflerde aranacak şartları, tayin olunan imha oranının geçerli olacağı süreyi, imha oranının süresinden önce iptaline ilişkin kriterleri, bu madde kapsamına giren emtiayı, sektörler, iş kolları ve işletme büyüklüklerini ayrı ayrı ya da birlikte dikkate almak suretiyle, belirlemeye ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları tespiti yetkilidir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, madde üzerinde bir açıklama alabilir miyiz lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gelir İdaresi Başkanımız uygun görürseniz, kısa bir açıklama yapsın.

BAŞKAN – Tabii.

Sayın Ertürk, buyurun lütfen.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sayın Başkan, sayın vekillerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Uygulamada, malumlarınız olduğu üzere, emtia değerlemesi Vergi Usul Kanun’u hükümlerine göre yapılmaktadır vergi kanunları açısından. Bazen bazı malların deprem, sel felaketi, işte bozulma, çürüme gibi birtakım nedenlerden dolayı değerinde azalmalar vuku bulabilmektedir. Bu azalmalar eğer emtianın değerinin sıfıra inmesi gibi bir sonucu doğuran mahiyetteyse işletme açısından, işletme bunun değerlemesini Vergi Usul Kanunu’nun emsal bedel hükümlerine göre yaptırmakta, bu da pratikte takdir komisyonları tarafından yerine getirilmekte. Fakat takdir komisyonları tarafından yerine getirilmesi gereken bu müessese, uygulamada her zaman pratik bir sonuç doğurmamakta, işletmeler uzun süre boyunca bekleyebilmekte fakat bu uzun süre beklemek bazı malların da uzun süre beklemesine neden olmakta, çevre açısından, işletme açısından birtakım sıkıntılar doğurabilmekte. Bunun en önemli ve en bariz örneklerinden birisi süt ve süt ürünleri sektörlerinde görülmekte. Örneğin bir süt üretim tesisi, peynir, yoğurt, süt gibi böyle son kullanma tarihi olan ürünler üretmekte, bunlardan belli bir kısmı geri dönmekte, dönen mallar çok fazla sayıda olmakta ve her seferinde, her gün takdir komisyonu marifetiyle bunların imha edilmesi gerekmekte. Uygulamada yaşanan bu sıkıntıyı giderme anlamında taslaktaki bu madde huzurlarınıza gelmiş bulunuyor.

Maddede de özetle şu düzenleniyor: Maliye Bakanlığınca söz konusu işletmenin bir başvuruda bulunması düşünülüyor. Maliye Bakanlığınca başvurulduktan sonra Bakanlık, o başvuru üzerine ilgili sektörü analiz etmek, işletmeyi analiz etmek, o malın niteliğini analiz etmek suretiyle karşılıklı

bir anlaşma suretiyle bir imha oranı belirliyor ve bundan sonra işletme kendisiyle yapılan anlaşma çerçevesinde ve kendisine takdir edilen süre çerçevesinde o süre boyunca o imha oranı nezdinde, o miktarı da geçmemek şartıyla sıfır bedel takdir etme, sıfır bedel değerlendirme yapma imkânına kavuşuyor.

MUSA ÇAM (İzmir) – Vergiden mi düşecek onu?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Evet. Malın aslında mutlaka kayıtlarda bir değeri var Sayın Vekilim, o mal onun açısından artık imha edilmesi gereken sıfır değere sahip bir mal olduğunu, illa takdir komisyonuna değil de bizim öngördüğümüz usul çerçevesinde değerlemesine imkân veriyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İki tane soru sadece çünkü piyasada bu konuda çok fazla sorunla karşılaşıldığı bir gerçek. Birincisi, sizin belirttiğiniz gibi, çok kısa süre içerisinde miadı dolan, hatta günlük kullanım içerisinde kullanılan ürünlerle ilgili bir olay. Burada o ürünlerin bekletildikten sonra yani asıl ürünün örneğin süt olarak kullanılma olanağı ortadan kalkmasına karşın başka bir amaçla kullanılmasına olanak veriyor gıda tüzüğü diyelim, örneğin çökelek yapıyorsunuz gibi. Bu durumda olduğu gibi sıfır belirli bir oran dâhilinde sıfır oran tayin etmenin, sıfır değer takdir etmenin pek fazla bir anlamı kalmıyor; bu birinci konu.

İkincisi, yine buna bağlı olarak, burada belirli bir oran değil, aynı durumda olan ürünlerin tamamı aynı sonuca tabi. Yani böyle bir olay ortaya çıktıysa o andan itibaren onun değerinin yüzde şu kadarını sıfır takdir ederim dediğiniz andan itibaren geri kalan için şimdiye kadar olan sorunlar aynen devam etmiş olacak. Olayı tam anlamıyla çözemiyor dolayısıyla olay.

Üçüncüsü de miatlı ürünlerle ilgili. Miatlı ürünler genellikle bir yıl, iki yıl, üç yıl miatlarla beraber piyasaya verilen ürünlerin belirli bir kısmı bir buçuk sene sonra döner o işletmelere gelir. Bunlarla ilgili olarak sorun, özellikle Tarım Bakanlığının bu konudaki hassasiyetiyle beraber, ki öyle olması gerekiyor, gittikçe artmaya başladı. Dolayısıyla, eğer sorun çözülüyorsa bu ikisinin beraberce çözülmesi ve buralarda miatlı ürünlerde de ilaçlar hariç, onları kesin olarak kastetmiyorum, ilaçlar için zaten özel düzenlemeleriniz de var, onların dışında kalan ürünlerin eğer değişik kullanım olanakları varsa bu takdirde taleplerin büyük bir kısmı bunların değeri düşük emtia olarak değerlendirilmesi... Yani iade edildiği andan itibaren miat nedeniyle o ürünün başka bir yerde kullanılacaksa değeri düşük emtia olarak kaydedilmesi ve olayın bu şekilde çözülmesi gibi birtakım seçenekler de geliyor sürekli olarak. Dolayısıyla, düzenleme kamuoyunda duyulur duyulmaz yağmur gibi bunlar yağmaya başladı. “Şu sorunuz da var, bu sorunuz da var.” diye. Yani sonuç olarak, günlük sayılabilecek çok kısa vadeli geri dönüşler nedeniyle yaptığınız çözüm toptan bir çözüm olamıyor gördüğüm kadarıyla. İkincisi de miatlı ürünlerin miadı dolduktan sonra iadesiyle ortaya çıkacak sorunu da çözmüş gibi gözüküyoruz ya da bizim bilmediğimiz bir çözüm varsa bu nedir, onu öğrenmek istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ertürk...

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sayın Bakanım, doğru, yüzde 100 sorunu çözme gibi bir iddiası yok düzenlemenin, zaten mevcut müessesede de aynen devam ediyor. Yani mevcut müessesede takdir komisyonları vasıtasıyla değerlendirme şeyi devam ediyor. Bizim değeri düşen mallarla ilgili maddemizde değeri düşen mallarla ilgili birtakım örneklemeler var. İşte depremdi, seldi ya da başka, kırılmak, bozulmak, çatlamak gibi şeyler var. Bu maddenin lafzında biz sadece bozulma, çürüme

ve son kullanma tarihinin geçmesi kriterlerini yazdık buraya, diğerleri zaten kapsam dışında, onlar yine eskiden olduğu gibi takdir komisyonu marifetiyle değerlendirilmeye devam edecek. Burada da lafzında önemli bir şart var, "...imha edilmesi gereken..." yani o geri dönen malın artık işletme açısından bir değeri olmadığı kabulü var. Geri dönen mal eğer işletme açısından bir değer ittihaz ediyorsa tamam, belli bir değer düşüklüğünü haiz ama sıfır değildir ve bu maddenin kapsamına girmez. Bu maddenin kapsamına giren mutlaka ve mutlaka sıfır değeri haiz olduğu düşünülen mallar. Bunun dışında kalan mallar yine eskiden olduğu gibi takdir komisyonları marifetiyle değerlendirilmeye devam edecek.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 213 sayılı Kanuna 280 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 280/A maddesi eklenmiştir.

“Yurtdışından getirilerek sermaye olarak konulan yabancı paralar:

MADDE 280/A- Yatırım teşvik belgesi kapsamında yatırım yapacak tam mükellef sermaye şirketlerine, işe başladıkları hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonuna kadar yurtdışından getirilerek sermaye olarak konulan yabancı paraların, söz konusu dönem zarfında yatırım teşvik belgesi kapsamında sarf olunan kısmı nedeniyle oluşan kur farkları pasifte özel bir fon hesabına alınabilir. Bu durumda olumlu kur farkları bu hesabın alacağına, olumsuz kur farkları ise bu hesabın borcuna kaydedilir.

Sermaye olarak konulan bu yabancı paraların, işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonuna kadar herhangi bir suretle sarf edilmeyen kısmı; bu hesap dönemlerine ait vergilendirme dönemlerinin sonuna kadar mukayyet değeriyle, işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap döneminin sonu itibarıyla bu Kanunun 280 inci maddesine göre değerlendirir.

Birinci fıkraya uyarınca oluşan fon hesabı, sermayeye ilave edilme dışında, herhangi bir suretle başka bir hesaba nakledildiği veya işletmeden çekildiği takdirde, bu işlemlerin yapıldığı dönemlerin kazancı ile ilişkilendirilmeksizin, bu dönemde vergiye tabi tutulur. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa göre yapılan devir ve bölünme işlemleri hariç, şirketin tasfiyesi halinde de bu hüküm uygulanır.

Mükelleflerin, bu madde hükmünden yararlanabilmeleri için ticaret siciline tescil tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar yatırım teşvik belgesi almak için başvuruda bulunmuş ve işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonuna kadar bu belgeyi almış olması gerekir. Söz konusu yabancı paralar; başvurunun süresi içinde yapılmaması halinde müteakip ilk vergilendirme döneminden, yatırım teşvik belgesinin alınmaması halinde ise işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonu itibarıyla bu Kanunun 280 inci maddesine göre değerlendirir.

Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, uygun görürseniz Gelir İdaresi Başkanımız bir açıklama yapsın.

BAŞKAN – Sayın Ertürk, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Uygulamada yaşanan yaygın bir sorunu çözmek amacıyla bu madde ihdası öngörülmekte. Özellikle yabancı sermayeli şirketler, ülkemize getirdikleri döviz cinsinden yabancı paralarını belli bir süre aktiflerinde para olarak bankada ya da kasada tutmak mecburiyetinde kalabiliyorlar o parayı yatırıma dönüştürmek için geçen belli bir süre geçebiliyor. Bu süre bazen çok kısa olabildiği gibi bazen uzunca bir süre de olabiliyor fakat bizim, malumunuz, Vergi Usul Kanunu hükümleri çerçevesinde iktisadi kıymetlerin Vergi Usul Kanunu'nda yer alan değerlendirme ölçütleriyle değerlendirilmesi gerekiyor. Yabancı paraların da Türk parasına çevrilmesi gerekiyor değerlendirme günü itibarıyla. Getirdiği tarihteki Türk parasıyla değerlendirme günü itibarıyla karşılığı olan Türk parası arasında bazen olumlu bazen de olumsuz farklar ortaya çıkabiliyor. Herhangi bir şekilde yatırıma dönüşmeyen, sadece para olarak kalan bu kıymetler bu anlamda vergiye tabi bir kazanç doğumuna sebep olabiliyor. Bu da işletmenin Türkiye'ye tahsis ettiği sermayede aslında fiktif bir azalma anlamına geliyor. Bu sıkıntıyı giderme anlamıyla böyle bir madde ihdası öngörülüyor. Maddeden yararlanabilmek için her şeyden önce tam mükellef bir sermaye şirketi olmanız gerekiyor, yatırım teşvik belgesine sahip olmanız gerekiyor. Türkiye'ye tahsis ettiğiniz, Türkiye'ye getirmiş olduğunuz parayı o yatırım teşvik belgesine hasredilen alanlara harcamanız gerekiyor. Bu harcama neticesinde, harcama tarihi itibarıyla yapılan değerlendirme sonucunda geline tarihle o tarih arasındaki olumlu farklar buna özgü açılacak pasif karakterli bir hesabın alacak tarafına, olumsuz farklar da borç tarafına kaydediliyor ve bu fonda beklediği müddetçe bu para herhangi bir şekilde vergiye tabi tutulmuyor.

İkinci olarak, bu yatırım teşvik belgesinde öngörülen tutarlara hasredilmeyen paraların sadece para olarak kalması durumunda paranın getirildiği tarihi takip eden hesap döneminin sonuna kadar herhangi bir şekilde vergiye tabi olmuyor fakat o ikinci yılın sonunda sadece para olarak tutulanlar, değerlendirilmek suretiyle olumlu ya da olumsuz anlamda kurum kazancının tespitinde gelir ya da gider olarak dikkate alınıyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Peki, bu bir haksız rekabete yol açmayacak mıdır yani belli sektörler itibarıyla tamam ama aynı alanda faaliyet gösteren iki tane sermaye şirketi aynı anda faaliyete başlamış olsa aynı sermayeyle bir adaletsizlik söz konusu olmayacak mı? Böyle bir talep mi oldu, bundan mı doğdu? Mesela bunun gerekçesini anlayabiliyorum ama bazı projelerle, müteahhitlik firmalarıyla özel projeler için kurulmuş firmalarla sınırlı tutmak daha doğru olmaz mı acaba? Üzerinde bunların düşünüldü mü, konuşuldu mu bu tarafı?

BAŞKAN – Sayın Ertürk...

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Bu maddenin yürürlük tarihi bu açıdan önemli. Bu madde, yayımlandığı tarihten sonra ticaret siciline tescil edilen şirketler açısından bir anlam ifade edecek. Yani aslında o tarihten itibaren Türkiye'ye sermaye girişini teşvik etme gayesi güdüyor yani eskiden var olan şirketlerle ilgili herhangi bir şey getirmiyor, bu anlamda da geçmişe yönelik olarak bir haksız rekabet doğurduğunu düşünmüyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yo, geçmişe yönelik değil, bundan sonrası için de aynı şey düşünülebilir.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Bundan sonrası için aslında buna benzer birtakım müesseselerimiz var Vergi Usul Kanunu’muzda. Tabii, orada biraz meblağlar yüksek, işte Bakanlar Kurulu kararıyla yetki verilen şirketler defterlerini yabancı para cinsinden tutabiliyor vesaire. Biz, tabii, geçmişe yönelik olarak uygulamayacağımız sadece geleceğe yönelik ve sermaye girişimini teşvik etmesi amacıyla uygulanacağı için açıkçası bir haksız rekabete yol açacağını düşünmüyoruz.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sadece bir soru, bu düzenlemede teşvik belgesi alınması gibi bir şart koşuyor musunuz?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Evet.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yani bu, sanayici için, iş adamı için doğru bir şey midir yani onlar bundan biraz muzdaripler yani şikâyetleri falan var bu teşvik belgesinin aranmasıyla ilgili.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Çok teşekkür ederim, bu güzel bir soru.

Biz aslında bu maddeyi ilk çalışırken paranın para olarak kalması formülasyonu üzerinde durmuştuk fakat o mutlaka ve mutlaka vergiye tabi olmayı gerektiriyor, sonuna kadar götüremiyorsunuz, mutlaka bir şekilde vergiye tabi olması gerekiyor. O yüzden bu paranın sarf edilmesi gerekiyor fakat bu sarf edilmeyi de objektif bir kriterle bağlamanın doğru olacağını düşündük. O da yatırım teşvik belgesi, su anda bizim mevzuatımızda...

BAŞKAN – Yatırım şartına bağlamak için bir araç olarak teşvik belgesi öngörülüyor.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Aslında ikinci senenin sonuna kadar paranın harcanmasını teşvik ediyor bu madde, yatırıma kanallıze edilmesini teşvik ediyor.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yani öyle bir itirazları var tahmin ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu dördüncü fıkranın son cümlesinde “Söz konusu yabancı paralar başvurunun süresi içinde yapılmaması hâlinde müteakip ilk vergilendirme döneminden...” diyor. Buranın “İlk vergilendirme dönemi yatırım teşvik belgesinin alınması hâlinde ise işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonu itibarıyla bu Kanunun 280 inci maddesine göre değerlendirilir.” olması gerekiyor.

Burada redaksiyon yetkisiyle maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şurada bir şey var Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bu “sarf olunanlar nedeniyle oluşan kur farkları” sarf olmuş zaten o, sarf olmayanlar nedeniyle oluşan kur farklarını konuşmuyor muyuz?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sarf olmayan nedeniyle oluşan kur farkları bu şeyden yararlanamıyor.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sarf olunanlarda nasıl kur farkı olacak yani ithal etmiş, getirmişsiniz makineyi?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sayın Bakanım, fon hesabı sadece yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan harcamalar sonucunda ortaya çıkan kur farkları açısından çalışan bir hesap olacak. Para, para olarak kaldığı müddetçe, sarf edilmediyse o fon hesabından yararlanamayacak.

Fon hesabından tutulması, aynı bizim eskiden yeniden değerlendirme fonlarıyla ilgili şeylerimiz vardı, hatırlarsanız, onlar sermayeye ilave dışında herhangi bir şekilde işletmeden çekilirse vergiye tabi tutulur, aynı müessese bunun için de öngörülüyor.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Konuşurken sanki farklı konuşmuştuk. Yani getirmiş ama henüz daha yatırımda kullanmamış ama durduğu yerde değerlendirilmiş, bu nedenle oluşacak olan kur farklarını vergilendiriyoruz, bunu ortadan kaldırıyoruz.

BAŞKAN – Ben de öyle algılamıştım.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Yok.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O şekilde algıladım.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Öbür dilerim öyle dediysem.

BAŞKAN – Ben de öyle algılamıştım.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sarf olunmayan paralar ikinci senenin sonuna kadar vergilendirilmiyor ama ikinci senenin sonunda vergiye tabi oluyor ama yatırım teşvik belgesi...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Buradaki amaç, zaten yatırımcıyı parayı harcamaya sevk etmek; öbür türlü, öyle demezsek yani harcanmayan, kullanılmayan döviz kalıcı bir şekilde fon hesabında olmaz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Asla olmaz zaten.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Kastettiğim -anlayamadığımdan büyük bir olasılıkla- “yatırım teşvik belgesi kapsamında sarf olunan kısmı nedeniyle oluşan kur farkları...”

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O şöyle: Mesela, diyelim ki biliyorsunuz, geçici vergi dönemlerinde de kur değerlemesi yapıp vergi hesaplanıyor. Mesela, birinci geçici vergi döneminde kullanmadığınız bir para vardır, o anda kur değerlemesi yapılmıştır ama ikinci geçici dönemde siz onu sarf etmişsinizdir, harcamadığınız parayı bir sonraki dönemde harcamışsınızdır. Dolayısıyla biz diyoruz ki: “İkinci yılın sonunda nete bakarız. Eğer ara dönemlerde, ara geçici vergi dönemlerinde bir şekilde kullanılmayan kur farkları hesaplanmışsa en sonunda bakarız.”

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam, bu cümle tebliğe olduğu gibi konulursa hiçbir sorun çıkmaz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam yani bunu böyle yapacağız.

BAŞKAN – Peki, redaksiyon yetkisiyle maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12- 213 sayılı Kanunun 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dahil olmak üzere, verilmesi ve alınması icabeden fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu ile serbest meslek makbuzlarının verilmemesi, alınmaması, düzenlenen bu belgelerde gerçek meblağdan farklı meblağlara yer verilmesi, bu belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken kâğıt olarak düzenlenmesi ya da bu Kanunun 227 nci

ve 231 inci maddelerine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde; bu belgeleri düzenlemek ve almak zorunda olanların herbirine, her bir belge için 240 Türk Lirasından aşağı olmamak üzere bu belgelere yazılması gereken meblağın veya meblağ farkının yüzde 10'u nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilir.

Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak tespit olunan yukarıda yazılı özel usulsüzlükler için kesilecek cezanın toplamı 120.000 Türk Lirasını geçemez.

2. Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dahil olmak üzere, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile Maliye Bakanlığınca düzenlenme zorunluluğu getirilen belgelerin; düzenlenmediğinin, kullanılmadığının, bulundurulmadığının, düzenlenen belgelerin aslı ile örneğinde farklı meblağlara yer verildiğinin, gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin veya elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken kâğıt olarak düzenlendiğinin tespiti ya da bu belgelerin bu Kanunun 227 nci maddesine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde, her bir belge için 240 Türk Lirası özel usulsüzlük cezası kesilir.

Ancak, her bir belge nevine ilişkin olarak kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı her bir tespit için 12.000 Türk Lirasını, bir takvim yılı içinde ise 120.000 Türk Lirasını geçemez.

BAŞKAN – Sayın Bakan, 12'nci maddeye ilişkin bir açıklama alabilir miyiz lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gelir İdaresi Başkanımız bir açıklama yapsın.

BAŞKAN – Sayın Ertürk...

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Vergi kayıp ve kaçakıyla mücadele anlamında belge düzenlemenin önemi malumlarındır. Vergi Usul Kanunu'muz da belge düzeninin yerleşmesi anlamında birtakım cezai hükümlere sahiptir. Bunlardan en önemlilerinden biri de bizim 353'üncü maddede yer almakta fakat 353'üncü maddenin uygulanmasında birtakım sıkıntılar yaşıyoruz. “353'üncü madde” derken bunun (1) ve (2) numaralı fıkraları... Biri, (1) numaralı fıkrafta fatura ve fatura yerine geçen vesikalar; ikincisinde de perakende satış fişi gibi vesikalar var.

Malumlarınız, Gelir İdaresi Başkanlığı son dönemde e-uygulamalar açısından büyük bir atılım içerisine girdi, e-fatura, e-defter, e-arşiv faturası, e-bilet, e-sevk irsaliyesi, e-müstahsil makbuzu gibi. E-fatura kapsamındaki olan mükellefler bazen e-faturayı düzenlemesi gerekirken onu kâğıt ortamında düzenleyebiliyor ve bu da sistemin bir zafiyeti oluyor. Biz bunlarla ilgili Vergi Usul Kanunu'nun 231'inci maddesini çalıştırıyoruz uygulamada. 231'inci madde de zamanında düzenlenmeyen faturanın hiç düzenlenmemiş sayılmasına ilişkin. Fakat yargıyla bu arada, bu konuda bir ihtilaf yaşıyoruz. Yargı diyor ki bize: “Siz, e-fatura, tamam, öyle bir düzenleme getirdiniz ama mükellef aslında bir fatura düzenlemiş, tamam, onun e-fatura olmasını biz de biliyoruz fakat ortada bir fatura var. Bu nedenle ceza kesemezsiniz.” Madde birinci olarak bu hususu gidermeyi amaçlıyor yani ister kâğıt olsun ister elektronik ortamda düzenlenen fatura olsun zamanında düzenlenmediyse eğer Vergi Usul Kanunu'nun 353'üncü maddesi çerçevesinde özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerekir diyor.

İkinci husus, bizim yine Vergi Usul Kanunu'nun 227'nci maddesi ve 231'inci maddesi. Vergi Usul Kanunu'nda yazan ya da Maliye Bakanlığınca düzenlenme zorunluluğu getirilen belgelerde sahip olması gereken bilgilerde herhangi bir eksiklik olması durumunda onları hiç düzenlenmemiş sayıyor. Yine faturadaki o şeyi hatırlatalım, 231'inci madde. Zamanında düzenlenmeyen fatura da hiç düzenlenmemiş sayılıyor. Biz bu gerek 227 gerekse 231'inci maddeleri uygulamada cezaya dönüştürdüğümüz zaman o fiile bu fiilleri, 353'ü çalıştırdığımız zaman yine yargıyla birtakım ihtilaflar yaşıyoruz. Onlar çünkü 353'üncü maddenin içerisinde 227 ve 231'e herhangi bir atıf olmadığını

söylüyorlar. Bu düzenlemeyle hem elektronik ortamda düzenlenen belgelerin hem de 231 ile 227’nci maddeler uyarınca hiç düzenlenmemiş sayılan belgelerin 353’üncü madde uyarınca daha belirgin hâle getirilmesi ve yargıyla yaşadığımız ihtilafların giderilmesini amaçlıyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bu tür belgeleri düzenleyenler açısından bir sürü de fiili imkânsızlıklar oluyor, elektriği kesiliveriyor, o sırada böyle bir fatura düzenlemesi gerekiyor ya da böyle bir şey yapması gerekiyor, elektrik yok, bu durumda ister istemez manuel olarak kesip bir fatura veriyor, bunlar da zaten defterlerine kaydediliyor, basılan faturaların hepsi onların adına işlenmiş, boş olarak verilmiş. Dolayısıyla, henüz Türkiye’de bu kadar altyapının güçlü olmadığı bir dönemde bu tür aksaklıkların olacağını sürekli varsaymamız gerekiyor. Faturası varsa, onlar da aynı şekilde anlaşmalı matbaalarda bastırılmış faturalarsa, kayıt mükellefin üstüneyse onun üstünden belge kesmesinin, düzenlenmesinin ne sakıncası olabilir ki?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAANKASIM – Sayın Bakanım, e-faturayla ilgili tebliğ düzenlemesinde mükelleflerin bu tarz zorunlu hâlleri düşünülerek belli bir miktarda, makul miktarda kâğıt ortamında da belge bastırmaları öngörülmüş.

BAŞKAN – “Makul miktar” derken.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAANKASIM – Tebliğdeki ifadeyle, diyelim ki Sayın Bakanımın söylediği, elektriklerin kesilmesi vesaire gibi durumların olma ihtimaline karşı kâğıt ortamında da faturayı, normal kâğıt fatura düzenlemesini...

BAŞKAN – Çok soyut oldu.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAANKASIM – Sayın Başkanım yani e-fatura mükelleflerinin miktarı konusunda bir belirleme yok tebliğde ama biz onu çok istisnai hâllerde yapabileceğini zaten tebliğde öngörmüşüz.

MALİYE BAKANI NACI AĞBAL (Bayburt) – Yoksa cezaya dönüşür bunlar.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAANKASIM – Sayın Bakanım, ispatlamadığı zaman zaten ceza kesilir, bu durumda ceza kesmememiz lazım zaten.

BAŞKAN – Ama öyle bir şey demiyorsunuz ki direkt “ceza kesilir” diyorsunuz burada, birinci fıkrada, birinci bentte.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAANKASIM – O bende dercedilen hüküm esas kuralı ifade etmekte. Eğer mükellefimiz bu tarz mücbir sebep hâllerinde ise ona zaten izin verilir ve cezaya tabi olmaz.

BAŞKAN – “Elektronik belge düzenlenmesi gerekirken kâğıt olarak düzenlenmesi” diyorsunuz direkt olarak yani.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAANKASIM – Elektronik ortamda düzenlenmesi gerekirken kâğıt ortamında düzenleniyorsa evet, 353’üncü maddede biz zaten özel usulsüzlük cezasına tabi bir fiil olarak görüyoruz şu anda ama her fiilde olduğu gibi bazı... Vergi Usul Kanunu’nun genel hükümlerinden aslında geliyor bu düzenleme. Yani mükellef durumunu o anki özel ortamıyla ispatlayabildiği durumda bizim zaten ona ceza kesmememiz lazım. Sistemler tıkanabilir, elektronik...

BAŞKAN – Ben anlayamadım o işi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır. Belki araya yani herhangi bir mazereti olmaksızın elektronik ortamda düzenlenmesi gereken bir belgenin kâğıt ortamında düzenlenmesini...

BAŞKAN – Sayın Bakan, mazeretleri de tanımlamak lazım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mazeret hâlini tebliğde tanımlamışız.

BAŞKAN – Mazeretler tanımlı mı?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sayın Bakanımızın bahsettiği husus bizim uygulamada sıkça rastladığımız olaylardan sadece bir tanesi. Örneğin, bir mükellefimizin defterlerini tutan bir muhasebeci bazen hastalanabiliyor, o beyannamelerini onun göndermesi gerekebiliyor, biz bunları mesela mücbir sebep kapsamında değerlendiriyoruz ve mükellefle ilgili herhangi bir cezai işlem tesis etmiyoruz. Burada da söz konusu mükellef, kendisine kanunla verilen bir görevi yine Vergi Usul Kanunu’nda öngörülen o mücbir sebep hâlleri kapsamında olduğunu tevsik edebiliyorsa ona yine cezayı kesmeyiz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, değişik ülkelerdeki uygulamalarda bu tür olaylarda yazılı belge olarak düzenlenmesi hâlinde usulsüzlük cezası kesmek yerine, elektronik ortamda fatura düzenlemenin avantajı onların otomatik olarak kayıtlara geçmesi ve herhangi bir şekilde kaydedilmeme nedeniyle herhangi bir ziyanın oluşmaması olayı, eğer kullanıyorsak bu ayrıttadır. Bunların en temel nedeni o. Bu durumda, zorunluluk nedeniyle elle kesilmiş olan, düzenlenmiş olan belgelerin belirli bir süre içerisinde elektronik ortama aktarılması bir zorunluluk hâline getirilebilir, o yapılmazsa usulsüzlük cezası söz konusu olur yani olması gereken olay bu, yoksa yeniden düzenlenmesi değil. Oraya da belirli bir kodla onu kaydederseniz herhangi bir sorun yaşamazsınız böyle bir olayda.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Temizel.

Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani Sayın Bakanımızın işaret ettiği konu hakikaten vatandaş hakları bakımından doğru bir ikaz. O açıdan, Sayın Bakanımız da zaten konuşması içerisinde bir ifade kullandı, bende ondan hareketle bu maddedeki “bu belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken” ifadesinden sonra “zorunlu nedenler hariç kâğıt olarak düzenlenmesi” diyelim, zorunlu nedenleri de tebliğde, işte dediğiniz örnekleri, eğer vatandaş belgeleriyle veya beyanıyla ispat edebiliyorsa o zaman ceza kesmemiş olalım. Yani iki hâlde de var, bir taraftan da kötüye kullanım olabilir çünkü elektronik fatura düzenlenmesindeki amaç, idarenin vergilendirmeye ilgili bilgilere süratle ulaşmak ve burada “cross check” yapmak. Her iki tarafın da karşılıklı gerekçeleri olabileceği için, uygun görürseniz “zorunlu nedenler hariç” ifadesini ifade olarak o araya koyalım, bunu da...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAN KASIM – Sayın Bakanım, şimdi, sık olan şeyler elektronik faturanın düzenlenmesi için elektronik imza gerekiyor ve TÜBİTAK tarafından temin ediliyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Eğer, redaksiyon yetkisi alarak bu ifadeyi ekleyebiliyorsak bence bu ifade doğru bir ifade.

BAŞKAN – Alacağım. Ben “gerekirken zorunlu nedenler hariç” ifadesinin yerleştirilmesi için redaksiyon yetkisiyle birlikte 12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinin başlığı “Bilgi vermekten çekinenler ile diğer bazı yükümlülüklerle uymayanlar için ceza:” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddenin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu Kanunun 107/A maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlardan, bu fıkranın (1) numaralı bendinde yer alanlara 1.000 Türk Lirası, (2) numaralı bendinde yer alanlara 500 Türk Lirası, (3) numaralı bendinde yer alanlara 250 Türk Lirası özel usulsüzlük cezası kesilir.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir açıklama alabilir miyiz?

Sayın Ertürk...

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Malumlarınız, Vergi Usul Kanunu’nda tebliğe ilişkin hükümler var. Biz vergilendirmeye ilgili olup hüküm ifade eden hususları mükelleflerimize ve mükelleflerle ilgili diğer gerçek ve tüzel kişilere Vergi Usul Kanunu’ndaki tebliğ hükümlerini kullanarak tebliğ ediyoruz. Tebliği de üç yıl içerisinde... “Elektronik tebligat” diye bir müessese yüce Meclisin kabul etmesiyle Vergi Usul Kanunu’na bir müessese olarak girdi. O günden bugüne kadar biz, elektronik tebligat müessesesini çok aktif bir şekilde kullanıyoruz. Elektronik tebligat müessesinden bugün itibarıyla yaklaşık 3 milyon mükellefimiz bu kapsamda, kendisine tebligat yapılıyor. Tebliğ evraklarının önemli bir bölümünü ödeme emirleri ve ihbarnameler oluşturuyor. Biz elektronik tebligat müessesesini esas itibarıyla Vergi Usul Kanunu’nun yeni 107/A maddesine göre dizayn ettik. Fakat elektronik tebligat müessesesine girebilmesi için bir mükellefin bize bir bildirimde bulunması gerekiyor, bizim sistemimize girmesi gerekiyor. Bu bildirim verme zorunluluğunu 107/A maddesine göre değil de Vergi Usul Kanunu’nun 148, 149 ve mükerrer 257’nci maddelerindeki yetkileri kullanarak biz yaptık. İşte bu noktada yargı ile aramızda bir ihtilaf çıktı. Yargı bize dedi ki: “Sizin 107/A maddenizde böyle bir bildirim alma zorunluluğu yok, 148, 149 ve mükerrer 257’deki yetkilere istinaden bir zorunluluk getirdiyseniz, bu bildirimi vermeyenlere ceza kesemezsiniz.” Burada öngörülen düzenlemeyle yargı ile aramızdaki ihtilafı giderme anlamında 107/A maddesi açık bir şekilde ceza maddesine dercedilmekte. Bunu yaparken de şu anda uygulamakta olduğumuz cezayı da azaltarak, yaklaşık yarı yarıya azaltarak yeni bir değişiklik yapıyoruz. Mükerrer 355’inci maddedeki cezaların biz e-tebligat uygulamasında birinci sınıf tüccarlar ve serbest meslek erbabı için 1.000 Türk lirası, işletme hesabı esasına göre defter tutanlar, defter tutan çiftçiler ve basit usulde vergilendirilenler için 500 Türk lirası ve diğerleri için de 250 Türk lirası olarak düşünülmesi şeklinde bir düzenlemeyi yüce heyetinize arz ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurunuz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Bakanım, cümleyle ilgili ciddi bir tereddüdüm var. Daha önceden bu tür cezaların hangi maddeye göre verildiği çok net olarak söylendi. Çünkü “ceza” denilen olayın açık, net ve tanımlanmış olan bir fiille ilgili olması gerekiyor idi, o nedenle konuldu zaten böyle. 256, 257, 98/A maddeleri hükmüne uymayanlar için ceza veriyordu, bu o hükümlere uymayanlar için. Şimdi, diğer bazı yükümlülüklerle uymayanlar için. Diğer bazı yükümlülükler direkt olarak atıfta bulunulmadığı sürece bu düzenlemeye pek fazla uymamış oluyor.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – O, başlık Sayın Bakanım.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İşte başlık da dâhil, madde metninden saydım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Metinde söylediğiniz türden bir belirsiz ifade yok.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şuraya 107’yi koyuyorsanız diğer bazı şeyler nedeniyle tabii başlığa koyup da “Biz net olarak belli olmamış konularda ceza kesiyoruz.” imajını vermemeniz gerekiyor. Yani oradaki maddeyi oraya koyuverin diyorum.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Mükerrer 355’in başlığı çok uzun Sayın Bakanım, iki satıra yaklaştı neredeyse.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, 2 tane madde yazacaksın sadece.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Başlık çok uzun Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Başlığın bu şekilde olmuş olması ceza uygulanacak fiilin belirsizliği anlamına gelmez, önemli olan o madde içerisindeki fiilin tam ve belirli bir şekilde tanımıdır.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ona tamam katılıyorum, ona hiçbir şey demiyorum. “Diğer bazı yükümlülüklerle” şeklinde, diğerlerinin hepsi teker teker sayılırken onlar çıkartılıp da “diğer bazı yükümlülükler” gibi böyle genel bir ifadeden kaçınılması gerektiğini söylüyorum sadece.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değiştirmemizi gerektiriyor mu?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kalsın, tamam.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sadece biraz daha uzun olabilir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, redaksiyon yetkisi alalım.

BAŞKAN – O zaman yine 256, 257...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Kalitemiz nedeniyle yatırım ortamında yukarılara çıkacağız ya...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Başlıkla ilgili olan değişiklik ibarelerinin tasarı metninden çıkarılması hususunu Komisyona arz ve teklif ediyoruz.

BAŞKAN – Yani mevcut hâlini muhafaza mı edeceğiz? 256, 257 ve mükerrer 257’nci madde ve Gelir Vergisi Kanunu’nun 98/A maddesi hükmünü muhafaza mı edeceğiz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Başlığı muhafaza edelim, başlığa ilişkin ifade değişikliği ibarelerini tasarı madde metninden çıkaralım.

BAŞKAN – Buraya 107’yi mi ilave edeceğiz? Tamam, o zaman yani mevcut kanuna 107’yi ilave ederek redaksiyon yetkisiyle beraber 13’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14- 213 sayılı Kanunun 376 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan “üçte biri” ibaresi “yarısı” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Usulsüzlük, özel usulsüzlük cezalarında indirim...

Sayın Bakan, kim açıklama yapacak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kaan Bey, açıklama yapacak?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAN KASIM – Mevcut Vergi Usul Kanunu’muzun 376’ncı maddesi cezada indirim maddesidir. Mükelleflerin usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları için kesilen cezanın 1/3’ü oranında bir indirim şu anki sistemimizde mevcut bulunmaktadır. Bunun vergi ziyai cezaları için de ilk kesilen cezada yüzde 50, sonrakilerde de 1/3 oranında kesilmesi noktasında bir hükmümüz mevcuttur. Aslında bu maddede yapılan düzenlemeyle yapılan indirimi 1/3’ten 1/2’ye çıkarmış oluyoruz. Dolayısıyla kesilen cezanın yüzde 50’sini bir ay içerisinde mükellefin ödemesi hâlinde bu cezanın yüzde 50 olarak indirimli uygulanması sağlanmış olmaktadır. Uzlaşmayla ilgili de bir maddemiz var, aslında bu maddeyi o maddeyle birlikte düşünmemiz gerekiyor.

BAŞKAN – 15’inci madde.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAK KASIM – Evet.

BAŞKAN – Vergi ziyai cezalarıyla...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAK KASIM – Şu an tarhiyat öncesi uzlaşma yetkisinde olan cezalar hem vergi ziyai cezalarıdır hem de özel usulsüzlük cezalarıdır. Ancak özel usulsüzlük cezaları tarhiyat sonrası uzlaşmaya konu olmamaktadır. Bir sonraki maddeyle de yapacağımız işlemde tarhiyat öncesi uzlaşmanın konusu kapsamında da çıkarılmaktadır özel usulsüzlük. Bu bağlantıyla birlikte özel usulsüzlük cezalarında cezada indirimin miktarı artırılmaktadır ve dolayısıyla özel usulsüzlük cezaları tahsilata bağlı hâle getirilmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

14’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15’inci maddeyi okutuyorum ki açıklamasını aldık zaten.

MADDE 15- 213 sayılı Kanunun ek 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “vergilerle kesilecek cezalarda” ibaresi “vergiler ile bunlara ilişkin kesilecek vergi ziyai cezalarında” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – 15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16- 213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 30- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra, 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz mükelleflerce münhasıran imalat sanayiinde veya 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ve 3/7/2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamında faaliyette bulunan mükelleflerce münhasıran Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde kullanılmak üzere, 2019 takvim yılı sonuna kadar iktisap edilen yeni makina ve teçhizat ile aynı tarihe kadar yatırım teşvik belgesi kapsamında iktisap edilen makina ve teçhizat için uygulanacak amortisman oran ve süreleri, Maliye Bakanlığınca bu Kanunun 315 inci maddesine göre tespit ve ilan edilen faydalı ömür sürelerinin yarısı dikkate alınmak suretiyle hesaplanabilir. Bu şekilde yapılacak hesaplamada faydalı ömür süresinin küsuratlı çıkması halinde, çıkan rakam bir üst tam sayıya tamamlanmak suretiyle ilgili kıymetlere uygulanacak amortisman oran ve süreleri belirlenir. Bu şekilde belirlenen oran ve süreler izleyen yıllarda değiştirilemez. İmalat sanayiinde kullanılmak üzere iktisap edilen ve madde hükmünden yararlanılabilecek makine ve teçhizatı tespite Bakanlar Kurulu, uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

BAŞKAN – Sayın Bakan bir açıklama alabilir miyiz lütfen?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Uygun görürseniz Gelir İdaresi Başkanımız bir açıklama yapsın.

BAŞKAN – Sayın Ertürk, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aslında ilerde 29, 30 ve 31’inci maddelerdeki düzenlemelerle yakından alakalı bir madde. Katma değer vergisi istisnası öngörülen bir düzenlemenin vergi usul tarafındaki paralel düzenlemesi. Madde, sanayi sicil belgesine sahip imalatçı işletmelere Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu, Araştırma,

Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ve Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun çerçevesinde yapılan AR-GE, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde kullanılan, artı Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında iktisap edilen makine ve teçhizatların aktife girdiği andan itibaren daha hızlı bir amortisman yöntemiyle itfa edilmesine olanak veren bir düzenleme. Malumlarınız şu anda amortisman tabi iktisadi kıymetler Maliye Bakanlığı tarafından ilan edilen faydalı ömür sürelerine göre itfa edilmekte. Örneğin, makine ve teçhizatla yaklaşık olarak ortalama faydalı ömür süresi sekiz on yıl civarındadır. Bu kapsamdaki mükelleflerimiz, işletmelerimiz bu çerçevede iktisap ettikleri yani bu da 31/12/2019 tarihine kadar iktisap edilen makine ve teçhizatları kapsıyor, Vergi Usul Kanunu uyarınca kendilerine hasredilen faydalı ömür süresinin yarısı kadar amortisman süresinin azaltılması imkânına kavuşmuş oluyor. Örneğin, sekiz yılsa normal amortisman süresi, faydalı ömrü, bu, dört yıla düşüyor ve böylece işletmelerimiz daha kısa sürede söz konusu makine ve teçhizatı itfa etme imkânına kavuşabiliyor. Tabii, bu zorunlu değil, ihtiyari bir hak. Burada bir husus da şu: Söz konusu makine ve teçhizatın ne olduğuna dair Bakanlar Kuruluna bir belirleme yetkisi de veriliyor. Böylece de makine ve teçhizat yatırımlarının artırılması, ekonomiye pozitif katkı sağlanması amaçlanıyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hızlandırılmış amortisman uygulaması kaldırıldı mı?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Yok kaldırılmıyor, kaldırılmıyor Sayın Bakanım.

Şimdi, malum Vergi Usul Kanunu’nda amortisman iki şekilde ayrılabilir; normal ve hızlandırılmış amortisman yöntemiyle. Örneğin, faydalı ömür süresi beş yıl. Eğer normal amortisman yöntemiyle bunu itfa etmeye kalkarsanız her sene yüzde 20 kadar itfa yapıyorsunuz. Hızlandırılmış amortismanda birinci yıl normal oranın 2 katı kadar yani aslında 100’ün 40’ını birinci yıl itfa edebiliyorsunuz, hızlandırılmış amortisman yöntemiyle.

BAŞKAN – İki yılda maksimum 60.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Tabii. Şimdi, burada aynı müesseseyi muhafaza ediyoruz. Faydalı ömür süresi beş yıl, onun yarısını alıyoruz, bu küsuratlılarda tavan ibda ediyoruz, o üç yıla düşüyor, hızlandırılmış amortisman yöntemini kullanmak suretiyle yüzde 66 civarında bir itfa imkânına kavuşuyor mükellefimiz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani hızlandırılmış amortisman demek itfa süresinin azalması demek değil, sadece itfanın hızlanması demek ilk yıllarda daha fazla yararlanma demek, buradaysa normal amortisman sürelerini kısaltıyoruz.

BAŞKAN – İki yılda düşebiliyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hızlandırılmış amortismanda süre kısaltımı yok ama burada süre kısaltımı var. Aynı zamanda hızlandırılmış amortismanı kısaltılmış süreler için de uyguluyoruz.

BAŞKAN – Sayın Ayhan, buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – O zaman bunu, sadece yatırım malı ithalatı olanları şey yapmayalım, sadece içeride üretimi olanların yatırım malı ithalatı için... Sıkıntı mı olur o zaman?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli Vekilim, biliyorsunuz, biz uluslararası yükümlülüklerimiz bağlamında vergi uygulamaları bakımından ürünler arasında yerli-yabancı ayrımı yapamayız. Fakat burada, maddede kanunen düzenlemenin kapsamı makine, teçhizat alımları olarak belirlenmekle birlikte, tek tek hangi makine, ekipmanların bu kapsama gireceğini Bakanlar Kurulu kararıyla belirleyeceğiz. Dolayısıyla o aşamada da gerçekten uygulamayı işletmelerimizin tamamı için lehe olacak şekilde belirleyeceğiz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Peki, Sayın Bakanım, ihtiyari olmasının sebebi ne?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onu da izah edeyim, amortisman bakımından bazen hızlı amortisman uygulamak işletmelerin aleyhine. Eğer yeterli kârı yoksa bunu -beş yıllık, biliyorsunuz, zarar indiriminde süre var- bazen hızlı gider yazmak aleyhe çalışabilir, onun için ihtiyari diyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Edilmiştir.

17’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendinde yer alan “onbeş” ibaresi, “onyedi” şeklinde, (5) numaralı bendinde yer alan “onaltı” ibaresi “onsekiz” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddenin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“21- Motor gücü: Taşıtların elektrik motorlarını imal eden fabrikalarca uluslararası normlara göre tespit edilen ve kilovat (kW) olarak ifade olunan azami güçtür.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, madde üzerinde kısa bir açıklama lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gelir İdaresi Başkanımız bir açıklama yapsın.

BAŞKAN – Sayın Ertürk, kısa bir açıklama lütfen.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Söz konusu düzenlemeyle yaklaşık 106 bin aracın motorlu taşıtlar vergisi azaltılmaktadır. Uygulama 1/1/2019 tarihinde yürürlüğe girecektir. Söz konusu taşıtlar minibüs kapsamındaki araçlardır.

Bir de motor gücüyle ilgili bir ilave yapıyoruz, sonraki maddelerde gündeme gelecek.

BAŞKAN – Onu da söyleyin, maddeleri oylayıp geçelim.

Buyurun, devam edin; diğer maddeleri de anlatın.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – 18’inci madde mi?

BAŞKAN – Bağlantılıları evet. 18, 19, 20, 21 miydi?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Şimdi, diğer maddeler Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu’ndan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır bir dakika... 17’nci maddedeki “21- Motor gücü” tanımını açıkla ki sonraki maddeler onunla bağlı.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sonraki maddelerimizde elektrik motorlu araçlarla ilgili Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu’nda olmayan bir müesseseyi Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu’na enjekte ediyoruz. Yani şu andaki Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu’muzda elektrik motorlu araçlar için, sadece elektrik motorlu araçlar için...

BAŞKAN – İndirim mi getiriyorsunuz?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Tanımı yok.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Tanımı yok; vergi getiriyoruz burada.

BAŞKAN – Tanımlıyorsunuz ve indirim getiriyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Değerli Başkanım, şu anda Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu’nda motor silindir hacmine bağlı bir vergileme sistemi var. Burada kanuna 21’inci bent olarak “Motor gücü” diye bir tanım ekliyoruz. Bu tanımlı eklemekle vergileme ölçütleri arasına motor gücünü de ekliyoruz ki elektrikli araçlar bakımından motorlu taşıtlar vergisi almayla ilgili motor silindir hacmi olmadığı için onlarda ve böyle bir tanım da kanunda olmadığı için vergileme bakımından bir boşluk var. Burada hem kanundaki bu boşluğu düzenliyoruz hem de sonraki maddelerde elektrikli araçlar bakımından teşvik edici, destekleyici bir şekilde muadili olan araçların motorlu taşıtlar vergisinin dörtte 1’i oranında motorlu taşıtlar vergisi alınmasını öngörüyoruz. Bu, Türkiye’de elektrikli araçların satışına, üretimine destek veren yeni bir düzenleme. Bundan önce de biliyorsunuz Özel Tüketim Vergisi Kanunu’nda elektrikli araçların ve daha sonra da hibrit araçların özellikle Türkiye’de üretimini ve satışını desteklemek amacıyla özel tüketim vergisi oranlarını diğer muadili olan araçlardan çok daha düşük belirlemiştik, aynı yaklaşımı motorlu taşıtlar vergisinde de sürdürüyoruz ve burada da eğer muadili olan aracın motorlu taşıtlar vergisi 2 bin lira ise bu araç için 500 liralık bir vergi alacağız; son derece teşvik edici.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle taleplerle karşılaşıyoruz, hiç vergi almayalım şeklinde. Biz burada vergi oranında yüzde 75 oranında bir indirim yapmak suretiyle önemli bir teşviki zaten vermiş oluyoruz.

BAŞKAN – Tam da ben onu söylüyordum.

Sayın Tamaylıgil, buyurun.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bu çalışma yapılırken ne kadar elektrikli araç üretiliyormuş?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok az yani üretiliyor veya ithal ediliyor; çok sınırlı.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – 500 tane piyasada şu anda öyle mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani 452 tane otomobil var şu anda.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Elektrikli?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Elektrikli otomobil. Dolayısıyla burada bence hani kaç araç olduğundan öte motorlu taşıtlar vergisi dediğimiz vergi motorlu araçlar üzerinden alınan bir vergi. Burada elektrikli araçların tabii hiç olmadığı bir yılda, geçmiş yıllarda çıkarılmış bir Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu’ndan bahsediyoruz. Bu kanunda bu otomobiller bakımından bir eksiklik var çünkü mesela, elektrikli otobüs veya elektrikli kamyon için böyle bir sorun yok. Neden? Çünkü zaten bu araçların vergilendirilmesinde motor silindir hacmi bir vergileme ölçütü değil. Bu araçlar için vergileme ölçütü istiap haddi, koltuk sayısı. Burada aslında kanundaki bir boşluğu doldurmuş oluyoruz çünkü motor gücüne dayalı bir vergileme ölçütü yok.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Uluslararası standart mıdır Sayın Bakanım bu 70 kilovattan 240’a kadar? Sadece böyle mi tanımlanıyor?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır yani burada tam bir uluslararası standart olduğunu söylemek mümkün değil ama burada gerek bu verilen spesifikasyonlardaki birimleri gerek sektörle olan çalışmalarımızda gerekse de Avrupa’da araçların birbirlerine muadillikleri konusunda yaptırmış olduğumuz çalışmalara göre teknik olarak bu kilovatsaate tekabül eden araçlarla ilgili böyle bir denklik var. Bunu ÖTV düzenlemesinde de aynı şekilde yapmıştık. Onun için şunda haklısınız yani böyle uluslararası kabul edilmiş, genel geçer bir düzenleme olduğundan şu an itibarıyla söz edilemez ama sektörle yaptığımız çalışmalarda Avrupa’daki uygulamalara baktığımızda oradan hareketle geliştirdiğimiz denklikler bunlar yoksa belirlenmiş, her yer için geçerli bir denklik tablosundan bahsedilemez.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hatta şunu söyleyeyim, bakın: Belki de önümüzdeki yıllarda bu motor gücünün ifade ettiği standart da değişecek yani bunun da zaman içerisinde değişeceğini tahmin ediyoruz. Mesela, motor silindir hacmi eskiden tek bir ölçüttü. Bugün aslında motor silindir hacmi yani klasik araçlardaki motor silindir hacmi arabanın gücünü göstermiyor, motorun gücünü. “Horse Power” dolayısıyla HP diyoruz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Beygir gücü.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – “Beygir gücü” bravo. Beygir gücü mesela çok farklı, ikisi de 1.600 motora sahip.

BAŞKAN – O zaman da torka bakarsınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sektörün mesela şu konuda bir talebi var ve bence üzerinde çalışmamız lazım. Motor silindir hacminin yanına aslında klasik araçlarda da motor gücünü de bir vergileme ölçütü olarak koymakta fayda var. Çünkü burada esas olan motor silindir hacmi gerçekten teknolojinin geldiği nokta itibarıyla vergide ödeme gücü ilkesini çok kavramıyor. Özellikle bakın, Türkiye’de satılan araçların sanıyorum yüzde 96’sı 1.600 cc altı araçlar. Neden? Çünkü bizim vergileme sistemimiz ithal edilen araçlar da dâhil olmak üzere hep Türkiye’ye 1.600 cc araç gelmesini bir noktada teşvik ediyor çünkü motor silindir hacmi arttıkça vergileme artıyor. Onun için birçok firma 1.600 cc motora sahip ama beygir gücü çok daha yüksek araçları piyasaya sokarak rekabette bir avantaj elde etmeye çalışıyor. Onu da inşallah çalışacağız, motor gücü de önemli bir kriter ve o konuyla ilgili de bir düzenleme ihtiyacı var.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Çakırözer...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan teşvik olarak sundu ama yanılsım varsa kusura bakmayın, düzeltirseniz sevinirim.

Şimdi, elektrikli arabalardan şu anda motorlu taşıtlar vergisi alınıyor mu Sayın Bakanım? Alınmıyor. Yani aslında vergi getiriliyor şu anda elektrikli araçlara.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir izahta bulunabilir miyim; vergi alınmadığı için değil Değerli Vekilim, vergilemeye imkân veren bir kanuni düzenleme olmadığı için kanunda bir boşluk var.

Bakın, elektrikli otobüs, elektrikli minibüs, kamyon; bunlarla ilgili, elektrikli olması nedeniyle şu anda vergi almıyor değiliz, vergiyi alıyoruz. Neden? Oradaki vergileme ölçütü aracın motor silindir hacmine, gücüne ve elektrikli olup olmadığına bakmıyor; diyor ki “İstiap haddi ile koltuk sayısına göre vergile.” Ama bizim Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu’muz şu andaki mevcut yapısı itibarıyla bir boşluk

taşıyor. Normalde şöyle, motorlu taşıtlar vergisinin amacı, motorlu taşıt sahiplerini vergilendirmek. Bir sorun yok ama kanunda tek eksiklik vergileme ölçütünün belirlenmemiş olması. O açıdan burada vergi olmayan bir şeye vergi koyuyor değiliz, aslında teknolojinin değişimine bağlı olarak vergileme ölçütü olarak belirlenen bir unsurun ölçüt olarak fiilen uygulanamamasının doğurduğu boşluğu dolduruyoruz ama bunu doldururken de aynı oranda, aynı miktarda bir motorlu taşıtlar vergisi almak yerine yüzde 75 oranında indirimli bir vergi alınmasını öngörüyoruz.

BAŞKAN – Zaten alınmasından daha tabii bir şey yok yani motorlu taşıtlar vergisi servet vergisi değil mi Sayın Bakanım? Motorlu taşıtlar vergisi bir servet vergisi değil mi aslında?

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – O ÖTV değil mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, motorlu taşıtlar vergisi doğası gereği bir servet vergisi.

BAŞKAN – Bir servet vergisi.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Bakanın baktığı gibi bakmak da var ama yüzde 100’ünü almak yerine yüzde 75’ini almıyoruz diyorsunuz. Bir başka bakış şekli de petrol ithalatına ne kadar bağımlı olduğunu ülkemizin biliyoruz ve elektrikli motorların, hibrit motorların ya da araçların desteklenmesi için aslında şu anda hiç alınmayan bir şeye teşvik devam edebilir. Yaptığımız şu anda hiç vergi alınmayan bir şeye yüzde 25 gibi bir vergi koyuyoruz. Böyle de bir bakış açısı var ve zaten...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama şunu ifade etmeme müsaade edin: Burada aynı araçla ilgili mevcut uygulamamızda ÖTV Kanunu bakımından bu araçla ilgili şu anda ÖTV alıyoruz ama düşük oranda alıyoruz. Burada aynı uygulamayı, düşük oranlı vergileme uygulamasını motorlu taşıtlar vergisine de yaygınlaştırıyoruz. Burada bir vergi alınmıyordu, bu araçlar üzerinde vergi yoktur kavramı doğru bir kavram değil. Verginin konusu itibarıyla bu araçlar vergiye tabi. Bizim yaşadığımız sorun kanundaki boşluk çünkü bu aracın üzerinde silindir hacmi olan bir motor yok. Dolayısıyla vergi ölçütü ortadan kalktığı için verginin konusuna giren bir araçtan vergi alamıyoruz. Onun için hani Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu’na baksak, verginin konusu nedir diye baksak “motorlu araçlar” diyor. Bu açıdan bu araç da vergiye tabi ama vergileme ölçütü yok; boşluğu dolduruyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakan, anlaşıldı.

Evet, 17’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18- 197 sayılı Kanunun 5 inci maddesine birinci fıkrasında yer alan (I) sayılı tarifieden sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(I) sayılı tarifenin “1- Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri” başlıklı bölümünde yer alan ve sadece elektrik motoru olan taşıtlardan, motor gücü;

- a) 70 kW’ı geçmeyenler 1, 2, 3 satır numaralarında,
- b) 70 kW’ı geçen fakat 85 kW’ı geçmeyenler 4, 5, 6 satır numaralarında.
- c) 85 kW’ı geçen fakat 105 kW’ı geçmeyenler 7, 8 satır numaralarında,
- d) 105 kW’ı geçen fakat 120 kW’ı geçmeyenler 9, 10 satır numaralarında,
- e) 120 kW’ı geçen fakat 150 kW’ı geçmeyenler 11, 12 satır numaralarında,
- f) 150 kW’ı geçen fakat 180 kW’ı geçmeyenler 13, 14 satır numaralarında,
- g) 180 kW’ı geçen fakat 210 kW’ı geçmeyenler 15, 16 satır numaralarında,

h) 210 kW'ı geçen fakat 240 kW'ı geçmeyenler 17, 18 satır numaralarında,

ı) 240 kW'ı geçenler 19, 20 satır numaralarında,

yer alan taşıt değerlerine ve yaşına isabet eden vergi tutarlarının % 25'i oranında vergilendirilir.

(I) sayılı tarifenin "2- Motosikletler" başlıklı bölümünde yer alan ve sadece elektrik motoru olan taşıtlardan, motor gücü;

a) 6 kW'ı geçen fakat 1 kW'ı geçmeyenler bu bölümün birinci satırında,

b) 15 kW'ı geçen fakat 40 kW'ı geçmeyenler bu bölümün ikinci satırında,

c) 40 kW'ı geçen fakat 60 kW'ı geçmeyenler bu bölümün üçüncü satırında,

d) 60 kW'ı geçenler bu bölümün dördüncü satırında,

yaşları itibarıyla yer alan vergi tutarlarının % 25'i oranında vergilendirilir."

BAŞKAN – 18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

19'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 19- 197 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan (II) sayılı tarifeden sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"(II) sayılı tarifenin "2) Panelvan ve motorlu karavanlar (Motor Silindir hacmi)" başlıklı bölümünde yer alan ve sadece elektrik motoru olan taşıtlardan, motor gücü;

a) 115 kW'ı geçmeyenler bu bölümün birinci satırında,

b) 115 kW'ı geçenler bu bölümün ikinci satırında,

yaşları itibarıyla yer alan vergi tutarlarının yüzde 25'i oranında vergilendirilir.

(II) sayılı tarifiedeki minibüs, otobüs, kamyonet, kamyon, çekici ve benzeri taşıtlardan sadece elektrik motoru olanlar, bu taşıtlara ilişkin tarifiede yaşları itibarıyla yer alan vergi tutarlarının yüzde 25'i oranında vergilendirilir."

BAŞKAN – 19'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

20'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 20- 197 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "motor silindir hacmi," ibaresinden sonra gelmek üzere "motor gücü," ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – 20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

21'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 21- 197 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan (I/A) sayılı tarifeden sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(I/A) sayılı tarifiede yer alan ve sadece elektrik motoru olan taşıtlardan, motor gücü;

a) 70 kW'ı geçmeyenler birinci satırında,

b) 70 kW'ı geçen fakat 85 kW geçmeyenler ikinci satırında,

c) 85 kW'ı geçen fakat 105 kW'ı geçmeyenler üçüncü satırında,

d) 105 kW'ı geçen fakat 120 kW'ı geçmeyenler dördüncü satırında,

e) 120 kW'ı geçen fakat 150 kW'ı geçmeyenler beşinci satırında,

- f) 50 kW'ı geçen fakat 180 kW'ı geçmeyenler altıncı satırında,
- g) 180 kW'ı geçen fakat 210 kW'ı geçmeyenler yedinci satırında,
- h) 210 kW'ı geçen fakat 240 kW'ı geçmeyenler sekizinci satırında,
- ı) 240 kW'ı geçenler dokuzuncu satırında,

yaşları itibarıyla yer alan vergi tutarlarının yüzde 25'i oranında vergilendirilir.'

BAŞKAN – 21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

22'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 22- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (1) sayılı Tarifenin "A) Mahkeme Harçları" başlıklı bölümünün "III- Karar ve ilam harcı" başlıklı alt bölümünün (2) numaralı fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

'e) Açılmış davalarda uyuşmazlıkların arabuluculuk yoluyla çözümlenmesi halinde, arabuluculuk son tutanağına dayalı olarak verilen kararlarda 35,90 TL"

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir açıklama alabilir miyiz maddeye ilişkin?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mehmet Arabacı Bey bir açıklama yapsın.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI - Efendim, 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nda bu yöntemle başvurulardan bu işlemler nedeniyle bir harç alınacağı, maktu bir harç alınacağı açıklanmış ancak burada verilen kararlarda bu harcın hangi tutarda alınacağı açıklanmadığı için şu anda sadece Harçlar Kanunu'ndaki maktu harca gittiği düşünülüyor. Ancak bu uyuşmazlıklarda arabuluculuk yönteminin seçilmesi durumunda üç tür karar verilebiliyor; bunlar "karar verilmesine yer olmadığına" derse doğal olarak maktu harca gidiyor, sorun yok; "Davanın reddine" derse yine sorun yok ancak bazen arabuluculuk kapsamında verilen kararı, ilam kararı "davanın kabulü" şeklinde mahkeme kendisi yeniden yazabiliyor, yazarsa bu defa nispi harç ortaya çıkabiliyor. İki işlem açısından, aslında sonuçları açısından hiçbir farklılık olmamasına rağmen birisinden nispi harç birisinden maktu harç alma gibi bir durum ortaya çıkabiliyor. Biz bunu açıklığa kavuşturuyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Söz talebi? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler...Kabul edilmiştir.

23'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 23- 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir

"GEÇİCİ MADDE 9- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, kaldırılan Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin tarafsız ve bağımsız olmadığı iddiasıyla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yaptığı başvuru derdest olanlar, bu tarihten itibaren üç ay içinde Ankara idare mahkemelerinden yargılamanın yenilenmesini isteyebilirler. Bu süre içinde istemde bulunmayanlar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince münhasıran iç hukuk yollarının tüketilmediği gerekçesiyle verilen kabul edilemezlik kararının kendilerine tebliğinden itibaren üç ay içinde de istemde bulunabilirler. Süresinde istemde bulunulması halinde yargılama yeniden yapılarak karar verilir."

BAŞKAN – Sayın Bakanım bir açıklama alabilir miyim maddeye ilişkin?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Adalet Bakanlığından bir açıklama alalım.

BAŞKAN – Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI İNSAN HAKLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI AHMET METİN GÖKLER – Biz bu maddeyle, kaldırılan Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin tarafsız ve bağımsız olmadığı iddiasıyla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılmış derdest başvuruların iç hukukta yeniden yargılama yolunu açmaktayız.

Bildiğiniz üzere, zaten Askerî Yüksek İdare Mahkemesi anayasa değişikliğiyle kaldırıldı fakat Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin önünde yaklaşık 280 tane derdest başvuru var. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bu tür başvurularda şekli olarak, hani yargılamanın adil olup olmadığına bakmaksızın doğrudan Askerî Yüksek İdare Mahkemesinden verilmiş ise adil yargılama hakkından ihlal veriyor ve 1.500 euro da manevi tazminata hükmediyor. Biz bu düzenlemeyle yaklaşık 280 başvuruda hazine 400 bin euro ödemenin önüne geçeceğimiz gibi ayrıca ülkemizin uluslararası arenadaki karnesini yani ihlal sayısının azaltılmasını da amaçlamaktayız.

Saygıyla arz ederim efendim.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Bu Askerî Yüksek İdare Mahkemesi kararlarıyla ilgili itiraz yolunu mu açıyor yoksa Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gitmenin yolunu mu kapatıyor? Biraz öyle göründü bana.

ADALET BAKANLIĞI İNSAN HAKLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI AHMET METİN GÖKLER – İsterseniz, müsaadenizle izah edeyim efendim.

Bu Askerî Yüksek İdare Mahkemesi kaldırılmadan önce -şu an zaten yeni bir başvurunun gitme imkânı yok- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurulmuş dosyalar var yani bu şu anki durumla alakalı bir husus değil. Orada yaklaşık 280 tane başvurumuz var bizim ülkemiz aleyhine. Bunlardan ülkemizin 280 tane ihlal kararı almasının önüne geçmeyi amaçlıyoruz çünkü biz savunsak da buradan bir şey çıkmıyor. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi “AİHM verdiyse tamam.” diyor “Orada ihlal var.” diyor hem ihlal veriyor hem de 1.500 avro tazminat veriyor. 400 bin avronun üzerinde bir miktar var bunu ödemenin önüne geçmek istiyoruz.

Saygıyla arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

24’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 24- 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (ç) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (e) bendi yürürlükten kaldırılmış ve ikinci fıkrasında yer alan “Bu madde” ibaresi “Birinci fıkra” şeklinde değiştirilmiştir.

“b) Bu hükümden yararlanmak isteyenler, 18 yaşını doldurdıkları ve korunma, bakım tedbir kararı veya bu Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen himaye onayının sona erdiği tarihten itibaren beş yıl içinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına başvururlar. Bu madde hükümleri çerçevesinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından hak sahibi olduğu onaylananlar Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Hak sahiplerinin atamaları il tercihleri de dikkate alınarak Başkanlıkça kura usulü ile yapılır. İşe yerleştirmede öncelik, sırasıyla lisans, ön lisans ve ortaöğretim mezunlarına verilir.”

“ç) Yerleştirme yapılacak kadro sayısı 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kurumların serbest memur kadroları ile sözleşmeli personel pozisyonları ve işçi kadro sayısının toplamının binde biridir. Toplam kadro ve pozisyon sayısının belirlenmesinde yerleştirme yapılacak yılın başındaki veriler esas alınır. Devlet Personel Başkanlığınca bu madde kapsamında hak sahiplerinin istihdam edileceği toplam kadro sayıları her kurum için tespit edilerek kurumlara bildirilir. Kurumlar, bildirilen bu kadroları merkez ve taşra teşkilatları itibarıyla dağıtımını yaparak yerleştirme dönemlerinde Devlet Personel Başkanlığına bildirir. Bu madde kapsamına girenlerin yerleştirilmeleri; ortaöğretim ve daha üst öğrenim mezunları için kurumların talepleri doğrultusunda öğrenim durumları itibarıyla ihraz ettikleri unvanın 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname eki cetvellerde yer alması şartıyla ihraz etmiş bulundukları unvanlara, bunların dışında kalan ortaöğretim ve yükseköğretim mezunları için memur unvanlı kadro ve pozisyonlara, diğer öğrenim mezunları için ise yardımcı hizmetler sınıfında yer alan kadro ve pozisyonlara yılda üç defadan az olmamak üzere Devlet Personel Başkanlığınca yapılır veya yaptırılır. Ek 1 inci madde kapsamında yerleştirme yapılacak kurumlarca teşkilat bazında dağıtımın bildirilmemesi hâlinde Devlet Personel Başkanlığınca belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde resen yerleştirme yapılır.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, maddeye ilişkin bir açıklama alabilir miyiz.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Aile Bakanlığından uygun görürseniz bir açıklama alalım.

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMİN ERASLAN – Sayın Başkanım, bu kanun değişikliğiyle başvuru süresi olan kurumdan ayrılan gençlerimizin iki yıllık başvuru süresini beş yıla çıkardık. Burada bir hak kaybı oluyordu. Çocukların eğitim öğretim faaliyetleri... Yükseköğrenime devam eden gençler kurumdan ayrılma süreçlerinde başvuru sürelerini geçiriyorlardı, bunları beş yıla çıkardık, bir hak kaybını önledik. Bir de yükseköğrenime devam eden gençlerin mühendislik fakültesi mezunu genci biz daha önceki kanunla memur olarak atamasını yapıyorduk. Bu değişiklik ile daha çok gençlerin öğrenimini teşvik etmek amacıyla öğrenim durumlarına uygun bir atamayı gerçekleştireceğiz. 2014'teki merkezî yerleştirmeye birlikte sadece memur unvanlı kadrolara atanan gençlerimize de geçmişe yönelik de bir defaya mahsus bir mevcut bulundukları unvanlara uygun kadrolara atanmasını geçici maddeyle düzenlemiş oluyoruz.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Kurumların...

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMİN ERASLAN - Kurumların talepleri ve kadro durumları göz önünde bulundurularak.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bununla ilgili değişikliği biz 2014'te yapmışız Başkanım. 2014'ten beri ne oldu -yani önemli bir değişiklik yaptık- uygulamada ne oldu, neyle karşılaştınız da şimdi böyle bir değişiklik yapmak istiyorsunuz? Bu kaç kişiyi kaç çocuğu ilgilendiriyor? Bir de memur değil de başka “kendisine uygun bir görev” dediniz. Memuriyet değilse bir başka uygun olan bir görev -memuriyetle aşağı yukarı aynı değerde olacak- ne olabilir? Sonradan memuriyet hakları kalmayacak mı?

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMİN ERASLAN – Hayır, memur unvanlı kadrolara düz memur olarak atıyorduk sayın vekilim, şu anda mezuniyetine uygun kadro planlamasını Devlet Personel Başkanlığıyla birlikte yapacağız. Gençlerin...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Memur olmayacaklar mı?

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMİN ERASLAN - Memur olacaklar, mühendisse mühendis kadrosuna atanacak kurumlara. Üniversite mezunu gençlerin daha çok öğrenimlerini teşvik etmek amacıyla.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani yine memur olacaklar.

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMİN ERASLAN - Yine memur olacaklar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 657’ye tabi olacaklar.

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMİN ERASLAN - Tabi, merkezi yerleştirmeye.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Peki ne oldu 2014’ten beri niye değiştiriyoruz bunu? Kaç kişiyi ilgilendiriyor bu madde?

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMİN ERASLAN - Şimdi 2014’ten bugüne kadar yerleştirme yaptığımız gençlerimizden 1.615 meslek lisesi mezunu gencimiz var, 486 yüksekokul ve 208 üniversite mezunu gencimiz memur unvanlı kadrolara atanmış, bunların mesleki unvanlarına uygun ve kurumların da kadro ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak kadrolara geçmesini sağlamış olacağız.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Kadro alan gençlerin veya çalışmaya yönlendirilen gençlerin yaşlarını doldurup ilgili süreç içerisindekilerin kaçta kaçını bu imkândan faydalanmış?

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMİN ERASLAN - Tamamı.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Keşir.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Kurumlarda kalan öğrencilerin tamamının bu hakkı var yani öğrencilerin değil çocukların tamamının devletten alma hakkı var ama eğitim durumlarına göre değişiyor, hiç eğitimi olmayan öğrenci -ilkokul mezunu ve altı- kurayla bu memuriyet hakkını elde ediyor ama ilkokul üstündeki öğrenciler açılan bu dönemsel kadrolarla yerleşiyor.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ne kadardı mesela o kurumlarda kalan çocuklar? 2 bin miydi de 1.600 ümü? Bununla ilgili bir çalışmanız var mı, onu öğrenmek istiyorum.

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMİN ERASLAN - Tabii. Şimdi şöyle söyleyeyim, bizim...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ne kadarı sonra hayatı tek başına götürmek üzere yola devam etti, onları öğrenmek için sordum.

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMİN ERASLAN – Bugüne kadar 45.679 gencimizi kamu kurum ve kuruluşlarına yerleştirme yaptık. 1988 yılında çıkarılan bir kanunla 2828 sayılı Kanun’a ek 1’inci maddeyle düzenlenmiş durumda. Yıllık ortalama 1.500 gencimizi kurumlarımızdan ayırıyoruz ve bunların istihdamlarını sağlıyoruz. Bu istihdam sürecinde başvuru süreçleri var, bu başvuru süreci düzenlenmiş

oluyor bu teklifle. İki yıllık başvuru süreci bu gençlere yeterli olmuyordu. Beş yıla çıkarmış oluyoruz. Bu gençlerin, memur olarak atadığımız gençlerin öğrenim durumlarına uygun memur unvanlı kadrolara atanmasını teklifte talep etmiş oluyoruz. Bir düzenleme de bu daha önce...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) - Yani bu düzenlemeyi çok yürekten destekliyorum. Biraz önce söylediğiniz kura çekilip ilkokul veya eğitim noktasında problemlili olanların dışında kalanlar kurayı kazanamamışların ne olduğunu açıkçası...

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMİN ERASLAN - Tamamını atama yapıyoruz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) - ...veya işte bunların içinde kız çocukları var. Kız çocuğu, erkek çocuğu, bunun bir istatistiksel rakamı çıkarsa... Böyle bir değerlendirme var mı?

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMİN ERASLAN - Sayın vekilim, bu sene 3.251 kadro ayrıldı, 2.228 gencimizin yerleştirilmesi yapıldı, 2.293 gencimizin tercihleri alındı, 65 gencimiz tercihlerine uygun kadrolara atanamadı ama onlar hak kaybına maruz kalmıyor, bir sonraki atama döneminde tekrar atamaları gerçekleşiyor.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) - Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu...

Teşekkür ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Şimdi Başkanım, burada bu hükümden yararlanmak isteyenler bu Kanun'un 24'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen himaye onayının sona erdiği tarihten itibaren şu andaki hükme göre iki yıl içinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına başvurur, bunu beş yapıyorsunuz. Neden beş yapıyoruz bunu, on yapsak daha makul olmaz mı daha uzun bir süreye getirsek? Deneyiminizde iki yılın kısa olduğu ortaya çıkmış. Neden daha fazla yapmıyoruz? Yani iki yılla beş yıl arasında çok büyük bir fark yok. Daha uzun bir süre içerisinde de gelip başvuruda bulunabilir.

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMİN ERASLAN - Sayın Vekilim, bizim öncelikli amacımız gençlerimizin bir an önce hayata tutunması. Bizim seksen bir il müdürlüğümüzde bu gençlerimiz için bakım sonrası rehberlik ve izleme komisyonları oluşturduk. Yani istihdam süreçlerinde kamu kurum ve kuruluşlarının istediği tüm belgelerin hazırlanma süreçlerine kadar her türlü desteği sağlıyoruz. Son fon kurulu kararıyla bu gençlerin eğer bir barınma ihtiyacı varsa kurumdan ayrıldıktan sonra hayata tutunması için, barınma ihtiyaçlarının karşılanması için de sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarınca da yine bir destek mekanizmamız var. Biz bir an önce gençlerimizin öğrenimlerini tamamladıktan sonra bir iş hayatına atılarak istihdamının teşvik edilmesini ve bir an önce iş ve yeterliliklerini sağlamak istiyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Tamam da, şimdi kurumdan ayrıldı...

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMİN ERASLAN - Yani burada bir düzenleme daha getirdik Sayın Vekilim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Kurumdan ayrıldı, kendisi teşebbüs etti bir serbest çalışma, bir iş kurdu, bir şeyler yapmaya çalıştı olmadı. Beş sene sonra, altı sene sonra o deneyimi boşa çıktı, devlet memuru olmak istedi, ona yardımcı olmayacak mıyız?

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMİN ERASLAN - Ona yine yardımcı oluyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Beş seneye sınırlayınca olmuyor o zaman.

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMİN ERASLAN - O beş senelik sınırlama şu: Bizim “Bu istihdam hakkından yararlanmak istiyorum.” diye bizim sistemimize başvuru süreci. Bu başvurusunu yaptıktan sonra o sistemimizde bekleyebilir. Yani orada bir sınırlama yok, istediği zaman atanabilir. Yani yine bir hak kaybı yok. Sadece o bizim sistemimize bir istihdam başvuru hakkını...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - İsteddiği zaman atanabilirse o zaman ikiye beşe çıkardınız?

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMİN ERASLAN - O iki yıllık başvuru sürecinde bazı mağduriyetler oldu, bu öğrenim...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) - Başvurduktan sonra mı beş yıl?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Başvuru bittikten sonra istediği, hayatının herhangi bir döneminde atanabilir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - O zaman ikiye beşe çıkarmaya gerek yok.

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL REHABİLİTASYON HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMİN ERASLAN - Sayın Başkanım, şu andaki uygulamada iki yıl olduğu için bu yetiştirme yurtlarında kalma süresini tamamlamış öğrenciler o iki yılı kaçırmamak için, onun içinde başvurmak için doğrudan lise mezunu olarak başvurup düz memur olarak atanmak durumunda kalıyorlar. Bunu önlemek için başvuru süresini beş yıla çıkarıp kendilerinin yükseköğrenime devam etmelerinin önünü açmak ve acele edip devlete hemen memur olarak girme ve sonra da eğitimini yarım bırakma gibi bir şey kalmasın diye beş yıla çıkarılıyor.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

25’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 25- 2828 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 16- Bu Kanunun ek 1 inci maddesi kapsamında ataması yapılan ve fiilen görevde bulunanlar kurumların kadroları ve ihtiyaçları gözönünde bulundurularak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih ve öğrenim durumları itibarıyla ihraz ettikleri unvanlara atanırlar.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce hak sahibi olanlardan daha önce istihdam hakkından yararlanmamış olanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl içerisinde Bakanlığa başvurmaları halinde ek 1 inci maddede yer alan istihdam hakkından maddede belirtilen diğer şartları taşımaları kaydıyla yararlanabilirler.”

BAŞKAN – Sayın Bakan maddeye ilişkin bir açıklama alabilir miyiz lütfen?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) - Maliye Bakanlığından bir açıklama alalım.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI H. ABDULLAH KAYA – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; biraz önce bu maddenin ana maddede açıkladığımız hususun daha önce 2014’ten sonra ataması gerçekleşen gençlerin bu maddeyle öğrenim durumlarına uygun kadrolara kurumlarının kadro ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak atamasının sağlanmasını teklif ediyoruz. Ayrıca bu başvuru süresini kaçıran gençlerimizden, 68 gencimiz var şu anda dosya, itiraz edilen, bu gençlere de beş yıl içerisinde bu başvuru süreçlerini tekrarlırsa bu hakkın verilmesini sağlayacağız.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

26’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 26- 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesine “Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları” ibaresinden sonra gelmek üzere “, özel bütçeli idarelerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz mallar” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkranın ikinci cümlesinde yer alan “Hazinenin” ibaresi “idarelerin” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir açıklama alabilir miyiz lütfen?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Müsteşarımız bir açıklama yapacak.

BAŞKAN – Buyurun.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI H. ABDULLAH KAYA – Sayın Başkanım, maddeyle hâlihazırda Devlet İhale Kanunu’nun 75’inci maddesinde hazineye ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ve onun idare ettiği taşınmazlara işgalen kullananlara ecrimisil salma hakkı tanınmış. Bu yapılan düzenlemeyle özel bütçeli idarelerin de kendi taşınmazlarını rızası dışında kullananlara ecrimisil salmasına ilişkin bir yetki. Genişlemesi yapılıyor ve buna paralel olarak da oradaki “Hazinenin” ibaresi bütün bu idareleri de kapsayacak şekilde “idarelerin” şeklinde değiştiriliyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ayhan...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bu talep nereden doğdu?

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI H. ABDULLAH KAYA – Efendim, üniversitelerimizden geldi esas talepler. Diğer kamu idarelerinin de vardı ama özellikle üniversitelerden geldi.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bir problem olarak onlara yansıyan bir şey mi var diye düşündüm de onun için. Yani öyle bir talebin oluşması için öyle bir şey olabilir.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI H. ABDULLAH KAYA – Hâlihazırda onlar da benzer şekilde ecrimisil alma yoluna gidiyorlar ama bunu mahkemeler kabul etmeyip “Haksız iktisaptan elde edilmiş gelirleri isteyebilirsiniz.” diye bir niza konusu oluyor; o nedenle özel bütçeli idareler bu tür düzenlemeyi ihtiyaç hissetti.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

27’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 27- 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 12 nci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Baraj inşası için yapılan kamulaştırmalar sonunda kamulaştırma sahasına mücavir taşınmaz mallar çevrenin sosyal, ekonomik veya yerleşme düzeninin bozulması, ekonomik veya sosyal yönden yararlanılmasının mümkün olmaması hallerinde, kamulaştırma işleminin tamamlandığına ilişkin ilanın indirildiği tarihten itibaren bir yıl içinde sahiplerinin yazılı başvurusu üzerine kamulaştırmaya tabi tutulabilir. Yapılan başvurular, valilikçe kurulacak komisyon tarafından değerlendirilerek sonuçlandırılır. Bu başvuru dava şartı olup başvuru yapmadan doğrudan dava açanların dosyaları, dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddedilerek mahkemece ilgili valiliğe gönderilmesine karar verilir. Reddedilen davalarda yargılama gideri kamu üzerine bırakılır ve davalı idare lehine vekâlet ücretine hükmedilmez. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin hususlar İçişleri, Maliye, Çevre ve Şehircilik, Gıda, Tarım ve Hayvancılık ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlıklarının görüşü alınmak suretiyle Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün bağlı bulunduğu Bakanlıkça hazırlanarak Bakanlar Kurulunca bir yıl

içinde yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir. Bu suretle kamulaştırılan mücavir taşınmaz mallar hakkında 22 nci ve 23 üncü maddeler uygulanmaz. İdare, bu taşınmaz mallar üzerinde imar mevzuatı hükümlerini de gözönünde tutarak dilediği gibi tasarrufta bulunabilir ve gerektiğinde Hazineye bedelsiz olarak devredebilir.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, madde üzerinde bir açıklama alabilir miyiz lütfen?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Enerji Bakanlığımızdan bir açıklama alalım.

BAŞKAN – Aslında bir adet de önerge var, önergeyi de okutup ikisini birlikte işleme alalım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın çerçeve 27’nci maddesiyle düzenlenen 2942 sayılı Kanun’un 12’nci maddesinin altıncı fıkrasının dördüncü cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

BAŞKAN – Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim; biz bu yasal düzenlemeyi -malumunuz olduğu üzere- Kamulaştırma Kanunu’nun 12’nci maddesinin altıncı fıkrasında, baraj kamulaştırmaları nedeniyle mücavir taşınmazların çevresel, sosyal, ekonomik gerekçeler doğrultusunda kullanılamaz hâle gelmesi hâlinde mutlak suretle kamulaştırılacağı şeklindeki kanun hükmünün, geçen sene Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından bir taşınmaz sahibi lehine, devletimiz aleyhine 455 bin euro tazminata mahkûm edilmemiz sebebiyle böyle bir yasal düzenlemeye ihtiyaç duyduk. Hâlihazırda 353 adet dava var ve tahminen 1.600 adet daha dava açılacak.

İsterseniz kısa bir bilgi verebilirim neden özellikle Halfeti özelinde böyle bir yasal düzenlemeye ihtiyaç duyuldu şeklinde.

Şimdi, bildiğiniz üzere...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bizim 455 bin euro noktasında gelen mahkeme kararında yanlış yapılan neydi onu detaylandırır mısınız?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Şöyle efendim: Özellikle bu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, kanunun ibaresinde yazılanı “mutlak suretle kamulaştırılır.” şeklinde bir ibare yazdığından dolayı “Mücavir alandaki tüm taşınmazları kamulaştıracaksınız.” şeklinde bir gerekçeyle bunu onadı. Tabii normalde bu zamana kadar 1.939 adet taşınmaz mal sahibiyle alakalı değer düşüklüğünden dolayı tazminat ödemesi yapılmıştı; bunun da miktarı 76 milyon TL bugün itibarıyla. Şayet bu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesiyle ilgili diğer taşınmaz sahiplerinin de müracaatının vaki olması hâlinde bizim tahminimiz 2 milyar TL gibi bir kamu zararına maruz kalacağımız şeklinde. Dolayısıyla mücavir alanda kalan ve gerçekten kamulaştırılmasına ihtiyaç duyulmayan yerlerle ilgili en azından valiliklerde oluşturulan komisyonun bu konuda bir karar vermesi noktasında düzenleme yapıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi böyle bir komisyon olduğu zaman böyle kararlar vermeyecek mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Şöyle efendim: Maddede yazan “kamulaştırılır.” Yani baraj kamulaştırması nedeniyle mücavir alanda kalan taşınmazlar maddenin devamında kamulaştırılır yani bu konuda kanun koyucu mutlaka kamulaştırılır iradesini izhar ediyor Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi. Hâlbuki biz orada mesela, bu kanunun bir de yönetmeliğini çıkardık, yönetmelikte her ne kadar komisyon, valilikte oluşturulan komisyon bu konuda takdir yetkisine sahip kılınca da AİHM “Hayır, bu konuda madde son derece açık, siz bilakayduşart bu taşınmazları kamulaştıracaksınız.” şeklinde karar verdiği için biz “kamulaştırılabilir” şeklinde maddeyi değiştiriyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, burada yapılan şey aslında “kamulaştırılır” kelimesinin “kamulaştırılabilir”e, “tabi tutulabilir”e yani istenirse yapılır, istenirse yapılmaz şekline dönüştürülmesini sağlıyoruz. Avrupa İnsan Mahkemesi de doğal olarak “yapılır” hükmünün bununla telafi edileceğini düşünüyor ya da en azından devlete sorumluluk yüklenmeyeceğini.

Peki, değerli arkadaşlar, barajı getirmiş yapmışlar, sizin kullanamayacağınız orada bir alan koymuş, suyu da geçemiyorsunuz, seli de geçemiyorsunuz orada duruyor mücavir alanda. Kullanılabilir hâli var mı? Yok. Kullanımda kısıtlamalar yaratılmış mı? Yaratılmış. Büyük bir olasılıkla daha önceden kullandığınız arazi, artık, sizin için herhangi bir değer ifade etmemeye başlamış. Ne yapacağız? Ne yapsın yurttaş bunu, ne yapsın? Devletin yapacağı şey bunu kamulaştırmaktır, onun için kanun “kamulaştırılır” diye yazmış. Kamulaştıracaksınız, 2 milyar lira zararı var diye bu 2 milyar liralık zararı devlet üstlenemezken oradaki zavallı insanlara bu yükü yüklemek zorunda mıyız biz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani, insanları niye düşünüyorsunuz?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O nedenle biz hep devletin zararı söz konusu olduğu zaman yüreği titreyen insanlar olarak, tamam ya devlet bu kadar para... Yani, bu da olasılık tabi, 2 milyar lira başvururlarsa falan filan... Onların çoğu büyük olasılıkla bu mücavir alandakiler “Ya, buraya su gelecek diyorlar ama gelmiyor falan deniliyor.” Bilmem Dicle’nin üzerindeki o ünlü barajda bir şehrin kamulaştırılan alanları yalı dairesi hâline geldi, şimdi gayet rahat kullanıyorlar onları. Bütün bunların hepsini, espri kısmını bir tarafa bıraktığınız zaman ciddi anlamda bu olaydan zarar görecektir olan insanlarla ilgili bir düzenleme yapıyorsunuz. Kamulaştırılabilir... Kamulaştırmıyorum. Ne yapacak adam, ne yapsın yani?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Sayın Bakanım, şöyle, mutlak korunma bandında kalan taşınmazlar zaten kamulaştırılacak, onunla alakalı süreç devam ediyor.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O tamam. Ben son fıkrayı, sizin düzenleme yaptığınız fıkrayı söylüyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Şöyle efendim: Şimdi, mücavir alanla alakalı uygulamada da çok net bir tanım yok. Mesela, Yargıyatın bu konuda getirdiği bazı kararlar falan var ama mesela, mücavir alan 2 kilometre de olabilir, 4 kilometre de olabilir; dolayısıyla mesela, gerçekten kullanılamayan, mülkiyet hakkı kısıtlanmayan alanların bile kamulaştırılması gündeme gelecek. Biz burada en azından devletin zarara uğramaması anlamında sahayı bilen ve valiliklerde oluşturulan komisyonların bu işi daha iyi bileceği düşüncesiyle bu belirlemeyi kendilerinin yapmalarını biz arzu ediyoruz. Ancak zaten, Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği

ile içme ve kullanma suyu havzalarının korunmasına ilişkin yönetmelikler var bu yönetmeliklerde zaten mutlak koruma bandında kalan taşınmazların kamulaştırılmasıyla alakalı hükümler var. Yani, biz bu anlamda vatandaşlarımızın mülkiyet hakkı kısıtlamasından kaynaklanan mağduriyetlerini gideriyoruz uygulamada.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Onda herhangi bir tereddüdümüz yok. Mücavir alan belirlemesi yapılmış olduğu için o insanlar bu haktan yararlanmak istiyor. Siz diyorsunuz ki: “Burası barajın mücavir alanı.” Bunu diyen idare. O zaman bu kurumu, bununla hiç ilgilendirmeksizin kurarsınız, buralar mücavir alan değil dersiniz dolayısıyla onların bir kamulaştırma iddiası olamaz ki o zaman. Bunu diyen barajı yapanlar. Bunun mücavir alanı burası diyorsunuz siz. Ondan sonra bunu başka bir idareden, bilmem valilik şu bu bir araya gelmiş, teknik olarak, mücavir olarak ilan edilmiş bir yerin tam mücavir mi, yoksa yarısı mücavir mi tartışmalarını yapıyor. O zaman sağlıklı bir şekilde kotlarını ölçersiniz, buraya kadar yükseliyor, şuraya kadar yükseliyor, şunu engelliyor, nereyi engelliyorsa sağlıklı bir şekilde yaparsınız yurttaşı kurtarırsınız. Yani, insanların haklarını bu kadar kolay bir şekilde ellerinden almak doğru bir olay değildir. Burada da iyi bir düzenleme yapıyoruz diye ellerimizi kaldırıp indirerek binlerce insanın eğer mutazarrır olmasına neden oluyorsak bu bizim için de vicdani bir sorumluk; bunu yapamayız.

Kamulaştırılır, mücavir alandakiler kamulaştırılır. O zaman mücavir alanın tanımını yapanların sorumluluğu var burada. Doğru yapınlar.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Sayın Bakanım, şöyle: Mesela, bu düzenleme yürürlüğe girdikten sonra buna ilişkin 1985 tarihli bir yönetmelik var, eski bir yönetmelik. O yönetmeliğin de revize edilmesi gerekiyor. Hakkıyorsunuz, doğru diyorsunuz, bu anlamda da duruma göre mücavir alanın da yeni bir muhtevaya yeni bir anlama kavuşturulması gerekiyor. Hakkıyorsunuz o konuda.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tam olarak yönetmeliğin varlığı konusunda net olmadığım için söylememiştim. Bu yönetmeliği değiştireceksiniz kanunu değil.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Hakkıyorsunuz, bu değiştirilecek efendim.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ama kanunu değil, kanunu değiştirmeyeceksiniz orada.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Ama şöyle: Biz Yargıtayla da görüştük, DSİ’yle de görüştük, onların da dediği, bu konuda mesela mücavir alanla alakalı tanımı maddede değil, Bakanlar Kurulu yönetmeliğinde sizin düzenlemeniz. Onu yapacağız efendim.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O zaman kanunu değiştirmeyin, o zaman kanunla oynamayın, insanların haklarını... O değişiklikten sonra bile hâlâ mücavir alan içerisinde kalan bir şey varsa onu kamulaştırmak zorundasınız, zorundayız daha doğrusu devlet olarak. Başka şekilde olmaz, olmaması gerekir, olursa yaptığımız kanun adalet ve hakkaniyete uygun bir kanun olmuş olmaz.

Teşekkür ederim.

(Oturma Başkanlığına Sözcü Abdullah Nejat Koçer geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Temizel.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, burada bir baraj yapımı dolayısıyla değeri artan veya azalan alanlar söz konusu. Gayrimenkul değerlendirme şirketleri var bunlar devlet tarafından kontrol ediliyor, uzmanlıkları var. Bu şirketler tarafından hiç olmazsa yönetmelikte hangi arazinin değerinin arttığı, azaldığı, işte köyle ilgili, bunlar tarafından tespit edilse... Komisyon tarafından yapılması da her zaman için sıkıntı doğuracaktır, uygulamada herkes mahkemeye gidecektir.

BAŞKAN – Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Efendim şöyle: Bu 1985 tarihli yönetmelik zaten, hâlihazırda bu yönetmeliği kabul ediyor yani böyle bir komisyon var, valilik bünyesinde kurulan komisyon ama özellikle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin geçen sene vermiş olduğu kararda yasallık unsuru açısından değerlendirmiş 12’nci maddenin altıncı fıkrasını. Aslında bütün bu denilen hususlar yönetmelikte düzenlemişti ancak AİHM o kararında “Hayır bunu...” Mesela orada bir yıllık da bir süre var, mücavir alan kamulaştırmasıyla ilgili ilgililerin başvuru süresini bir yıl içerisinde yapabileceğiyle alakalı, onu da mesela yasal düzenlemeye konu etmemiz gerektiğini salık veriyor. Hakeza bu komisyonu da yani yönetmelikte her ne kadar kurulsu da bunun da kanuni düzenlemeye konu edilmesini vurguluyor. Dolayısıyla bizim AİHM kararı çerçevesinde aslında bunu yasal düzenlemeye konu ettiğimiz söylenebilir ama dediğiniz hususlar zaten o bir sene içerisinde çıkarılacak yönetmelikte Sayın Bakanımızın da belirttiği şekilde, mesela mücavir alan da bunun içerisinde.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Ama kanunun konusu etmemiz gerekiyor.” diyorsunuz, bilmiyoruz AİHM kararı nasıldır ama o zaman yönetmelikle düzeltebilir misiniz? Yönetmelikle düzeltiyorsanız Sayın Bakanın dediği gibi kanuna gerek yok. Kanunun konusuysa bu yeterli değil, bu madde yeterli değil, lafzı yeterli değil o zaman.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Şöyle efendim: Anayasa’nın 13’üncü maddesindeki o yasallık unsurunu yani kanunilik ilkesini bizim hayata geçirmemiz gerekiyor yani onu, temel esaslarını bu düzenlemeyle belirledikten sonra yönetmelikte tüm detaylarını belirleyeceğiz. Dolayısıyla, bu anlamda düzenlemeye de ihtiyaç bulunmakta.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Komisyon yeterli olacak mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Yeterli olacak, evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu gayrimenkul değerlemeleri artık profesyonelce yapıyor. Yeterli olacak mı? Böyle şu bakanlıktan bir kişi, şu bakanlıktan bir kişi...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Efendim, zaten, şu an bunlar profesyonel bir şekilde yapılıyor. Yani DSİ’den arkadaşlar da burada, onlar uygulama konusunda bizden daha tecrübeliler. Hâlihazırda zaten yürüyen bir sistem var. Yani bu sistemin devam edeceği konusunda bir endişemiz yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, tabii, bunları söylüyoruz ama daha net hukukçular, bu konuyu bilenler tarafından da konunun açıklanması, tartışılması lazımdı. Yetersiz kalıyoruz biz de. Yani bu benim de konum değil. Bilen insanlar olsaydı daha iyi olacaktı. Hukukçu arkadaşlarımız da yok herhâlde pek.

BAŞKAN – Evet daha fazla bir açıklamaya ihtiyaç var mı?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bence var.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Bakanım, bu konuda daha detaylı bir açıklama yapabilecek hukukçu arkadaşımız var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu maddeyle mi ilgili?

BAŞKAN – Bu maddeyle ilgili.

Sayın Kuşoğlu’nun daha detaylı bir bilgi talebi var. Siz ne dersiniz buna?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İlave açıklama, daha detaylı bir açıklama yapabilecek kimse var mı arkadaşlar?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – AİHM kararının nasıl olduğunu tam olarak bilmiyoruz Sayın Bakanım. Uygulamada ne zorluklar var onları da bilmiyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hazırlamıyor musunuz AİHM kararına ilişkin, birkaç tane örnek karar sunsunlar size.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yönetmeliği sanki bu tarafa taşıyorlar gibi oldu. O konularda birkaç tereddüdümüz var.

BAŞKAN – Kim yapacak açıklamayı? Kendinizi tanıttın.

DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ İBRAHİM UTKU TİRYAKİ – Şimdi, bu mevcut düzenlemeyle, önceden “tabi tutulur” şeklindeki düzenleme “tabi tutulabilir” şeklinde düzenleme yapılıyor. Ancak daha önce kanunda komisyon düzenlenmemiş. Bu Barajların Mücavir Alanı Yerlerinin Kamulaştırılmasına İlişkin Yönetmelik’te düzenlenmişti. Şimdi, komisyona da yetki veriliyor, komisyon açıkça kanunda belirtiliyor. Onun için bu düzenlemeye gerek var ve komisyon bir takdir yetkisi gibi kullanacak bu takdir yetkisini. Buraların, bu mücavir alanların kamulaştırılmasının lüzumu olup olmadığına karar verecek. Bu komisyonun verdiği kararlar yine yargı denetimine tabi olacak. Yani bu anlamda bir sıkıntı yok. Yani komisyonun verdiği kararın herhangi bir kesinliği yok. O nedenle mevcut düzenlemeye gerek olduğu için...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, devam edecek misiniz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii.

Şimdi, tabii ki yargıya açık olacaktır bu komisyonun verdiği kararlar da ama anlamadığımız şu: Şimdi, AİHM kararı nasıldır? Şimdi biraz önceki söylemlerle farklı oldu. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği karar tam olarak nedir, ne istiyor bizden?

DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ İBRAHİM UTKU TİRYAKİ – AİHM kararı Enerji Bakanlığının takip ettiği dosyalara ilişkindi. Burada “tabi tutulur” şeklindeki zorunlu ifade nedeniyle buraları şartları olup olmadığına baksan da bakmasan da mücavir alandaysa, kişinin yararlanıp yararlanmaması önemli değil, mutlaka kamulaştırılacak şekildeydi. Yani burada herhangi bir takdir yetkisi bırakmıyordu idareye. Şimdi, bu idare de bu takdir yetkisini kullanmayacak komisyon kullanacak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Komisyon kullanacak yine idarenin kararı söz konusu olmuş olacak.

DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ İBRAHİM UTKU TİRYAKİ – Evet, idarenin kararı. Bu da yine yargı denetimine tabi olacak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii olacak. Yine mahkemeler devam edecek, sıkıntı devam edecek ama.

DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ İBRAHİM UTKU TİRYAKİ – Yani mahkemelerin devam etmeyeceği bir süreç zaten hukuki olmaz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır hayır. Ama aynı şekilde devam edecek. Yani yönetmeliği kanuna aldınız, sorun aynı şekilde devam edecek, onu söylüyorum.

DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ İBRAHİM UTKU TİRYAKİ – Yani burada bir de şu öngörülüyor: Dava şartı olarak öncelikle idareye başvuru öngörülüyor. Yani öncelikle kişi doğrudan dava açmadan önce idareye başvuracak. Zaten bu şekilde yargıya gitmeden de “Evet, buranın kamulaştırılması lüzumludur.” kararı çıktığında zaten kamulaştırma yapılacak. Yani şurada komisyonun verdiği karar... Zaten komisyon keyfi karar veremez. Şartları varsa zaten kamulaştırma olduğuna karar vermek durumunda.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani vatandaşın AİHM’e gitmesini zorlaştırıyorsunuz, öyle mi?

MUSA ÇAM (İzmir) – Aynen öyle.

DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ İBRAHİM UTKU TİRYAKİ – Tabii.

MUSA ÇAM (İzmir) – Aynen öyle.

DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ İBRAHİM UTKU TİRYAKİ – Yahu vatandaşın AİHM’e gitmesini zorlaştırmak değil.

MUSA ÇAM (İzmir) – Öyle, öyle.

DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ İBRAHİM UTKU TİRYAKİ – Yani burada...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – OHAL Komisyonu gibi olur bu.

BAŞKAN – Kayda girmiyor, karşılıklı şey yapmayalım.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yok kayıttan da öte bir şey var. Yani komisyona da başvurmaman bütün hukuki haklarını kaybediyor.

DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ İBRAHİM UTKU TİRYAKİ – Hayır hayır. Komisyonun verdiği kararlarına karşı...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Komisyona başvurmamış olanlar.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkanım, burada bir kanun görüşmesi yapılıyor. Muhalefetten birkaç tane milletvekilinin, orada birkaç tane bürokratlarla tartışmasını da galiba bu tartışmalar amaçlamıyor. Biz bunun için burada değiliz. Burada oturup da “Onlar mı doğru söylüyor, yazdıkları doğru mudur değil midir?” diye herhangi bir tartışmanın içerisinde asla olmayız ve olmayacağız da zaten.

BAŞKAN – Elbette.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Burada söylemeye çalıştığımız şeylerin yüzde 50’si doğrudan doğruya Komisyonun diğer üyelerine yüzde 50’si de Hükûmete.

Baraj inşa ediyorsunuz, inşa ettiğiniz baraj çevresel nedenlerle, sosyal nedenlerle, doğal nedenlerle, kültürel nedenlerle birtakım varlıkları tahrip etmeye başlıyor, yok ediyor bunları. Bazı şeylerde barajın yapılmasını durduramıyorsunuz. Bu koşullar altında da eski yasada yer alan hüküm ne? “Mücavir alan içerisinde artık bu anlamda kullanımı engelleyecek bir zarar veya sorun yaratılıyorsa bu da kamulaştırılır.” diyor kanun. Siz şimdi bu kanunu değiştiriyorsunuz. Bu kanun değiştiriliyor. Devam eden maddede de bundan sonra -yani 13’üncü maddede de geldiğinde göreceksiniz- bu amaçlarla

açılmış olan davalarda da artık bu madde uygulanacak, değiştirdiğiniz madde uygulanacak. Yani insanların elinden bu kadar hakkı baraj adına, şu adına, bu adına bu kadar sorumsuz bir şekilde alacak bir komisyon değiliz diye düşünüyoruz biz bu Komisyonunda. Bu önemli bir konudur. Yani kimseye bir şey sağlamıyoruz. Ama bir enerji tesisi yapıyoruz diye oturup da insanların haklarının da çiğnenmesine ya da en azından hakkı olanın da elinden alınmasına kesin olarak bu Komisyonun izin vermemesi gerekiyor. Tartıştığımız konu bu. Teknik olarak çok daha ayrıntılarla olabilir. Daha önceki kanun bunu yazmış zaten. Bu kanunu yazanlar buradaki insanlardan daha farklı düşüncede olan insanlar değildi ki. Tamam baraj yapıyoruz ama “Mücadir alanda arazisini kullanılamaz hâle getirdiğimiz insanları da biz bu anlamda koruyoruz, onların da mülklerini de kamulaştıracamız, kamulaştırılır.” demişler. Şimdi, sağdan dönüyoruz, soldan dönüyoruz, alttan çıkıyoruz, üstten gidiyoruz, davalarını reddettiriyoruz. Bunu yapıyoruz bunu. Uyarıya çalıştığımız konu bu. Eğer vicdanlarımız elveriyorsa gene oylayalım geçelim. Yoksa... Takdir sizlerin.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Temizel.

Sayın Çam, buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Baraj veyahut da enerji santraliyle ilgili yapılan bir iş var ve bunun sonucunda vatandaşın kaynaklanan bir mağduriyet var. Vatandaş mağdur olmuş, dava açmış, kazanmış, itiraz edilmiş, vatandaşımız bu davayı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine kadar taşımış. Hakkını arıyor yani Türkiye’de bütün yollar kapatılmış, hakkını uluslararası bir mahkemede, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde arıyor ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi mülkiyet hakkı nedeniyle de köylümüzü, vatandaşımızı, insanımızı haklı görüyor ve Türkiye Cumhuriyeti devletini 435 bin euroya mahkûm ediyor ve bununla ilgili de aldığımız bilgiye göre yaklaşık 300’e yakın dava var şimdi. Şimdi, Türkiye Cumhuriyeti devleti bu davalardan kurtulacak diye biz bu yanlış uygulamalara devam mı edeceğiz ve vatandaşın mülkiyet hakkını tamamen ortadan kaldıracak mıyız? Bu, resmen arkadan dolanarak vatandaşın mülkiyet hakkını tamamen ortadan kaldırmaktır. Bu doğru bir tutum değildir. Vatandaşın yargıya gitme hakkını bu yasal düzenlemelerle Plan ve Bütçe Komisyonunu alet ederek kanunla düzenlemek kabul edilebilir bir iş değildir arkadaşlar. Yanlış yapıyoruz. Bu madde gerçekten eğer buradan geçerse iktidarıyla muhalefetiyle yarın bu uygulama bu salonda bulunan herhangi birimizin başına gelebilir. Köyümüzde, oturduğumuz mahallede her yerde başımıza gelebilir arkadaşlar. Buna izin vermek doğru bir iş değildir.

Nerede baraj yapılacaksa, nerede enerji santralleri yapılacaksa bunların doğru yerde ve doğru projelerle yapılması gerekir ki vatandaş ve köylümüzün bundan bir mağduriyeti olmasın, dava açmasın, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine kadar gitmesin arkadaşlar. Ama “İlla ben yapacağım, ben yapacağım, istediğimi yaparım, istediğimi kamulaştırırım, öderim, ödemem ne hâlin varsa gör.” anlayışıyla hareket edersek vatandaş mutlaka hakkını arayacak bir merci bulacaktır. Şimdi, bu düzenlemeyle biz bu mercinin yolunu kesmeye çalışıyoruz.

Bürokrat arkadaşımız dedi ki: “Evet AİHM’e gidiş yolunu kesiyoruz.” Böyle bir şey olur mu? Vatandaş derdini nereden arayacak o zaman, ne yapacak yani? O zaman alalım elimize silahı kim bu kararı aldı gırtlığına dayayalım o zaman. Bu doğru değil arkadaşlar. O nedenle bu maddenin bu tasarıdan çıkması gerekir arkadaşlar.

Teşekkür ederim.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani vatandaşın arazisine baraj hukuki hakkına da baraj koyuyorsunuz. Hukuki hakkının barajı da belki valiliğe yapacağı başvurunun şekil şartı. Hem arazisi barajda hem de idari hak aramasına baraj konuluyor.

BAŞKAN – Sayın Çam teşekkür ederim.

Komisyonumuzun herhangi bir şeye alet olması söz konusu değil.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkanım, bu maddenin hakikaten geri çekilmesi gerekiyor.

BAŞKAN - Tabii ki burada bir müzakere yapılıyor. Takdir sonuçta Komisyonumuzdur ama

MUSA ÇAM (İzmir) – Adalet Komisyonuna gitsin bu madde.

BAŞKAN – Alet olma şeyi biraz herhâlde ağır olur, onu düzeltelim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Komisyonun marifetiyle” diyelim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Adalet Komisyonuna gitsin, orada görüşülsün.

BAŞKAN – Evet, onu biraz düzeltmekte fayda var.

Sayın Bekaroğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, tabii, burada bir problem var. Bu problemi çözmek için yasa çıkarıyoruz. Olay bu. Ama bir yasayı çıkarırken -devlet gücü hâline gelecek bu yasa yani herkes buna uymak zorunda kalacak- taraflar olacak, adalet duygusu, adalet ölçüsü en temel ölçü olması gerekiyor. Yani bürokrat “Biz bir problemle karşı karşıya kaldık buradan devlet zarar gördü...” Yani “Devlet zarar gördü.” ifadesi bile yanlış bir ifade. Yani yasa yaparken biz eğer adalet temel ölçüyse... Kamu yararıyla burada konuştuğumuz şey bambaşka şeyler. Kamu yararı yani ortada bir iş yapılıyor ve o işten bütün insanlar eşit bir şekilde yararlanacaktır, geleceğe yönelik filan. Başka bir şey bu. Burada bürokrat “Devlet zarara uğramasın, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi mülkiyet hakkını çok önemsiyor, bu sebepten dolayı yüksek rakamlarla devleti mahkûm ediyor. Dolayısıyla, biz bir arkadan dolanalım ya da bir yasa maddesi çıkaralım, nasıl olsa iktidarımızın çoğunluğu var, çok da kimse bakmıyor, el kaldıracamız, indireceğiz, bir şey çıkaralım.” Bu son derece yanlış bir şey.

Değerli arkadaşlar, empati yapın, siz aynı durumda olabilirsiniz ve devlet gücü sizin hak arama yollarınızı tıkıyor. Tam tersi, milletvekilleri netice itibarıyla gerçekten milletin vekilleri, milletin hakkını, hukukunu savunmak için onların tercihlerini, taleplerini burada karara dönüştürmek için burada bulunuyoruz. Dolayısıyla, onları koruyacak... Yani tek tek insanların arkasında bir devlet falan yok. Bu yasayı çıkardığımız andan itibaren vatandaşın yapacak hiçbir şeyi yok. Yok, ne yapacak devlete karşı vatandaş? İsyan mı edecek? Yok. Peki, insanı, vatandaşı, yurttaşlarımızı isyan noktasına getirip hiçbir şey de yapamıyorum, güçsüzüm... Bu noktaya getirmemesi gerekir. Yani devlet zayıf olan insanların lehine -insanlar da zayıftır devletin karşısında- kararlar alınması gerekiyor. Bu, adalet duygusunu ciddi bir şekilde zedeler değerli arkadaşlarım. Bu işte, burada belirttiği gibi, her zaman 400 kusur bin euroluk olmaz, gerçekten küçük rakamlar olabilir. Netice itibarıyla hak, haktır. Bu hakkı, yasa çıkararak... Yasa çıkarak insanların hakları teslim edilir, insanların hakları gasbedilmez değerli arkadaşlarım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bekaroğlu.

Sayın Bakanım, konuşmalarla ilgili bir sözünüz var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, özel bir değerlendirmem olmayacak.

BAŞKAN – Tamam.

Madde üzerinde okunan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oyluyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

28’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 28-2942 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- Bu Kanunla 12 nci maddenin altıncı fıkrasında yapılan değişiklik, görülmekte olan davalarda da uygulanır ve dava, dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddedilir. Reddedilen davalarda yargılama gideri kamu üzerine bırakılır ve davalı idare lehine vekâlet ücretine hükmedilmez. Davacı, ret kararının kesinleşmesinden itibaren altı ay içinde 12 inci maddenin altıncı fıkrasında bu Kanunla yapılan değişiklik uyarınca ilgili idareye başvurarak taşınmazın kamulaştırmaya tabi tutulmasını talep edebilir. Aksi halde daha önce açılmış olan dava, açılmamış sayılır.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, maddeyle ilgili bir açıklama alabilir miyiz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Enerji Bakanlığından bir açıklama alalım.

BAŞKAN – Buyurun, kendinizi tanıtn.

ENERJİ VE TABİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim; bu madde, geçici madde düzenlemesi. Hâlihazırda az önce de belirtmiş olduğum gibi, derdest olan 353 adet dava var. Bu davalarla ilgili olarak 27’nci maddede oluşturmuş olduğumuz Komisyona yönelik de bir başvuru yapılması yönünde. Hâlihazırdaki davalarla ilgili de bu kararı komisyonun ki bu komisyon da kıymet takdir komisyonu olarak da aynı zamanda...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Kanunu kanunla geri mi yürütüyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Tamayliligil, mikrofonunuzu açıyorum.

Buyurun.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Kanun kanunla geri mi yürütülüyor, hukukun temel prensibine karşı? Onu soruyorum sadece, hukukçusunuz çünkü.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; burada şöyle bir durum var, biraz önceki maddeyle tekrar birleştirip... Bir baraj yapılıyor, barajın etrafındaki mücavir alan da mağdur olan arazi sahipleriyle ilgili olarak bazıları dava açıyor, kamulaştırma talep ediyor, bazıları etmiyor; bilmiyor, hakkını hukukunu bile bilmiyor. Bu kanuna göre, idare bazılarını kabul edebilir, bazılarını etmeyebilir, bu Komisyon kuruyor; edebilir, etmeyebilir. Bu, tabii ortada bırakıyor her şeyi; edebilir, etmeyebilir. Zarar görüp görmemesi durumunu kesin olarak tespit etmek lazım. Böyle hem idarenin takdirine bırakıyoruz... Şimdi, bizim gayrimenkul değerlendirme şirketlerimiz var, profesyonelce yapılıyor bu. Bir gayrimenkulün değer kaybedip kaybetmediği ya da şerefiye kazanıp kazanmadığı bellidir. Bunlar tarafından yapılır, o tespit yapılır, ona göre bir tazminat ödenir ödenmez ama sadece bu konuyu idarenin keyfine bırakmak, büyük bir haksızlıktır ve bunu bir de geriye doğru yürütmek yanlışır diye düşünüyorum. Bu davaları sonuna kadar götürür, sürekli olarak davalı kalmak demektir bu tür olaylarda. Sıkıntı yaratacak, göz göre göre bu sıkıntıyı devam ettirmiş olacağız. Bunun daha farklı bir düzenlemeyle gelmesi gerekir diye düşünüyorum. Bir beklentimiz yok yani, sadece iyi niyetle bunu söylüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkan, bunu son uyarı olarak burada yapıyoruz. Çünkü bu kanunu biz burada tartışmıyoruz. Gerçekten tartışmıyoruz, bir şey söylüyoruz, onun mantığı ve gerekçesi ortalıkta dururken oyluyoruz ve bunu geçiyoruz. Çok net olarak burada yazılmış zaten. Baraj inşası için yapılan ve mücavir alanda kalan taşınmazların çevresel, sosyal, ekonomik yerleşme düzeninin bozulması gibi gerekçelerle insanlar dava açıyorlar. Bundan daha temel bir hakkı yoktur insanın, yoktur. Yani ben baraj yaptığım zaman bütün insan haklarını olduğu gibi ortadan kaldırıyorum diye kanun yapılır mı Allah aşkına ya! Buyurun oylayın Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Temizel.

Sayın Bakan, maddeyle ilgili bir cevabınız veya değerlendirmeniz var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sadece soyut olmak üzere şu değerlendirmede bulunabilirim. Bir kere yargı organlarımız kanunları yorumlarken önlerine bir mesele geldiğinde gerçekten olayın gerçek durumuna ve hakkaniyetine bakmaksızın bu tür durumlarda sürekli bir şekilde idarenin aleyhine kararlar veriliyor, bunu birçok olayda görüyoruz. Aslında kanunun mevcut metnine bakıldığında çok açık bir şekilde “kamulaştırılır” ifadesi olmakla beraber, bu belirli şartlara bağlanmış durumda. O şartlar var ise idare böyle bir yükümlülük altında. Kanaatimce burada yargı organlarının yaygın bir şekilde uygulamaları, sürekli bir şekilde kamulaştırma lehine ve idare de gerçekten bazı durumlarda, aslında kanundaki şartlar oluşmadığı durumda bir kamusal maliyetle karşı karşıya. O açıdan, idarenin bugün getirmiş olduğu öneri, aslında yargı organlarının bilfiil sahadaki duruma bakmaksızın o “kamulaştırılır” ifadesinin çok keskin bir şekilde yorumlanmasından kaynaklanıyor. Şimdi, biz burada “kamulaştırılır”, “kamulaştırılabilir” demekle artık idarenin keyfi, sebepsiz bir şekilde kamulaştırma işlemini yapmayacağı anlamını da çıkaramayız. Öncelikle şu unutulmasın: Bu bir kanun, idare bunu uyguladığı zaman, sizin söylediğiniz gibi idare mesnetsiz bir şekilde veya kendince bir gerekçeyle kamulaştırmadığında bu da yargısal denetime tabi. Yani yargısal denetime kapalı bir alanda idareye keyfi bir tasarrufta bulunma yetkisi vermiyoruz. Sadece idarenin, yani bazen öyle alanlar var ki arkadaşlara soruyorum, şimdi bir mutlak koruma alanları var, değil mi, bir de ne var? Yani mutlak koruma alanları dışında kalan ikinci aşamadaki yerler var. Oralarla ilgili aslında kamulaştırma işlemi yapılabilir de yapılamaz da ama mahkeme kararları sürekli bir şekilde “kamulaştırılır” ifadesini gerekçe göstererek, sebebe bakmadan, gerekçeye bakmadan her defasında bu şekilde karar veriyorsa, idare kendince burada kamusal yüklerden kurtulmak için bir çözüm arıyor. Ama bu çözümü, idareyi keyfiliğe itecek, idare keyfi şekilde davranacak şekilde değerlendirmek de mümkün değil, zaten dava konusu olacak, bu hâliyle de dava konusu olacak. O açıdan, bence burada, yani idarenin birçok olayda yaşadığımız sorunlar, bu gri alanlarda yargısal uygulamalardan, yargısal uygulamaların doğurduğu olağanüstü maliyetlerden kurtulma çabası olarak görüyorum ben açıkçası. Ama bu çaba keyfi olarak kullanılır mı? Yargıya açık, yargı denetimine açık. Burada şunu yapsaydı mesela, aradaki gerekçeleri kaldırsaydı yeni gelen metin, yani çevresel etkiler veya yararlanamama ilkelerini tamamen kaldırsaydı, sadece deseydi ki “İdare kamulaştırılabilir.” deseydi, olurdu. Ama aradaki, iki virgül arasındaki bütün gerekçeleri aynen korumuş durumda madde metni. O açıdan, mahkeme bir konu önüne geldiğinde, idare veya valilikteki komisyon “Ben bu kamulaştırmayı gerekli görmedim.” dese bile, kanun metnindeki bu yararlanamama ilkesini yargı organı gözeterek yine aynı kararı verebilir. Yani onun için, Sayın Bakanım, ne mevcut madde tam meseleleri keskin bir şekilde, sarıh bir şekilde çözüyor ne de yeni getirilen madde bunu çözüyor, sadece yargı organlarının bu “kamulaştırılır” ifadesini çok kesin, kati, idarenin aleyhine yorumlayan yaklaşımını bir nebze bu değişiklikle daha orta bir noktaya

getirme gayreti var. Bu bir gayret, Hükümet olarak, idare olarak uygulamaları yaparken, kanunları yazarken, sahada olaylarla karşılaşırken, gerçekten öyle noktalarla karşılaşıyorsunuz ki yasaı koyarken hiç öngörmediğiniz yorumlar yapıyor, hiç öngörmediğiniz yorumlar. O açıdan, idarenin burada uygulamadan kaynaklanan bir sorunu çözme gayreti var. Bu çözme gayreti kanaatimce yani iyi niyetli bir gayret. Ama metinde keyfiliğe neden olan bir ifade varsa, tabii ki üzerinde konuşulabilir. Benim burada gördüğüm, “kamulaştırılır” ifadesini, “kamulaştırılabilir” ifadesini şöyle yorumlamak yanlış olur: “Bundan sonra idare hiçbir gerekçe göstermeksizin ve kanunun lafzında yer alan o ifadelere dikkat etmeksizin, bu tasarruf hakkını kullanabilir ve mahkemeye gittiğinde de mahkeme hiçbir şekilde artık idareye, kullanılabilir hakkı verilmiş, bu takdir hakkına girer, takdir hakkı konusunda idarenin yerine geçip karar verme hakkı bende yoktur.” diyemez. Çünkü kanunda hâlâ gerekçeler duruyor.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; yasa yaparken genellikle temel ilke zayıf olanın ve korunması gereken hakkın ön planda tutulmasıdır. Bunu asla göz ardı edemezsiniz.

Burada var olan ve yıllardan beri uygulanan dolayısıyla da hakkı zail olanların da yargı yoluna başvurduğu bir uygulamayla karşı karşıyayız. Türkiye’de yargıda -yani uluslararası camianın, Avrupa topluluğunun bir parçası olmuş, onlarla anlaşma imzalamış bir ülke olarak söylüyorum- çözemedikleri, çözümsüz olan olaylarda onun yerine karar veren başka bir yargı var. Uluslararası anlaşma olduğu için de otomatik olarak Türkiye’de uygulanan, sonucu olan bir yargı bu. Şimdi, bununla bir tek kelime nedeniyle takılıyoruz oraya, “kamulaştırılır”, “kamulaştırılabilir”. “Kamulaştırılır” dediği sürece mücavir alanı tayin eden idare, barajı yapan idare, mücavir alanda arazisi kalan kişi de vatandaş. Şimdi burada çok somut olarak ortaya çıkmış baraj, mücavir alan, mücavir alanda da kalan bir arazi. Yasa diyor ki: Bunu kamulaştır. Kamulaştırmıyor da.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ya kamulaştırma değil Sayın Bakanım. Çok net değil ki. Verilmiş haklar varsa kamulaştırmak...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O şartlar yoksa kamulaştırmak zorunda değil.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Orada o şartların varlığı nedeniyle zaten kamulaştırılır diyor, o şartları değerlendiriyor, kamulaştırılmadığı gözüküyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama benim arkadaşların açıklamalarından anladığım, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi mevcut kanun metninde “kamulaştırılır” ifadesi olmasını gerekçe göstererek, idarenin veya yerel yargının hiçbir şekilde bunu farklı şekilde değerlendirip bu tasarrufu engelleyemeyeceğini söylüyor. Bu, doğru değil.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, onu demiyor Sayın Bakanım. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bir -yani bu baraj altında kalan köyler nedeniyle akın akın gelirler giderler bu tarafa- kararında çok somut olarak söylediği olay bu: “Mücavir alan olarak idarenin belirlediği alanda kalmasına karşın.” diyor. Kalmış, kalmış bunun içerisinde. Yani içinde mi, değil mi diye bir şey yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, müdahale etmek istemiyorum da. Eğer “mücavir alan” tek belirleyici faktör olsa idi, neden kanun metninde ayrıca çevrenin sosyal, ekonomik ve yerleşme düzeninin bozulması, ekonomik veya sosyal yönden yararlanılmaması mümkün olmaması” ifadesini kullansın o zaman.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bununla ilgili olarak mücavir alanın aslında sınırların tayin edilmesine dönük olarak inisiyatif de bırakıyor şeye.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır şöyle: Mücavir alanın belirli bir mesafede belirlenmiş olması demek, o alan içerisindeki bütün taşınmazlar bakımından mutlak yararlanılmazlık hâli eğer olsa idi, o takdirde kanun direkt “mücavir alan sınırları” der geçerdi. Mücavir alan olmuş olması, o alan içindeki yararlanmayı mutlak manada ortadan kaldıran bir hâl değil.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Alan olarak bu barajlarda tamamen kot farklarından kaynaklanan çok değişik şeyler çıkıyor. Su dolguya başladığı zaman, ortada kullanılabilecek alanlar da bırakıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok, size şu noktada diyorum: Eğer mücavir alan, eşittir, hiçbir şekilde kullanımı mümkün olmayan alan olsa idi, o zaman kanun koyucunun, bizlerin, burada yapıyoruz kanun, hiçbir şekilde “mücavir alan” ifadesinin yanına diğerlerini yazmaması lazım.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, diğerlerini yazma nedenleri tamamen barajın özelliğinden kaynaklanan ve o bölgenin de topoğrafik özelliklerinden kaynaklanan nedenlerle oluyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır şunu diyorum. Yani bir alanın...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Dönüp bakın bu kanuna yüzde 90 ihtimalle bunlar yazıyordu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bakanım şöyle: Bir alanın mücavir alan olarak belirlenmiş olması, tek başına kamulaştırma için yeter sebep değil. Kanun diyor ki: “Bu alanlar içerisinde şu özelliklere sahip olan taşınmazlar kamulaştırılır.” diyor. Eğer bu özellikler söz konusu değilse kamulaştırma işlemi gene yapılmayacak, metnin lafzı öyle.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Mücavir alan içerisinde kanun...

Yani bu kadar karşılıklı konuşmalarla kanun götürmeyi... Kesinlikle bağışlayın, asla benimsediğim falan bir olay değildir ama konu oraya geldi.

BAŞKAN – Ama zenginleşiyor Sayın Bakanım. Yani şimdi bu, müzakereye de ayrı bir şey getiriyor.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Muhakkak. Zaten bu konuları maliyeciler tartışsa mükemmel kanunlar şimdiye kadar bin kere çıktıydı.

BAŞKAN – Biz de istifade ediyoruz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Bakanın maddelerinde herhangi bir sorunuz oldu mu arkadaşlar?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, olmadı. Teşekkür ediyorum, çok katkılarınız oldu bize.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hiçbir şey katmamıza izin vermiyorsunuz Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kaç tane önergeyi değiştirdik sizlerin katkılarıyla, Sayın Bakanımızın özel katkılarıyla, ne demek.

Sayın Bekaroğlu, siz ne dersiniz bizim için çok önemlidir, değerlidir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O zaman şimdi demeye başlayacağım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bekliyorum şimdi.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, bakan, maddede yapılan değişiklik: “Kamulaştırma işleminin tamamlandığına ilişkin ilanın indirildiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde.” Bir süre şartı getiriyor burada, yeni düzenlemeyle bir yıllık bir şart getiriyor.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani başvuruda hak düşürücü süre.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, bir yıl içerisinde sahiplerinin... Daha önce bir yıllık süre yoktu. Daha önce “Kamulaştırmaya tabi tutulur.”du, şimdi “...tutulabilir.” Daha önce de mahkemeye gidebilirdi ve tutulurdu yani “Kamulaştırmaya tabi tutulur.” derken bu sefer “Kamulaştırmaya tabi tutulabilir.” diyor, daha da zayıflatıyor hak sahipleriyle ilgili durumu. “Yapılan başvurular önce valilikçe değerlendirilir, valilikçe değerlendirilmezse mahkemeye de gidilemez.” diyor. Daha sonra “...yönetmelik, Enerji Bakanlığınca; İçişleri, Maliye, Bayındırlık, Tarım ve Orman, Köyler ve Kooperatifler bakanlıklarının...” diyordu, “Çevre ve Şehircilik, Gıda, Tarım ve Hayvancılık, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü’nün bağlı bulunduğu bakanlıkça hazırlanarak Bakanlar Kurulunca bir yıl içinde yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.” Ne değişiyor burada? Sadece bir valilik getiriyor, valilik dava açabilmek için ön şart oluyor, bir de “Kamulaştırmaya tabi tutulur.”u “...tutulabilir.” yapıyor. Ya, burada bir düzenleme yok ki, AİHM neyi reddetti, biz neyi kabul ediyoruz? Yok bir şey burada. Yani, hakikaten ne yapıyoruz burada, ben onu anlayamıyorum, gerçekten anlayamıyorum.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bence de haklı yani. Şu AİHM kararları gerçekten ne diyor, onu arkadaşlar bir açıklasın.

BAŞKAN – Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; şimdi şöyle: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin birinci tespit ettiği husus, bu “Kamulaştırılır.” ibaresi yani bu, mutlak surette mücavir alanda kalan taşınmazların -Sayın Bakanımızın az önce belirtmiş olduğu bu gerekçeler doğrultusunda- kamulaştırılmasının gerekli olduğu. Niye mesela bu bizim için önem taşıyor? Geçtiğimiz günlerde...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Özür diliyorum.

Kamulaştırması gerekli de daha önce “Tabi tutulur kamulaştırmaya.” ibaresini siz “...tutulabilir.” diye değiştiriyorsunuz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Şöyle efendim: Yani, Sayın Bakanımızın az önce belirtmiş olduğu gibi, bu keyfiyet...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Öyle demedi Sayın Bakan. Bir dakika ya, onun adına konuştu ama öyle demedi.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben o açıklamaları yapmasam zaten o açıklamalar gelmeyecek.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O da aynı şekilde “AİHM kararı nedir, biz ne yapıyoruz?” diye soruyor.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, AİHM kararı ne diyor?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Şimdi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi “Kamulaştırmaya tabi tutulur.” ibaresinin mutlak surette kamulaştırma yapılacağı anlamına geldiğini söylüyor; birincisi bu. Biz bu çerçevede mücavir alanda kalan hemen hemen tüm taşınmazların kamulaştırılmasını yapmak durumunda kaldık. Niye böyle? Geçmişte mesela, mücavir alanda kalan taşınmazlarla alakalı biz değer düşüklüğünden dolayı tazminat

ödemeleri yaptık yani şimdiye kadar 75 milyon TL bir ödeme yapıldı ancak kanunda “Mutlak surette bunlar kamulaştırılır.” denildiği için... Normalde bu, eskiden mesela değer düşüklüğü tazminatlarıydı ancak AİHM dedi ki: “Hayır, sen bunlara değer düşüklüğü tazminatı ödemesi yapamazsın, kanunda ‘Kamulaştırılır.’ diyor, sen bunları kamulaştıracaksın.” Mecburen biz, mücavir alanda kalmasına rağmen barajın bu anlamda doğrudan ya da dolaylı olarak zarar vermediği taşınmazları da kamulaştırmak durumunda kalıyoruz veyahut da kaldık. Dolayısıyla, bizi bu sürece getiren şey bu. AİHM “Hayır, sen, tamam, tazminat verdi...” Hatta şöyle: Değer düşüklüğünden dolayı yüzde 15, yüzde 20’lere kadar varan tazminat ödemeleri yapıldı tüm hak sahiplerine, takriben 1.939 taşınmaz sahibine. Ancak “Hayır, değer düşüklüğünden dolayı tazminatları ben kabul etmiyorum, kanunda da ‘Kamulaştırılır.’ diyor, siz bunları kamulaştırmak durumundasınız.” dediği için biz bu düzenlemeyi yaptık; birincisi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – AİHM diyor ki: “Muhakkak kamulaştırın.” Yani siz “...tabi tutulur.”u “...tutulabilir.” hâline getirerek aslında AİHM kararına aykırı hareket ediyorsunuz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Yani, şöyle: Biz yasallık şeyini yerine getiriyoruz. Yani AİHM bu konuda diyor ki efendim...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama -affedersiniz yani- lafzını değiştirerek siz hileşeriye yapmış oluyorsunuz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Ama efendim, takdir yetkisi anlamında biz ibareyi düzeltiyoruz yani normalde bize...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – AİHM’in istediği şu değil mi: “Zarar gören, baraj alanında değeri düşen gayrimenkul sahiplerinin mallarını kamulaştırın. Bunlara değeri düştüğü için sadece ödeme yapmayın, kamulaştırın.”

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Kanunda dediği için ama efendim. Şunu da diyor AİHM: “Kanunda böyle yazmışsınız yani kanun koyucunuz kanunda ‘Kamulaştırılır.’ dediği için...”

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Zaten ben de böyle istiyorum, siz de böyle yapmışsınız, o zaman yapın gereğini.” diyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman siz lafzı değiştirerek bu sefer yine aynı şekilde mahkemeye gidilecek.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Şöyle Sayın Vekilim: AİHM öyle istediği için değil, bizim yasal düzenleme “Kamulaştırılır.” dediği için öyle diyor AİHM, onu düzeltelim. Yani siz aksini demediğiniz için...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kararı görmedim ama sanmıyorum. Asıl olan, baraj alanından dolayı gayrimenkulün, arazisinin değeri düşen kişilerin mallarının değerinin ödenmesi değil midir, tazmin edilmesi değil midir o zararın? Yani, sonuçta “Kamulaştırın.” diyor, esas olan o. AİHM bunu istiyor sonuçta, değil mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Evet. Efendim, şöyle: 2002’den 2009 yılına kadar bu taşınmaz sahiplerine değer düşüklüğünden dolayı tazminat ödemeleri yapıldı bilakayduşart, takribi 76 milyon TL. Bizdeki verilere göre 76 milyon TL bir ödeme yapıldı bunlara. Dolayısıyla, bu yeni bir durum yani AİHM kararından sonra yargılanmanın yenilenmesi neticesinde bizim önümüze tekrar geldi. Şimdi, biz bununla alakalı bir maliyet hesabı

yaptık ve az önce de belirtmiş olduğum gibi, bizim için 2 milyar TL gibi bir rakama tekabül edecek, o da öngörümüz, belki de artabilir yargılama masraflarıyla. Yani mecburen buna biz ihtiyaç duyduk ama dediğim gibi, özellikle kanunda öyle dediği için yoksa kanunda “Kamulaştırılır.” deseydi bizim Yargıtayımız bile aksi yönde karar verecekti. Hatta bu AİHM kararından sonra bizim Yargıtay 5. Hukuk Dairesi...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O AİHM kararı yanınızda mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Ben temin edeyim size efendim hemen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sadece “...tutulur.”u siz burada “...tutulabilir.” hâline getiriyorsunuz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Başka şeyler de var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunu mu istiyor AİHM?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Yok efendim, o değil, başka hususları da arz etmek istiyorum.

Mesela, bu bir yıllık hak düşürücü süre normalde baraj kamulaştırılmasına ilişkin yönetmelikte düzenlenmişti. “İlanın indirildiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde başvurulmazsa mücavir alan kamulaştırmasıyla alakalı hak düşer.” diye bir düzenleme var, yönetmelik. Mesela bu da bir gerekçemiz, bunu da biz kanuni düzenlemeye aldık. Ama asıl “Mutlak surette kamulaştırılır.” dediği için biz bütün bu düzenlemeleri yaptık, bütün gerekçemiz de bu.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Başkanım, bir şey söyleyebilir miyim.

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Tamaylıgil, buyurun lütfen.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şimdi, bir dava var, 455 bin euroluk bir cezai şart uygulandı, değil mi Türkiye’ye? Bunun bu örneğini yani fiilî örnek olarak giden, başvuran kişinin şu kadarlık bir yeri vardı -metrekare, dönüm, şu, şu, şu- bu kadarı kamulaştırıldı, şu kadarı kamulaştırılmadı ya da kamulaştırıldı tamamı, değeri düşük gösterildi. Bunun tam gerekçesiyle bu cezaya nereden varıldı, baştan beri anlatıyorsunuz, ben bunu öğrenemedim. Yani düşük değer mi verildi, tamamı mı kamulaştırılmadı ya da kamulaştırıldıktan sonraki süreçte bölgesel olarak o kişinin varlığının değeri düştü, onun mu hakkını aradı ve nasıl 455 bin euro olarak bir tazminat kazandı? Bunun bir örneğini tam olarak verebilir misiniz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Şöyle efendim: Bu kamulaştırmadan dolayı bunlar dava açtılar ama mahkeme değer düşüklüğü tazminatı verdi, tazminat ödemesi yaptı bunlara. Taşınmaz sahipleri bu iç hukuk yolu kesinleştikten sonra AİHM’e götürdü. AİHM “Her ne kadar değer düşüklüğü tazminatına takdir etmiş iseniz de burada taşınmaz mücavir alanda kaldığı için kullanılamaz bir taşınmaz. Dolayısıyla, kanunda da ‘Mutlak surette bu taşınmazlar kamulaştırılır.’ dediği için, hayır, siz değer düşüklüğü tazminatı ödediniz ama bu yeterli değil, taşınmazın geri kalan kısmını da kullanamıyor hak sahibi, dolayısıyla taşınmazın tamamını kamulaştırmak zorundasınız...”

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani kamulaştırırken hem taşınmazın tamamı kamulaştırılmamış hem de değer düşüklüğü iddiasına itiraz edecek bir değer tespiti yapılmış.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT
– Evet yani kamulaştırma...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – İşte orada Bülent Bey’in söylediği, değer tespitiyle ilgili kurulmuş, kurumsallaşmış değerlendirme şirketlerinin var olduğu bir ülkede biz hâlâ değer tespiti... O zaman değer tespitini sizler yapmışsınız, şimdi de kime veriyorsunuz? Valilik ve onun oluşturacağı komisyona veriyorsunuz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT
– Şu an efendim, hâlihazırda yapıyor zaten valilik de.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Hayır, değer tespitini yapmışsınız ve onda yargıda bir cezai şartla karşı karşıya kalmışsınız. Kim yaptı o değer tespitini? Sizin bünyenizde yapıldı değil mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT
– Valilik bünyesinde yapıldı onlar efendim.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Hayır, bundan önce yapıları soruyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT
– Zaten şu an yönetmeliğe göre komisyonlar var, komisyonlar yapıyorlar.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – E, tamam, demek ki o komisyonlar değer tespitini doğru yapamamış ki bugünkü cezai şartta gelinmiş. Şimdi, siz değer tespitini yapamayana tekrar aynı şekilde değer tespiti yaptıрма yönünde ve onu da bir idari dava sürecinin olmazsa olmaz şekil şartına dönüştüren bir anlayışla yapıyorsunuz. Yani siz hukukçu olduğunuz için bunları hukuk bakış açısıyla soruyorum. Kimi düşünüyorsunuz düşünmüyorsunuz, oradaki vatandaş değerlendiriyorsunuz değil ama hukuki olarak ortada olan bir gerçek var ve ona göre yapacağınız bir düzenleme var, çok açık. Hem düşük değer tespit etmişsiniz hem de kişinin oradaki gayrimenkulünün veya taşınmazının tamamını almamışsınız. “Yanlış yapmışsınız.” diye hem iç hukukta bunun kararı verilmiş hem de AİHM her ikisini birden alarak size ceza vermiş. Siz şimdi bütün onları tekrar burada uygulayacak, kanunla kanunsuzluk yapmaya giden -ki kanunsuzluk yaptığınız tazminata mahkûm olmaktan belli- bunu uygulamada yasallaştırıyorsunuz. Bunu da tabii siyasi olarak Sevgili Bakanım, sizin idari erkinizin takdirine sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun takdirlerindedir.

BAŞKAN – Hayır, burada düzeltilmeye ihtiyaç olan bir alan görüyor musunuz? Yani, yarın bir önergeyle gelecek misiniz, var mı böyle bir şey?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT
– Yok, gelmeyeceğiz.

BAŞKAN – Hurşit Bey, bu konuda siz de bir şey söylemek istiyordunuz, buyurunuz.

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; tabii, kamulaştırma mevzuatı çok fazla değişiklik yapılan bir mevzuat. Bunun birkaç sebebi var: Bir tanesi, kamuya son dönemlerde özellikle çok büyük yük getirmesi; bir kısmı da kamulaştırmada mahkeme içtihatlarıyla durumun düzeltilmesi. Şöyle ki normalde kamulaştırma yapılan alanın, kısmın dışında kalan, fiilen kamulaştırmaya tabi tutulmayan alanı -mahkemeler- kamulaştırmada fiilen içerisinde olmasa dahi bu alanın da bedelini ödüyorlar.

Burada, özellikle baraj inşasıyla ilgili kısımda, kamulaştırma işleminin tamamına ilişkin ilan edildiği takdirde bir yıl içerisinde... Süre şartını, tarihi koymak gerekiyor çünkü belirsiz bir süre olması bu işin akametinin nerede, ne zaman biteceğini göstermiyor. Yalnız, tabii, burada “tutulur” ve “tutulabilir” ifadesi arasında bir fark var. “Tutulur” ibaresi idareye mutlaka burada bir karar verme, olumlu veya olumsuz karar vermek hükmü getirebiliyor ama “tutulabilir” hükmü ise idarenin istediği takdirde tutabileceğini, istediği takdirde bunu hükme bağlamayacağını ifade ediyor. Burada belki metinde bir düzeltme yapılabilir.

BAŞKAN – 27’nci maddeyi söylüyorsunuz.

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Evet. Eğer kamulaştırma işleminin tamamlandığına ilişkin ilan edildiği tarihten bir yıl içerisinde sahiplerinin yazılı başvurusu ki bu, mücavir taşınmaz mallar, çevrenin sosyal, ekonomik... Daha doğrusu şu: Fiilen mücavir alanın içerisindeki alan baraja etki etmiyorsa, barajla fiili herhangi bir bağlantısı yok ise orası zaten kamulaştırmaya tabi tutulmaz ama mücavir alan içerisinde olup da mülkiyet hakkının da engellenmesini ben doğru bulmuyorum, mülkiyet hakkının engellenmemesi gerektiğini düşünüyorum. Kamulaştırmaya tabi tutmadığı takdirde idare ne yapacak? Yargısal bir durum mu oluşacak?

BAŞKAN – Yani “Mülkiyet hakkı engelleniyor ise buradaki kamulaştırma işleminin zorunlu olarak idare tarafından yapılması gerekir.” diyorsunuz.

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Bu, ucu açık olduğu takdirde, hiçbir tasarrufta bulunamayacağı için mülk sahibinin ciddi bir mağduriyetinin söz konusu olacağını ifade ediyorsunuz.

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Evet, ihtilafa sebebiyet verecek.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Aynen, doğru söylüyor.

BAŞKAN – Siz ne diyorsunuz bu konuda?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Efendim, şöyle: Yani, mülkiyet hakkına yönelik eğer bir şey varsa maddeye konulabilir ama bizce ona da gerek yok. Zira, Komisyon bu çerçevede yapacağı incelemede özellikle baraj kamulaştırmasının bu anlamda mülkiyet hakkına yönelik bir etkisi olup olmadığını zaten inceleyecek yani idareye başvurunun zaten gerekçesi de bu. Orada oluşturacağı komisyon marifetiyle mülkiyet hakkına yönelik bir kısıtlama var mı yok mu, bu hukuki kısıtlamayı yapan idare kim gibi birtakım hususları yerinde tespit edecek. Yani, bu, zaten hâlihazırda da...

BAŞKAN – O zaman kamulaştırmayla ilgili “tutar” ya da “tutabilir” ibare değişikliğini niye yapıyorsunuz? Oradan muradınız ne?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Şöyle efendim: Burada tabii ki mülkiyet hakkına yönelik bir kısıtlama varsa bu zaten yapılacak, biz bunu zaten kabul ediyoruz ama mevcut olan düzenlemede...

BAŞKAN – Nerede kabul ediyorsunuz, nerede yazılı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Efendim, yani normalde mevcut olan baraj yönetmeliğinde bu düzenleme var yani hâlen de fiilen yapılan bir uygulama var zaten bununla alakalı, baraj kamulaştırmasına ilişkin yönetmelikte bununla ilgili bir düzenleme var.

BAŞKAN – Ne var?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYRETTİN KURT – Yani valilikte oluşturulacak olan inceleme komisyonunda bu inceleme yapılacak. Yani hâlihazırda fiilen uygulamada olan bir düzenleme var bununla alakalı.

BAŞKAN – Evet, o zaman şöyle yapalım: Bu 28’in oylamasını yarına bırakalım. Bu AİHM kararlarını alın, gelin, tekrar Komisyonu ikna edecek şekilde bu açıklamaları yapın.

27’de de yani Sayın Yıldırım’ın ve Sayın Kuşoğlu’nun, Sayın Tamaylıgil’in, diğer arkadaşların da ifadeleri noktasında daha açıklığa kavuşturucu bir düzenleme yapılabiliriyorsa buna ilişkin çalışmalarınızı yapın, önergenizi getirin, yarın işleme alayım.

29’uncu maddeyi geçiyorum. Onunla ilgili olarak bir düzenleme yapacağız.

Sayın Bakanım, şimdi, bizim Bütçe Başkanlığından arkadaşlarımızın şöyle bir uyarıları oldu: 12’nci maddede, bu elektronik belge tanzimiyle ilgili olan yerde “zorunlu nedenler hariç” gibi bir ifade... Şimdi, bizim arkadaşlar diyor ki: Zaten mücbir hâllerle ilgili birtakım düzenlemeler var. Şimdi, burada, zaten düzeltmeyle ilgili yedi günlük bir süre olduğunu söylüyorlar, 12’nci maddeyi söylüyorum. Yani bugün elektrikler kesikti, faturayı yapamadı ama ertesi gün elektrik kesilebilir. Burada bir daha böyle “zorunlu nedenler” gibi bir ibarenin konulmasının doğru olmayacağı şeklinde Bütçe Başkanlığının yasama tekniği açısından bir itirazı var Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli Başkanım, geçerli bir izahat olduğunu düşünmüyorum açıkçası. Şimdi, bir taraftan idare olarak tebliğle belirli hâllerde elektronik belgenin düzenlenmeyeceğini, bunun yerine kâğıt belge düzenlenebileceğini söyleyeceksiniz, diğer taraftan da kanun maddesi yaparken hiçbir sınır olmaksızın her hâl ve takdirde “Kesilmemişse ceza olur.” diyeceksiniz. Burada bir tenakuz var. O açıdan, bunu aşmak için...

BAŞKAN – Yok yani sizin başka düzenlemede de bununla ilgili yedi günlük süreniz olduğu ifade ediliyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır yani faturanın düzenlenmesine ilişkin yedi günlük süre olması meselesinden öte, elektronik belgeyle ilgili o anda düzenlenmesi noktasında bir eksiklik olduğunda, bunu da vatandaş eğer zorunlu bir nedenle açıklıyorsa cezayı kesmememiz gerektiğini söyleyerek bir tercihte bulunuyoruz. Hani, burada Sayın Zekeriya Temizel Bakanımız izah etti, o anda faturasını istiyor. Yani şey mi? Ben gelmişim, alışveriş yapıyorum. “Arkadaş, elektrik kesildi. Git, yedi gün sonra gel, faturayı vereyim.” demek durumunda da değil. Dolayısıyla biz her zaman için vatandaşın haklarını ve mükellef haklarını ön plana koyarak burada bir düzenleme yapma ihtiyacı görüyoruz. Neden? İfade edildi burada, çok doğru bir ifade.

BAŞKAN – Peki, bu “zorunlu hâl” yerine “mücbir sebep” yani...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şöyle: Mücbir sebep hâli Vergi Usul Kanunu’nda ayrı bir maddede sınırlı sebeplerle sayılmış hâller. Hâlbuki elektrik kesilmesi bunların hiçbirisine zaten girmiyor. Buradaki yapılacak düzenleme, tebliğle bu zorunlu hâllerin gerçekten neler olduğunu o ikincil mevzuatta açıklayacağız. O çerçevede bunlar olduğu durumda ceza kesmeyeceğiz.

BAŞKAN – Peki, 30’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 30- 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (d) bendinde yer alan “gayrimenkullerin kiralınması işlemleri” ibaresi “gayrimenkullerin kiralınması işlemleri, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda kantin olarak belirlenen alanların okul aile birlikleri tarafından kiraya verilmesi işlemleri” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, maddeye ilişkin bir açıklama alabilir miyiz lütfen.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, bu konuda Gelir İdaresi Başkanımız uygun görürseniz bir açıklama yaparım.

BAŞKAN – Sayın Ertürk, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Malumlarınız olduğu üzere, Gelir Vergisi Kanunu’nun 70’inci maddesinde sayılan mal ve hakların kiraya verilmesi işlemleri, Katma Değer Vergisi Kanunu’nun konusuna girmekte. Uygulamada bu iktisadi işletmelere dâhil olmayan gayrimenkullerin kiraya verilmesi işlemlerinin KDV’ye tabi olmadığına dair bir istisna hükmümüz var. O hükmün uygulanmasıyla ilgili bir sıkıntı yaşıyoruz, bu kantinlerle ilgili. İdare, okul kantinlerinin iktisadi işletmeye dâhil gayrimenkul kapsamında olmadığını düşünüyor çünkü orada kiraya verilen kıymetin aslında bir gayrimenkul değil, bir hak olduğunu düşünüyor. Kiracılar da tam tersini düşünüyor ve ihtilafa sebep oluyor, yargıda gereksiz yere bir sürtüşme ortaya çıkıyor. Buradaki öneriyle okul kantinlerinin, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda kantin olarak belirlenen yerlerin kiraya verilmesi işlemlerinin tamamen katma değer vergisi konusundan istisna edilmesi öngörülmüyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

31’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 31- 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 39- 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz katma değer vergisi mükelleflerine münhasıran imalat sanayiinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri ile 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki teknoloji geliştirme bölgesi ile ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, 3/7/2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamındaki araştırma laboratuvarlarında Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri 31/12/2019 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda yapılan teslimler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

İstisna kapsamında alınan makina ve teçhizatın, teslim tarihini takip eden takvim yılının başından itibaren üç yıl içinde; imalat sanayii veya Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri dışında kullanılması veya elden çıkarılması hallerinde, zamanında alınmayan vergi alıcından, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

İmalat sanayiinde kullanılmak üzere istisna kapsamında teslim edilecek makina ve teçhizatı belirlemeye Bakanlar Kurulu, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir açıklama alabilir miyiz.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, bu tasarı içerisinde, sanayiye dönük düzenlemeler içerisinde, özellikle önümüzdeki yıl da dâhil olmak üzere getirilen önemli bir teşvik düzenlemesi var. Burada 2018 ve 2019 yılları içerisinde imalat sanayisinde faaliyet gösteren işletmelere yeni makine ve teçhizat almaları hâlinde bu makine ve teçhizat üzerinden ödeyecekleri KDV’yi almama şeklinde, istisna şeklinde bir düzenleme yapıyoruz. Hepinizin bildiği üzere, ekonomide 2017’nin son çeyreğinden başlamak üzere işletmelerimiz artan üretim ihtiyaçları ve artan ihracatlar çerçevesinde üretim kapasitelerini, kabiliyetlerini artırmak istiyorlar. 2017 yılında, son yapılan çalışmalar gösteriyor ki Türkiye ekonomisi yüzde 7 civarında büyümüş durumda. 2018 yılında da Orta Vadeli Program’da ifade ettiğimiz üzere yüzde 5,5 bir büyüme öngörüyoruz. Bu büyüme hedefinin veya tahminin oluşmasında özellikle yatırım harcamalarının desteklenmesi özel bir öneme sahip. Son bir yıldır işletmelerimizin başta ihracatçı sektörler olmak üzere kapasite kullanım oranları tarihî rekor seviyelerde. Bugün birçok sektörde işletmelerimiz belki de son on yılın en yüksek üretim kapasite kullanım oranlarına geldi.

Ayrıca son üç veya dört yıllık periyodu dikkate alacak olursak aslında birçok firma bakımından da makine teçhizat parklarının yenilenmesi de bir ihtiyaç hâline geldi. Geçmişte karşılaştığımız iç ve dış sorunlar nedeniyle bir kısım yatırımcımız makine teçhizat alımlarını ertelemişti. Hâlbuki 2017 yılından itibaren ekonomide ortaya çıkan son derece olumlu gelişmeler ve geleceğe dönük olumlu beklentiler birçok firmamızı makine teçhizat parkını yenileme konusunda da teşvik ediyor. Biz de Hükümet olarak firmalarımıza makine teçhizat parklarının yenilenmesi, üretim kapasitelerinin artırılması, ihracatın desteklenmesi ve imalat sanayisinin genel olarak desteklenmesi anlamında katma değer vergisi istisnası düzenlemesi getiriyoruz.

Hatırlarsanız bundan önceki bir maddede de aynı makine teçhizat alımları için hızlandırılmış amortisman ve normal oranların üzerinde amortisman uygulama imkânı getirmiştik. Dolayısıyla hem gelir ve kurumlar vergisi kanalından bu yolla makine teçhizat alımlarını desteklerken, bu madde düzenlemesinde de katma değer vergisi istisnası getirmek suretiyle aynı desteği vermiş oluyoruz. Böylelikle işletmelerimiz 2018 ve 2019 yıllarında yüzde 18 oranında katma değer vergisi ödemeksizin makine teçhizatlarını alabilecekler. Burada madde kapsamı makine ve teçhizat olarak belirlenmekle birlikte bu makine ve teçhizat kapsamına girecek malların, makinelerin, ekipmanların ve teçhizatın ne olduğu konusunda yetki Bakanlar Kuruluna veriliyor. Dolayısıyla burada Ekonomi Bakanlığımızın Hükümetimizin talimatlarıyla başlatmış olduğu bir çalışma var. Bu çalışma neticesinde, özellikle makine sektöründeki üretimin desteklenmesi ve özellikle bu uygulamadan makine teçhizat üretimi yapan firmalarımızın daha da fazla yararlanması noktasında bir çalışma yapılarak bir Bakanlar Kurulu kararı taslağı üretilecek.

Bildiğiniz gibi, hâlihazırda Ekonomi Bakanlığı tarafından verilen teşvik belgeleri kapsamında firmalar tarafından alınan makine teçhizat zaten vergiden istisna. Yani bugün teşvik belgeli yeni bir yatırım veya bir tevsi yatırım yapıyorsanız, teşvik belgesi sahibiyseiz Ekonomi Bakanlığı tarafından belirlenen teşvik belgesine bağlı makine teçhizat listesindeki makine ve teçhizatları KDV ödemedene alabiliyorsunuz. Buradaki yenilik, herhangi bir teşvik belgesine bağlı olmaksızın alınan makine ve teçhizat da aynı uygulamayı getirmek. O açıdan, burada tekrar vurgulamakta fayda var: Teşvik belgeli yatırımlar için hâlihazırda bu istisna zaten var. Buradaki yenilik, sadece teşvik belgesine bağlı olmayan makine teçhizatı.

İkinci olarak, tabii ki burada bu ürünleri, makine teçhizatı satacak olanlar bakımından bir değerlendirme yapacak olursak bu makine ve teçhizatları yerli üretici olarak üretenler, bu makine ve teçhizatı üretmek için katma değer vergisini alışları aşamasında ödeyecekler. Daha sonra da bu tam

istisna olduğu için Maliye Bakanlığından katma değer vergisi iadesi talebinde bulunacaklar. Burada özellikle Komisyonunuz huzurunda da söylemekte yarar görüyorum. Yerli üreticiler bakımından burada oluşacak olan katma değer vergisi iadesinin en hızlı şekilde en fazla üç ay içerisinde yapılması konusunda Bakanlık tarafından gerekli hazırlıkları ve çalışmaları yürütüyoruz. Dolayısıyla makine teçhizat imalatçılarımız, makine sektöründe faaliyet gösteren işletmelerimizin bu kapsamda yapacakları teslimler nedeniyle yüklenip de indirim yoluyla gideremedikleri katma değer vergisini de Bakanlığımızdan en hızlı yollarla alacaklar. Bu kanuni düzenlemenin çıkmasına paralel olmak üzere bu sektörün KDV idelerinin en hızlı şekilde yapılması konusunda da gerekli her türlü kolaylık ve imkân da yerel makine imalat sektörüne de sağlanacak.

Şunu da tabii ki yeri gelmişken vurgulamak lazım: Bugün teşvik belgeli yatırımlarda esasen var olan KDV istisnası var. Yani bugün teşvik belgeli bir yatırım olduğunda makine teçhizat alışlarında ve satışlarında zaten KDV istisnası var. Yerli makine, teçhizat üreticileri teşvik belgeli yatırımlar bakımından aslında bu sistemi zaten bugün uyguluyorlar. Yani makine, teçhizat üreticileri için ilk defa gelen bir uygulama değil, biz aslında var olan bir uygulamanın kapsamını genişletiyoruz. O açıdan da makine, teçhizat üreticilerimizin zaman zaman bazı tereddütleri ve endişeleri olduğu şeklinde ifadeler geliyor, kendileriyle de yakın bir şekilde görüşüyoruz. Bu açıdan da herhangi bir şekilde bir zorluk olmayacağını söyleyebilirim. Tabii ki, Bakanlar Kurulu kararı içerisinde liste oluşturulurken de demin ifade ettiğim öncelikleri ve yerli makine sanayisinin daha da gelişmesi noktasındaki çabamız da mutlak surette olacak. Ben inanıyorum ki bu düzenleme özellikle imalat sanayisinde faaliyette bulunan birçok işletmemizin heyecanla beklediği bir düzenleme. İşletmelerimiz gelinek noktada üretim kapasitelerini artırmak istiyorlar ve burada makine, teçhizat yatırımı yapmak istiyorlar. Dolayısıyla bugün makine, teçhizat sektöründe faaliyette bulunan yaklaşık 12 bin işletme var; hâlbuki imalat sanayisinde faaliyette bulunan yanlış hatırlıyorsam 180 bin gibi bir rakam aklımda kalmış. Dolayısıyla bugün imalat sanayisinde faaliyette bulunan binlerce işletme bu getirilen KDV avantajından yararlanmak için bu düzenlemeyi bekliyor.

Burada ilk anda akla şu gelebilir, “Makine, teçhizatı alanlar gitsinler bu KDV idelerini alsınlar.” şeklinde bir talep veya konu da gündeme getirilebilir. O konuda da fikrimi söyleyeyim: Burada eğer biz makine ve teçhizatı alan işletmeler için bir iade sistemi getirirsek o zaman bize iadeye gelecek işletme sayısı makine, teçhizat sektöründeki 12 bin olan işletme sayısından çok daha fazla olacak. Dolayısıyla bu iade süreçleri ve iadedeki yoğunluk çok daha fazlalaşacak. Bunun yerine makine, teçhizatı alanlara iade yapmaktansa makine, teçhizatı satan 12 bin civarındaki işletmeye iade yapmak daha kolay. Zaten bu 12 bin tane makine, teçhizat üreticisi yerli imalatçılara bugün hâlihazırda teşvik belgeli yatırımlar kapsamında yapmış oldukları teslimlerle ilgili ideleri zaten yapıyoruz. Dolayısıyla bu işletmelerimiz hâlihazırda zaten bu iade sürecinin içinde olan işletmelerimiz. Ben o açıdan ülkemizin sanayisinin gelişmesi, makine, teçhizat parkının yenilenmesi, makine, teçhizat parkını yenilemek isteyen imalat sanayisi sektöründeki bütün işletmelerimizin bu yolla KDV maliyetlerinin tamamen ortadan kaldırılması ve böylelikle artış trendinde olan ekonomimize yeni bir güç, yeni bir enerji, yeni bir destek verilmesi çok önemli. İnşallah bu düzenlemeyle ilgili gerek Ekonomi Bakanlığımızla gerekse diğer bakanlıklarla en yakın şekilde ve sektörümüzle de tabiatıyla bu çalışmayı devam ettireceğiz, burada hem yerli makine sanayisi üreticileri buradan kazanacak ve işlerini büyütecekler hem de genel olarak bütün imalat sektöründeki firmalarımız böylelikle bu avantajı kullanarak hızlı bir şekilde makine, teçhizat yatırımı yapıp hem verimliliklerini artıracaklar hem de üretim kapasitelerini artıracaklar. Yani geçen gün tekstil sektöründeki bir firmamızın sahibinin bir televizyon kanalındaki röportajına tesadüf ettim. Yurt dışına ihracat yapan bir firmamız, üretim kapasite kullanım oranı sınıra gelmiş,” “Mevcut üretim hatlarımız talebi karşılamıyor, yeni üretim hatları açmak istiyoruz. Dolayısıyla yeni yatırım yapacağız.”

diyor. İşte, tam da bu düzenlemeyi yapmamızın gerekçesi aslında zaten yatırımcımızın ifadelerinde karşılık buluyor. Onun için, bu düzenlemenin ekonomimize son derece hayırlı ve faydalı olacağını düşünüyorum. Tekrar söylüyorum: İmalat makine, teçhizat sektöründe imalatçı olan işletmelerimizle ilgili hiçbir endişe olmasın, bütün kolaylıkları kendilerine sağlayacağız ve bu iş onların da pazarını büyütecek.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, teşekkür ederim uzun bir açıklama yaptınız. Bu kadar önemli, hakikaten önemli AR-GE, inovasyon faaliyeti, tasarım, bunlar önemli konular. Bunu neden 2019’la sınırlı tutuyoruz? Bunu kalıcı hâle getirelim, hem yatırım teşvik kapsamında olanları hem de şimdi yaptığımız düzenlemeyi kalıcı hâle getirelim.

BAŞKAN – Sayın Keşir...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Bu KDV’siz teslim edilecek makine listesi konusunda özellikle dernekler söylediler, sivil toplum kuruluşlarının bunda sektör görüşü alınması konusunda bir talepleri var Sayın Bakanım. İkinci bir düzenleme de yapılacak çünkü bu liste düzenlemesi.

Bir de yerli üretimin, yerli imalatadaki makinelerin muadilleri, ithal edilen muadiller konusunda rekabet edebilmek için o konuda bir yardım talepleri var.

Ben diğer notları ayrıca size ulaştıracağım ama özellikle bu sektör temsilcileriyle beraber listenin oluşturulması konusunda talepleri var.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Öztürk...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Bakanım, benim de sektörden aldığım bazı notlar var önümde de, endişeleri şu; bu devreden KDV’lerle ilgili KDV yüklerinin özellikle o geçecek sürede... Çünkü imalat belli bir süreç alıyor, sipariş alıyorlar, kendileri yüzde 18 KDV ödüyor ama makineyi teslim katar geçen süreçte o ödedikleri KDV üzerlerinde. Sonra kestikleri fatura, KDV alamıyorlar, dolayısıyla KDV devredecek. Yani uzun bir not almıştım ben, gerçi sunuş sırasında da bunları dile getirdim ben, siz yoktunuz o zaman. Endişe şu: Bu üç aylık süre, siz öyle bir süreden bahsediyorsunuz, “azami üç ayda” diyorsunuz, hatta sunuşunuzda demiştiniz ki: “Beş günlük sürede de eğer evraklarını verirse bunu iade edeceğiz.” Şimdi, oradaki imalatçıların, özellikle KOBİ’lerimizin endişesi, bu KDV yükü kendi üzerlerinde kalacak olduğu için bu finansman maliyetinden çekiniyorlar. Dolayısıyla kayıtlara geçmesi açısından da söylüyorum, bu üç aylık süreyi daha aşağı çekebilir miyiz? Bu, bir.

İkincisi: Hakikaten bürokrasiyi hepimiz biliyoruz yani “Bir evrakınız eksik” şeklinde bu tür iadelerin gecikmesinden endişelerini belirttiler. Bilmiyorum, sektör temsilcisi arkadaşlar da olabilir burada. Bunu ben dile getirmek istiyorum ama bu beş iş günü çok önemli, eğer evraklarını teslim edip de beş gün iş günü içinde KDV’sini alırsa bu endişelerini de gidermiş olacağız onların.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurunuz efendim, hoş geldiniz.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Teşekkür ederim.

Öncelikle bütün Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

Burada sadece bazı üretici firmaların destek kısımları var, destek hizmet birimleri var; kendi üretimleri için ürettikleri makineler var, kendisinin üretimde kullanmak üzere ürettiği makineler var. Yapılmakta olan yatırımlar hesabında takip edip sonra kendi kendilerine fatura edip kendi makinelerinin arasına alıyorlar. Bu “yapılmakta olan yatırımlar”da takip edip kendilerine fatura kestikleri anda bunlarla ilgili yüklendiği KDV’yi de iade etmek gerekiyor. Yani kendi üretimlerinde kullanacakları makineleri kendileri üretiyor, destek kısmı var, destek birimi var. Yapılmakta olan yatırımlar hesabında takip ediyoruz... Mesela adam kendi hattını kendi üretiyor, onunla ilgili üretime aldığı anda -eğer gene sanayici belgesi varsa- o yüklendiği KDV’leri iade etmek gerekiyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, bir soruda ben sorabilir miyim? Kaçırmış olabilirim ama bir soru da ben sormak istiyorum, sonra hepsine toplu cevap vererseniz...

Ben bir makine üreticisiyim, makineyi üretirken almış olduğum teçhizatı KDV’yle alıyorum, ondan sonra bunu KDV’siz satıyorum. Benim üzerimde oluşan o KDV yüküyle ilgili olarak ne gibi bir öngörünüz var? Yani buradaki düzenlemede bir şey göremiyoruz.

Sayın Bekaroğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Aynı şekilde, şimdi, bu makine, teçhizat alıcısını teşvik ediyoruz, güzel. Üreticisine, satana finansmanla ilgili bir yük getiriyoruz. Netice itibarıyla kendisi ödemiş olacak bu KDV’leri ve almayacak, hemen de alamayacak. Yani burada üretene bir haksızlık olmuyor mu? KDV olmayacağı için yatırımcıya daha çok satın alacak bir teşvik geliyor ama bir yük de geliyor kendisine.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, buyurun lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Şimdi, çok teşekkür ediyorum.

Öncelikle, Sayın Kuşoğlu AR-GE merkezleriyle ilgili konuyu vurguladı, kendi anlatımında onu unuttum, gerçekten AR-GE merkezleri de önemli. Orada özellikle AR-GE faaliyetlerinde kullanılan makine teçhizatla ilgili Katma Değer Vergisi Kanunu Tasarısı’nda onu kalıcı olarak getiriyoruz, kalıcı olacak gelecek çünkü o, AR-GE’nin teşviki noktasında önemli bir unsur. Yani bir AR-GE merkezinde, teknoparkta AR-GE faaliyetinde doğrudan doğruya kullanılan bir makine ve teçhizatın baştan KDV’siz alınması AR-GE faaliyetlerine verilecek önemli bir destek. Burada sadece bir paket olarak iki yılına bir geçici düzenleme getiriyoruz. Çok yakın bir zamanda KDV Kanunu taslağını da inşallah -Bakanlar Kurulunda görüştük- Meclise sevk edeceğiz, Komisyona yakın bir zamanda getiriyoruz, orada zaten onu kalıcı olarak düzenleyeceğiz. Makine teçhizatla ilgili kalıcı bir düzenleme yapmadan KDV Kanunu’nda genel olarak yüklenimler için biliyorsunuz, mevcut KDV sisteminde eğer bir yüklenim KDV’niz varsa onu hasılat KDV’siyle giderememişseniz o yük işletmenin üzerinde kalıyor. Hâlbuki bizim KDV reformumuzun en önemli unsuru bu “Sonraki döneme devredilen KDV iade edilmez.” kuralını değiştiriyoruz. Sonraki döneme devreden KDV belirli bir dönem içerisinde eğer giderilemiyor ise o takdirde idare tarafından bunun ödenmesini içeren çok önemli bir reformu inşallah buraya getireceğiz. O açıdan orada yapacağımız düzenleme makine teçhizat yatırımları da dâhil olmak üzere bütün firmalar bakımından demin hepinizin ortak ifade ettiği KDV’den dolayı finansman yükü meselesine çok daha geniş ve çok daha kalıcı bir çözüm de getirmiş olacak. Burada düzenlemeyle ilgili Bakanlar Kurulunun hazırlık aşamasında tabii ki sivil toplum örgütleriyle birlikte çalışmalar yapacağız.

Ben şuna varım, Komisyonun huzurunda söylüyorum: Bugün yerli makine üreticilerinden “Bizim ürettiğimiz ürünleri bu kapsama almayın, biz bu kapsamda istemiyoruz, biz KDV’yle satmak istiyoruz.” diyenler varsa hepsini çıkarmaya hazırız, birincisi bu.

İkincisi, sayın vekilimiz ifade etti, bugün teşvik belgeli yatırımlarda bu makine teçhizat üreticilerimiz hâlihazırda da zaten bu sistemde iade talebinde bulunuyorlar. Yani biz bugün makine teçhizatatta bütün satışlarda KDV var da biz burada tamamen istisna getirmiyoruz ki. Bugün teşvik belgeli yatırımlar kapsamında yıllık ne kadardı makine teçhizat satışları? Yani çok ciddi miktarda her yıl makine teçhizat teşvik belgeli yatırımlar da var, 17 milyar liralık var. Dolayısıyla sektör açısından “Bu, bizim üzerimize yük kalacak.” şeklindeki değerlendirmeyi o zaman bugüne kadar niye hiç duymadım? Yani birçok sektörde istişarelerde bulunduk, hiç kimse bana bugüne kadar gelip de “Teşvik belgeli yatırımlarda KDV istisnası var makine ekipman satışlarında, biz orada mağduruz.” demedi. Dolayısıyla şuna karar vereceğiz, tek fark şu...

BAŞKAN – Benzer hadise pamukta falan da var Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Yok, yok.

Tek fark şu yani burada tek doğru olan, bizim Maliye Bakanlığı olarak hassasiyet göstermemiz gereken husus şu: Kesinlikle bu düzenleme yerli makine üreticilerinin pazarını büyütecek, işlerini açacak çünkü bu bir kampanya. Demin Kuşoğlu haklı olarak söyledi, bu bir kampanya, eğer ben bunu kalıcı olarak yapacak olursam bu bir kampanya etkisi meydana getirmez, “O zaman bakalım.” der. Ben diyorum ki: “İki yıl içerisinde alırsanız eğer bu makine teçhizatı bu imkândan yararlanırım.” Dolayısıyla firmalarımıza olan siparişlerin bu dönem zarfında ben artacağını düşünüyorum. Maliye Bakanlığı olarak bizim üzerimize düşen vazife şu: Dediğimiz gibi üç ay maksimum süredir. Maliye Bakanlığı olarak her zaman arkadaşlarımızla konuştuğumuz şey şudur: Bir gün dahi kimsenin bir iade alacağı devlette kalmasin. Bu ülkede “Bu KDV devletin şirketlere borcudur.” ifadesini kullanan ilk kişi benim. Bugüne kadar, yıllardır, 1985 yılından bu yana bu ülkede Katma Değer Vergisi Kanunu uygulanıyor. 150 milyar liraya kadar çıkan bir sonraki döneme devreden KDV var ve bir Maliye Bakanı çıkıp geçen seneden itibaren diyor ki: Bir dakika ya, devlet vatandaştan faizsiz kredi kullanıyor. Dolayısıyla bu hassasiyete sahip olan bir bakan olarak bu konuyla ilgili makine imalatçılarımızın bu taleplerini karşılama noktasında bu ekibin bana sözü var. Yani bırak bütçeyi üç güne üç günde yapacağız, orada bir sıkıntı yok ama şunu açık söylüyorum sektöre: “Ya, benim sattığım makineyi bu Bakanlar Kurulu kapsamına almayın, biz bunu KDV’li satalım.” diyenler varsa onları da listeye almayacağız.

Teşekkür ediyorum.

Devam ediyorum.

BAŞKAN – Ben şunu mu anlıyorum o zaman açıklamalarınızdan, benim soruma cevap olarak şunu mu söylüyorsunuz? Yani böyle bir şikâyet bugüne kadar gelmedi ama KDV Kanunu’nda yapacağımız değişikliklerle bunlar zaten bunu düşemeyecekleri için bunları ödemenin yolunu mu açıyoruz diyorsunuz belli bir süre içerisinde?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, şöyle: Normalde mevcut sistemde de tam istisna olan bir işle ilgili satış yapmışsanız bunu devletten iade olarak talep edebiliyorsunuz. Bu yeni sistemle ilgili bir şey değil. Ben diyorum ki bugün mevcut sistemde tam istisna olan bir işlemle ilgili devletin yapacağı KDV iadesine ilişkin bir söz yok, bir kanuni sınır yok. Biz Maliye Bakanlığı olarak diyoruz ki: Bu sektörün iadelerini üç aydan da daha az olmak üzere, bu konuda tebliğ çıkaracağız, ihtisas vergi dairelerinde bu konularla ilgili özel departmanlar kuracağız. Herkes rahat olsun.

Ha, şuna karar verelim: Biz burada üreticiler yanında aynı zamanda bu makine ve teçhizatları alıp da kapasitelerini büyötmek isteyen firmalarımızı da düşünmek zorundayız. Orada şunu yapamayız yani mevcut kanuna ben şunu diyemem: “İthal edilirse bu makine, yüzde 18 KDV alınır, yerli olursa istisnadır.” Uluslararası yükümlölüklerimiz var ama Bakanlar Kurulu kararı çalışması yapılırken sektörle beraber istişarelerimizi yapacağız. Ha, bana alıcı da şunu söylüyor, bakın, makine teçhizat alıcısı da şunu söylüyor, diyor ki: “Bir dakika, benim için önemli olan makine, makineyi edinmem lazım. Bu makineyi nereden aldığım değil, bu makineyi nasıl aldığım önemli. Eğer ben bir makinenin daha verimlisini, daha kuvvetlisini, daha ucuzunu nerede buluyorsam oradan almamın önünü açın.” demiş oluyor.

BAŞKAN – Anlaşılmıştır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onu söylemiş olayım. Kendi üretim hattına makine imalatı yapanlarla ilgili arkadaşların bana verdiği açıklama, kanunda bir düzenleme yapmaya gerek yok, ikincil düzenlemede bunun önünü açacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdi, Sayın Bakanım, bütün bu düzenlemeleri, bir tıkanıklık var ya da yok, işte, üretim artsın, istihdam artsın, bu amaçla yapıyorsunuz. Güzel. Peki ya niye kampanya? Sayın Bakanım, gerçekten bu şekilde bir etki yaratacaksa bu düzenleme niçin sürekli olmuyor, hani 2019’la sınırlı? Yani böyle bir kampanya güzel de, nedir bu kampanya etkisi? Niye bir kampanya yapma ihtiyacı duyuyorsunuz? Yani bir durum mu var? Bizim bilmediğimiz bir şey mi var?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Mevsim sonuna mı geldik, sezon sonuna mı geldik, ne oldu yani?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bekaroğlu, tabii, ima yollu bir ifade kullanıyor ama merak etmeyin, bilmediğiniz bir şey yok. Efendime söyleyeyim, burada, böyle perde gerisinde bir amaç yok. Çok basit: Bakın, son iki yıldır, 2016’nın Ağustosundan bu yana, bakın, 15 Temmuz alçak darbe girişiminden bu yana sürekli bir şekilde ekonomiyi ayağa kaldırmak için, ekonomiyi desteklemek için arka arkaya düzenlemeler yapıyoruz. Geçen seneyi hatırlayın, 2017 yılında en fazla konuştuğumuz konu şuydu: Tamam, büyüme oranları yukarıya geliyor, tüketim artıyor, ihracat artıyor ama yatırım tarafında beklenen hareketlenme olmuyor. Özellikle inşaat harcamalarına ilişkin bir artışı yılın ikinci yarısında görmekle beraber makine teçhizat harcamalarında beklenen artışı görmemiştik. Dolayısıyla o dönemde çalışmalarımız sırasında ekonomideki ortaya çıkan bu olumlu gelişmeye ekonominin arz tarafında böyle bir kampanya teşviki verirsek firmalarımızın birkaç yıldır beklettiği makine teçhizat alım kararlarını çok daha hızlı bir şekilde öne almalarını sağlamalarını umut ediyoruz. Olay budur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

32’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 32- 4/6/1985 tarihli 3213 sayılı Maden Kanununun 30 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu madde kapsamında bir sahanın ihalesinin iki defa yapılmasına rağmen sahaya müracaat olmaması durumunda sahanın aramalara açık hale geleceği Genel Müdürlükçe ilan edilir. İlan edilen sahaya bir aylık sürede müracaat olması durumunda belirlenen ihale taban bedeli üzerinden ruhsatlandırılır. Müracaatın birden fazla olması durumunda müracaat edenler arasında yeniden ihale edilir.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Enerji Bakanlığı Müsteşar Yardımcımızdan bir açıklama alalım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Efendim, bir şekilde maden ruhsatları hükümden düşmektedir. Hükümden düştüğü zaman da bu sahalar ihalelik duruma gelmektedir. Bu anlamda da bir ruhsat yükü oluşmuştur. Yaklaşık 100 binin üzerinde bir ruhsat havuzu oluşmuş ve bunlar sürekli ihale edilerek teklif gelmeyen ihaleler bir şekilde ruhsat havuzunda bir yekûn ve miktar oluşturmakta. Bunların maden sektörüne tekrar kazandırılması amacıyla, sektörün de önünü açmak amacıyla 2 defa ihale edildikten sonra bunların açık hâle geleceği ilan edilmekte ve bu ilan esnasında ihale taban bedelinden de bir talep varsa bu talep sahiplerine bu ruhsatların verilmesi yönü şekliyle ruhsatların önünün açılması sağlanacaktır. Arz ederim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bir örnekle açıklayabilir misiniz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Örneğin vatandaş arama ruhsatı almış, aramasını gerçekleştirmiş ama bir şey bulamamış, hükümden düşüyor, bu aramalara açık hâle gelmiyor tekrar, ihalelik duruma geliyor. Bu ruhsat havuzda ihale pozisyonunda bekliyor ve sayısız defalar ihale edilmek durumunda kalıyor. Bu da bir ruhsat birikimine sebep oluyor, ya da taksir ediliyor ya da işletme esnasında terk ediliyor. Buna benzer ruhsatların tekrar madencilik sektörüne kazandırılması şeklinde bir düzenleme.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Eski ihale bedeli mi bu, çok önceki mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – İlan edilmiş, ilan edilen, en son.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

33’üncü maddeyi okutuyorum, bir adet de önerge var, beraberinde önergeyi de okutacağım:

MADDE 33- 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 15- Bu Kanun kapsamında herhangi bir ruhsatı olmadan maden ocağı açılması, işletilmesi veya faaliyetleri durdurulmuş maden sahasında madencilik faaliyetinde bulunulması fiillerini işleyenlere üç yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası verilir. Bu suçtan hüküm giyenler, infazın tamamlanmasından itibaren on yıl boyunca madencilik faaliyeti yapamazlar.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, madde üzerinde bir açıklama alalım. Bir de önergeyi de okutayım çünkü önerge ciddi anlamda değiştiriyor.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/914 esas numaralı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı’nın çerçeve 33’üncü maddesi ile 3213 sayılı Kanuna eklenen ek maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ejder Açıkkapı

Elâzığ

MADDE 33 - 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Bu kanun kapsamında işletme izni veya Bakanlıkça şerh edilmiş rödövens sözleşmesi olmaksızın mücavirdeki sahalara taşmalar hariç olmak üzere, maden ocağı açılması, maden üretilmesi veya faaliyetleri durdurulmuş maden sahalarında üretim faaliyetlerinin durdurulmasına sebep olan durumların düzeltilmesi ve/veya işletme güvenliğine yönelik faaliyetlerin dışında üretim faaliyetinde bulunulması fiilini işleyenlere üç yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası verilir. Bu suçtan hüküm giyenler, infazın tamamlanmasından itibaren on yıl boyunca madencilik faaliyeti yapamazlar.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir açıklama alabilir miyiz?

Buyurun Sayın Müsteşar Yardımcımız...

Yani şöyle: Önergeyle değiştirilecek şekilde bize bir açıklama yaparsanız...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ
ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Tabii.

Sayın Başkanım, sayın vekiller, efendim, biliyorsunuz, kaçak madencilik faaliyetleri yapılabilmekte, bunun sonucunda da ölümlü kazalar gerçekleşebilmekte ya da izin almadan, işletme izni olmadan madencilik sahalarında maden faaliyetini kaçak bir şekilde yapmakta ve ciddi zararlar oluşabilmektedir. Bunun karşılığında da yaptırım olarak adı hırsızlık durumuna girmektedir ve bunu önleyebilmek için, maden kaçakçılığını önleyebilmek için yapılmış bir düzenlemedir. Bu düzenlemenin sadece hariç olacağı durumlar, bir; mevcut işletme iznine mücavir sahalara makul seviyede bir taşma. Çünkü mevcut işletme izninin sınırlarını belirleyebilmek için GPS’le ölçümler yapıyorsunuz, bir miktar taşabilir, yanlışlıkla, kasıt olmadan veyahut maden işletme izni durdurulmuş sahalarda iş güvenliği ya da işletme izni durdurma gerekçesini ortadan kaldıracak hususları gidermek amacıyla madende yapılan faaliyetler hariç olmak üzere bunun dışında izin almadan kaçak bir şekilde madencilik faaliyeti yapılması durumunda iki ila beş yıl arasında hapis cezası öngörülmektedir. Burada amaç hem madenlerde iş güvenliğini makul ölçüde sağlamak hem de kaçak maden işletmeciliğinin önüne geçmek.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu söylediğiniz cümle anlaşılmadı. Bu kaçak madencilik yapan insanlara iki yıldan beş yıla kadar ceza getiriliyor ama bazı şeyler söylediniz orada “bunlar hariç” diye, ne hariç yani?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ
ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – 3 tane husus var hariç olanlar. Bir: İşletme izin sınırlarına kasıtlı olarak taşmamış ise, sehven o alanın dışına topoğrafik ya da jeolojik olarak taşmış ise bu zaman zaman böyle yan tarafa bir miktar geçmişse...

BAŞKAN – 1 metre, 2 metre, 3 metrelik kaymalar oluyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ
ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Veya işletme izin faaliyeti MİGEM tarafından durdurulmuş, bu durdurulma gerekçelerini ortadan kaldıracak madencilik faaliyetlerini yapması gerekiyorsa veya iş güvenliğini artırmaya dönük madencilik faaliyetlerini yapması gerekiyorsa bu durumda bu cezai hükümler uygulanmıyor.

BAŞKAN – Tamam Abdülkerim Bey, anlaşılmıştır.

Sayın Yıldırım, buyurun.

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Sayın Başkanım, yerinde bir düzenleme, yalnız, burada bu fiili işleyenlerin tüzel kişi olması hâlinde nasıl olacak? Müşterek müteselsil sorumluluk var mı yani bununla ilgili bir düzenleme de var mı? Şimdi, herhâlde burada kastettiğiniz şahıslar. Şahıslar mıdır sadece, hem de tüzel kişiler midir?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu soruyla bağlantılı bir soru da ben sorayım, ikisine beraber cevap verin.

Diyeelim ki bir ruhsat sahibi var, bir de ruhsat sahibinin altında yapmış olduğu sözleşmeyle işletmeci var. Diyeelim ki işletmecinin bir kusuru oluştu veyahut da ne bileyim sizin taşıma sahanıza kasıtlı olarak çok daha fazla taşıtı falan, birtakım hadiseler oldu. Burada yasaklama, yani hadi ceza kısmını anlıyorum işletenle ilgili ama on yıl yasaklı hâle gelme meselesi alanın ruhsat sahibiyle mi ilgili, yoksa orada işletmeyi yapanla mı ilgili?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Başkanım, işletme iznini biz gerçek ya da tüzel kişilere verebiliyoruz. Dolayısıyla orada mevcut düzenlemede öyle bir sınırlama yok ama Maden Kanunu’nun içerisinde işletme izninin kimlere verileceği belli. Dolayısıyla burada belirtmedik.

BAŞKAN – Onu sormuyor, sorumluluğu soruyor. Tüzel kişilerde... On yıl yasaklı olmayı anlıyoruz da içeriye girecek, üç-beş yıl olan kim diye soruyor yani.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – İşte, gerçek ya da tüzel kişilere, kime vermişsek o olacak. Ruhsat iznini kime vermişsek o olacak.

BAŞKAN – Ruhsat izni mi, yoksa işletme izni mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – İşletme izni, pardon; işletme iznini kime vermiş isek o olacak. Eğer işletme izni almadan herhangi bir şahıs ya da kişi yapıyorsa o bu cezadan etkilenecek. Sizin sorunuzla ilgili eğer redevansçı ise kişi çünkü redevansla ilgili hususlar...

BAŞKAN – Redevans anlaşmasından bahsediyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Redevans anlaşması sahibi bu işten sorumlu olacak, eğer alt işveren ilişkisi varsa ruhsat sahibi sorumlu olacak.

BAŞKAN – Anlaşıldı.

Sayın Tamaylıgil...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bir şey soracağım: Şimdi biraz önce dile getirdiğiniz üç tane istisna vardı ya işte, biraz aşması iznini. İkincisinde önemli bir konuyu da aslında söylediniz “MİGEM tarafından faaliyetinin durdurulmasına karar verilmiş ve bu durdurulma kararıyla ilgili iyileştirmeyi yapmak üzere çalışanlar bunun dışındadır.” dediniz.

Şimdi, oradaki denetimi nasıl sağlayacaksınız? Şöyle ki yani orada çalışma şekli diyelim ki güvenlik açısından ortaya çıkmış olan bir problem var. O zaman bu maden ocağı üretim yapmayacak değil mi hiçbir şekilde?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Hayır.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sadece güvenlikle ilgili olan eksiğini giderecek, ondan sonra üretim yapacak ama orası açıkken yani bazen biliyorsunuz yakında da güneydoğuda bir olay yaşadık; ruhsatı vardı yoktu, izni vardı yoktu tartışmaları çok fazla gündemde oldu. Bu konuda yapılacak olan bir yanlış uygulamanın denetimi nasıl olacak? Ondan sonra, kendi amacını aşan “Bu istisnadan faydalaniyorum.” deyip uygulama yaparsa onun cezai şartı ne olacak; onunla ilgili bir vurgunuz var mı burada?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Tabii, MİGEM’in işletme faaliyetini, işletme iznini durdurmayla ilgili gerekçesi diyelim bir galerinin genişlettirilmesi talebi oldu. Bu esnada bir miktar ilgili madenden üretimi söz konusu olabilir, onu dışarı koyması gerekiyor ve satışa da konu etmemesi gerekiyor. Bu anlamda biz “MİGEM’in işletme iznini durdurma gerekçesini giderici faaliyetleri yapma esnasında birtakım madencilik faaliyetlerinde bulunabilir.” hükmünü bu kapsam dışında tutuyoruz. Bunun denetimini de durdurma esnasında ve gerekçelerin ortadan kalkma esnasında MİGEM ekipleri gidip denetleyip bunu raporlaştırması lazım, ondan sonra işlemlerini yapması lazım. Eğer onun haricinde bir işlem gerçekleşiyor ise onun yaptırımları ayrı.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

34’üncü maddeyi okutuyorum ve bir adet de önerge vardır; önergeyi de akabinde okutup birlikte işleme alacağım.

MADDE 34- 3213 sayılı Kanunun geçici 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunun 2 nci maddesinde sayılan IV. Grup madenlerden “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkaran ve özel hukuk tüzel kişilerinin ruhsat sahibi olarak işlettikleri yer altı maden işletmeleri ile kamu kurum ve kuruluşlarının iştiraklerinin işlettikleri yer altı maden işletmelerinde çalışan rödivansçılara, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 41 inci, 53 üncü ve 63 üncü maddelerinde 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler ile bu Kanunun ek 9 uncu maddesiyle oluşan maliyet artışıların karşılanmasına ilişkin destek verilebilir.”

BAŞKAN – Önergeyi de okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) esas numaralı Kanun Tasarısı’nın çerçeve 34’üncü maddesi ile düzenlenen 3213 sayılı Kanunun geçici 29’uncu maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde geçen “iştiraklerinin” ibaresinden sonra gelmek üzere “bu maddenin yürürlük tarihinden önce sözleşmeye bağlanarak” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bir açıklama alabilir miyiz lütfen?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Enerji Bakanlığından bir açıklama alalım.

BAŞKAN – Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Efendim, biliyorsunuz Soma kazasından sonra yer altında çalışan işçilerin asgari ücretleri hem 2 katına çıkartıldı ve bunların çalışma süreleri de kısaltıldı. Bu anlamda da yer altında çalışanların işçilik maliyetleri yüklenicinin üzerine, işverenin üzerine ciddi bir mali yük getirdi. Bunun desteklenmesi amacıyla da daha önce düzenlemeler yapılmıştı ve bu anlamda da özellikle kömür işletmelerinin üretim faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla da bu teşvikten sektör ciddi anlamda da faydalanmakta. Ancak burada faydalanmayan bir kısım var, kamu kurum ve kuruluşlarının iştirakleri ve bunların çalıştırdıkları redevansçılar. Burada da ciddi bir çalışan söz konusu. Bu yapılan düzenleme de kamu kurum ve kuruluşlarının iştiraklerinin redevansçıları kömür işletmelerinde yer altında çalışan işçilerin ek işçilik maliyetlerinin bu kapsamda bu teşvikten faydalanması amacıyla yapılmış bir düzenlemedir.

BAŞKAN – Sayın Müsteşar, biz o Soma faciası sonrası burada düzenlemeyi yaparken bunları öngördüğümüz için de bu redevans sözleşmesi olanların sözleşmelerinin ihya edilmesi noktasında bir düzenleme yapmıştık. Yani o gün o düzenlemeyi yaptığımız hâlde bugün dönüp neden buna ihtiyaç hissettiniz biz bunu anlayamıyoruz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Başkanım, özel sektörün yer altı işletmeleriyle ilgili redevans yapması yasak. Onlar sonlandı, orada bir sıkıntı yok ama mevcut kanunumuzda kamu kurum, kuruluşlarının ve iştiraklerinin redevans sözleşmesiyle üretim yapmasının önünde herhangi bir engel yok, yapabiliyorlar.

BAŞKAN – TKİ ve TTK'nin redevansçılarına ilişkin olarak onların meri, imzalamış oldukları sözleşmelerin ihya edilebilmesi noktasında biz bir düzenleme yapmıştık.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Evet.

BAŞKAN – Buna rağmen tekrar dönüp bir maliyet artışı var diye bu düzenlemeye niye ihtiyaç duyunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Efendim, onlar zaten mevcutta devam ediyorlar ve KİAŞ gibi Yeni Çelteç gibi iştiraklerin yer altı işletmelerinde redevansçılar var ve bunların sözleşmeleri daha önceden beri geliyor. Bu anlamda bunların teşvik edilmesi, desteklenmesi amacıyla bir hukuki düzenleme.

BAŞKAN – Peki, soruyu şöyle sorayım o zaman: Biz bu asgari ücretle ilgili düzenlemeyi yaptıktan sonra bu eski sözleşmelerin tekrar revize edilmesi noktasında bir adım atılmadı mı TTK ve TKİ tarafından redevansçıların sözleşmelerine yönelik?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Yer altı işletmesi biliyorsunuz uzun vadeli yatırım yapılması gereken ve uzun süreli bir işletme ve belli periyotlarla da bunların ihalesini yenileyemiyorsunuz uzun süreli sözleşme akitleri olduğu için.

BAŞKAN – Hayır, sözleşmelerin yenilenmesine imkân verecek bir düzenleme yapmıştık bu mücbir hâllerden dolayı, bu yapmış olduğumuz düzenlemelerden dolayı.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Onunla ilgili sözleşmelerin yenilenmesi söz konusu olmadı.

BAŞKAN – Anladım, özel teşebbüse vermiş olduğumuz desteğin redevansçılar için de getirilmesine imkân verecek bir düzenleme.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Aynen öyle Başkanım.

BAŞKAN – Peki, öncelikle, Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

35’inci maddeyi okutuyorum ve bir adet de önerge var; önergeyle birlikte işleme alacağım.

MADDE 35- 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Sporcu ücretlerinden tevkif yoluyla alınan gelir vergisinin iadesi

EK MADDE 12- Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye’de faaliyette bulunan spor kulüpleri ve sportif alanda faaliyette bulunan sermaye şirketleri tarafından sporculara ödenen ücretlerden tevkif edilerek ilgili vergi dairesine kanuni süresinde beyan edilen ve ödenen gelir vergisi tutarları ilgili işverence Türkiye’de kurulu bankalarda açılmış olan özel hesaplara, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde ilgili vergi dairesi tarafından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 23 üncü maddesi hükmü uygulanmaksızın red ve iade edilir.

Özel hesaba aktarılan tutarlar aşağıdaki harcamalar dışında kullanılamaz.

a) Amatör spor dallarında sportif faaliyet gösteren sporculara, bunların çalıştırıcılarına ve diğer spor elemanlarına yapılan ücret ve ücret sayılan ödemeler (Bu hesaptan yapılan ödeme, her bir sporcu, çalıştırıcı ve diğer spor elemanları için yıllık olarak 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin üçüncü gelir diliminde yer alan ve ilgili yılda ücretler için geçerli olan tutarı aşamaz),

b) Bu fikanın (a) bendi kapsamındaki sporcu, çalıştırıcılar ve diğer spor elemanlarının sportif faaliyetlerine ilişkin iaşe, ibate, seyahat, sağlık, eğitim öğretim harcamaları ile amatör spor dallarına ilişkin hazırlık kampları, müsabaka, malzeme ve ekipman, federasyon vize, lisans, tescil ve katılım harcamaları,

Özel hesaba aktarılan iade tutarları ile bu hesaptan yapılan harcamalar, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gelir, gider, indirim veya maliyet olarak dikkate alınamaz.

Özel hesaptan amaç dışı kullanılan vergi iadeleri, amaç dışı kullanıldığı vergilendirme dönemine ilişkin gelir (stopaj) vergisi olarak özel hesap açılan mükellef adına 213 sayılı Kanundaki esaslara göre vergi ziyayı cezası kesilerek tarh edilir ve gecikme faizi hesaplanır.

Özel hesapta yer alan tutarlar, bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç, rehnedilemez ve haczedilemez.

Özel hesabın oluşturulması, idaresi, bu hesaba aktarılan tutarların kullanılması ve denetlenmesi ile maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye, Maliye Bakanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı müştereken yetkilidir.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, sizin maddeniz... Önergeyi de okutayım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Tasarı'nın çerçeve 35'inci maddesiyle 3289 sayılı Kanun'a eklenen ek 12'nci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "tutarı aşamaz." ibaresinin "tutarın 3 katını aşamaz." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

BAŞKAN - Sayın Ertürk buyurun lütfen. Hem madde hem önergeyle ilgili bir açıklama yaparsanız, 120'den 360'a çıkarıyoruz herhâlde, 3 katı artırım var.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sporcu ücretlerinin ücret gelirlerinin vergilendirilmesi Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 63, 72'nci maddesine göre yapılıyor. Yani bizim Gelir Vergisi Kanunu'nun genel ücret vergilendirme rejiminin dışında bir rejime sahipler. Bugün itibarıyla geçici 72'nci madde çerçevesinde lig usulüne tabi spor dallarından en üst ligdekiler için yüzde 15, en üst altı ligdekiler için yüzde 10, diğer ligdekiler yüzde 5; lig usulüne tabi olmayan spor dallarının sporculara yapılan ödemeler ile millî sporculara uluslararası müsabakalara katılmaları karşılığında yapılan ödemelerde yüzde 5 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılmaktadır. Taslağın ilgili maddesi Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonuna tescil edilmiş olan ve Türkiye'de faaliyette bulunan spor kulüpleri ve sportif alanda faaliyette bulunan sermaye şirketleri tarafından bizim geçici 72'nci madde kapsamına giren ücret ödemelerinin yapılması, bu ücret ödemelerinden ilgili maddedeki tevkifatların da gerçekleştirilmesi, bu tevkifatların ilgili vergi dairesine beyan edilmesi fakat ilgili vergi dairesinin kendisine yatırılan bu paraların beş iş günü içerisinde o parayı kendisine yatıran ilgili işverene tekrar geri iade edilmesi anlamına geliyor.

Bu para niçin karşı tarafa iade ediliyor? Bunun amatör sporu desteklemek amacıyla kullanılması için. Maddede de bu çok detaylı bir şekilde anlatılmış, izin verirsенiz oraya girmeyeyim. Amatör spor alanında çalışanlara, onların işeşi, ibatesi, seyahatleri, kampları gibi alanlarda harcanmak üzere tekrar ilgili kulübe, ilgili işverene geri iade ediliyor. Söz konusu paralar eğer amacına harcanmazsa bunun vergi ziyayı cezalı tarhiyat yapılmak suretiyle tekrar kendilerinden alınması öngörülüyor. Tabii bu biraz da Gençlik ve Spor Bakanlığının alanına girdiği için –maddenin- mutlaka bir yetkiye ihtiyaç duyuluyor. Bu yetkiyi de Gençlik ve Spor Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ortaklaşa kullanacak inşallah.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) - Amatör tanımında olan birimleri nedir, nereye aktarılacaktır bu kaynak? Veya sermaye şirketi şeklinde olan bir spor kulübü bu amatör sporla veya neyse işte onu nasıl tanımlayacak, sınırı belirlenecek?

SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ AV. MEHMET ASLAN – Amatör ve profesyonel futbolu iki yönden değerlendirmek gerekir, bir, futbol yönü itibarıyla, bir de diğer spor dalları yönü itibarıyla. Bilindiği üzere 5894 sayılı Kanun'a göre Türkiye'de amatör ve profesyonel futbol faaliyetleri Türkiye Futbol Federasyonu tarafından düzenlenmektedir. Burada Türkiye Futbol Federasyonu nezdinde profesyonel futbol birinci lig, ikinci lig ve üçüncü lig profesyonel olarak, diğer tüm futbol faaliyetleri amatör olarak düzenlenmektedir. Bu kapsamda da profesyonel futbol kulüp sayısı 126, profesyonel şirket yani şirket olarak kulüp olarak değil de...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) - Sermaye şirketi olarak.

SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ AV. MEHMET ASLAN – Sermaye şirketi olarak da 31 kuruluş var bu kapsamda profesyonel futbola uğraşan. Dolayısıyla Türkiye Futbol Federasyonu nezdinde amatör olarak faaliyette bulunan da amatör ligler, gelişim ligleri, 14, 15, 16, 17, 18, 19 diye nitelendirilen ligler, bir de o 21 dediğimiz ligler de amatör olarak düzenlenmekte. Diğer yönü itibarıyla 3289 sayılı Bu Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun’a göre kurulan bağımsız spor federasyonları nezdindeki diğer tüm branşlar da amatör olarak düzenlenmektedir. Bu kapsamda sadece 3289 sayılı Kanun’a göre belli federasyonlar nezdinde profesyonel şube kurulması öngörülmüş, burada da dört federasyonumuz var; Golf Federasyonu, Boks Federasyonu, Tenis Federasyonu bir de Kick Boks Federasyonu. Bu dört federasyon nezdinde Spor Genel Müdürlüğü ve Bakanlığımız tarafından profesyonel şube kurulması konusunda yetki verilmiş fakat faaliyet anlamında sadece bugüne kadar benim bildiğim kadarıyla Boks Federasyonu nezdinde bir profesyonel faaliyeti düzenlenmiş. Dolayısıyla profesyonel ve amatörü bu şekilde birbirinden ayırmak gerekir.

Arz ederim. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tamaylıgil...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şimdi, amatör spor kulüpleri, onlarla ilgili çalışmalar, onların altyapıyla ilgili Türk sporuna yaptıkları hizmetler ve desteklenmesi konusunda biz de sürekli olarak burada dile getiririz ve bu konunun Türkiye’deki gençlik politikaları açısından da çok önemli olduğu yadsınamaz. Ama şimdi bakıyorum burada yapılan düzenlemede bugün “profesyonel lig” dediğiniz liglerde sportif faaliyetlerde bulunan kulüplerle ilgili olarak oyunculardan kesilen stopaj, tevkifat noktasındaki gelirin tekrar bu kulüplere iade edilmesi ve bunların da amatör dallarda bu parayı kullanma zorunluluğu var diye anlatıyorsunuz veya anladığım da bu yönde.

SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ AV. MEHMET ASLAN – Evet.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Peki, diyelim ki şimdi takım adı vermeyeyim ama birinci ligdeki şu andaki en üst... Veya Süper Lig mi oluyor şu anda bilemiyorum onları da.

SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ AV. MEHMET ASLAN – Süper lig, evet.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Birinci sıradaki kulüp, adı neyse. Bu kulüp gitti futbolculardan kesti bu parayı yatırdı aldı, bu geri aldığı parayı hangi branşlar var ki bir kere amatör geçiyor? Boks, golf onlar mı onlarda mı kullanacak?

BAŞKAN – Basketbol, kürek.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani hangileridir bunlar amatör diye geçen? Basketbolda da profesyonel var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Basketbol amatörmüş, mevzuat öyle.

SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ AV. MEHMET ASLAN – Evet, basketbol amatör.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ama bu ayırım ne? Ama orada da var bir sürü şey, birleşmeler, şeyler. O branşlar hangileri bir sayar mısınız onları?

SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ AV. MEHMET ASLAN - Türkiye Futbol Federasyonu nezdindeki Süper Lig...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bir de o mevzuatla ilgili bir problem var. Bir de Sayın Bakanım, o cevabı lütfen saklı tutun. Şimdi bu tasarının geneli üzerine konuşurken bu konuyla ilgili bazı şeyleri gerçekten vicdani olarak paylaşmak istedim. Aslında ben de gençliğimde on yılı aşkın

voleybol oynamış olan bir kişiyim. Ancak şimdi Türkiye’de baktığınızda spor öyle bir hâle geldi ki gerçek anlamda bir spor ruhunun ötesinde üzerinden bahis oynanan ve ondan o bahsin getirdiği gelirlerle tekrar bir gelir hedeflenen bir alan hâline dönüştü. Hakikaten spor kulüplerine bakıyorsunuz yani belki bir tane, iki tane yerli oyuncu çıkarsa “Aa ne güzel.” diyorsunuz, sanki uluslararası maç seyrederek gibi iç ligin maçlarını seyrediyorsunuz. Şimdi üstüne üstlük...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) - Sadece futbolda değil, basketbolda da... Basketbol amatör olduğu için.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) - Maç dedim ama futbol değil, futbol maçı, voleybol maçı, basketbol maçı, hepsi maç.

Şimdi hepsi açısından. Ondan sonra bakıyorsunuz bizim asgari ücretli bile çeşitli vergi dilimlerinde vergi öderken gelir vergisiyle ilgili, bir kere en büyük haksızlık bu konuyla ilgili yüzde 15... Hatta bazen uluslararası müsabakalarda falan yüzde 5’e düşüyor değil mi? Geçen hakikaten bir metin okudum, orada işte yabancı ünlü futbolcuların adını veriyor, orada oluşan vergiler ve diğer ülkelerdeki vergi dilimleriyle baktığınızda biz gerçekten Türk sporuna mı hizmet etmek üzere düzenlemeler yapıyoruz ya da onun üzerinden İddaa, bahis oynanacak oradakilere göre mi düzenleme yapıyoruz? Türkiye’deki altyapıyı geliştirecek sporunun önünü açacak düzenlemeler mi yapıyoruz? Gerçekten bu anladığım bir düzenleme olarak karşında durmuyor. Olayın buradaki iade kısmını düzenliyoruz ama temelde büyük problemleri olan bir vergilendirme sorunu var diye düşünüyorum açıkçası. Yani asgari ücretiyle ayın sonunu zor getiren biriyle milyonluk, trilyonluk arabası takla atıp da bırakıp gidecek rahatlıkta olan kişinin ödediği stopajın bu kadar vicdansız, ayrık olmasına da gönlüm razı gelmiyor.

BAŞKAN – Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Bakanım, aslında gerçekten şu maddeyle ilgili önerge verildi denilince içimde hafif bir kıpırdanma oldu, Allah razı olsun geri çektiler de biz de uğraşmaktan kurtulduk dedim. Esprisi bir tarafa ciddi anlamda üzüldüğüm yani neredeyse kırk yılını Maliyeye vermiş bir insan olarak böyle bir düzenlemeyle karşılaşacağıma keşke bu Parlamentoda olmasaydım dediğim bir düzenleme oldu.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Sayın Bakanım size söylüyor.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Asla kişileri rencide etmek istemiyorum, asla etmek istemiyorum ama başından sonuna kadar yanlış olan bir düzenleme konusunda da karşı çıkmazsam kendime saygımı yitiririm; bu gerçeği de ayrıca ifade etmek istiyorum.

Birkaç konudan ayrı ayrı yaklaşacağım: Bir, bir kere düzenleme olduğu gibi bir vergi düzenlemesi, ret ve iadelere kadar, tahsilatı ve iadesine kadar tamamen vergi hükümleri, vergi kanunları ancak Gençlik ve Spor veya Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda yer alıyor. Mantığı yok, böyle bir olay olmaz. Bu, olsa olsa bir bütçe maddesi olur. Bir bütçeye yazabilirsiniz böyle şeyleri, şunları aşmayacak şekilde falan filan diye. Tutarlı olmaz ha, ayrı bir olay ama böyle bir olay olmaz.

İkinci önemli olay: Bu, Anayasa’ya kesin olarak aykırıdır. Bizde, vergilendirmede ademi tahsis ilkesi vardır, tahsis ilkesi yoktur. Hiçbir vergi herhangi bir gelir için özel olarak toplanıp ayrılmaz. Bütün gelirler, bütün giderler için toplanır.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gelirden ayrılan payları nasıl açıklayacaksınız?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Onlarla ilgili hükümlerde, yani dağıtımıyla ilgili hükümlerde belediyelere verilen payları falan kastediyorsanız kamunun herhangi bir hizmetiyle ilgili olarak onlara verilen görevlere ayırıyorsunuz siz onları.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Anayasa’da böyle bir istisna yok ki. Anayasa’da, şöyle olursa bu geçerlidir diye bir istisna yok ki yani bir verginin bir yere tahsis edilmemesi ilkesi...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani bunun uygulanmasını, kabul hizmetini gören birimlere şu hizmeti yap diyerek bir şeyler ayrılması konusunu da bunun içerisine dâhil ediyorsanız o da ademi tahsise aykırıdır diyebilirsiniz ama sonuç olarak burada yapılan olay kişilerden alınan vergilerin kendilerine iadesidir. Bütün Türkiye’den toplanmış olanların, belediyelerin belirli ilkeler çerçevesinde, nüfuslarına oranı çerçevesinde dağıtılması konusu özel olarak bir tahsis yöntemidir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama aykırılık aynı Sayın Bakan.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, vergi kanunlarından direkt olarak...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok. Yani, bir verginin bir yere harcanmaya tahsis edilmesi ilkesi eğer geçerli ve hiçbir şekilde değiştirilemez bir ilkeyse ben size vergi kanunlarında onlarca hüküm söylerim ve hepsi de doğrudur. Sizin o söylediğiniz ilke o kadar kesin değil.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Bakanım, genel ilkesini söylüyorum. Bunlarla ilgili olarak kamu görevi kavramı içerisinde devletin, onların toplaması gereken vergileri toplayarak... Bunları gerekirse direkt olarak belediyelere devretmeniz gerekiyor zaten. Birçok ülkede sizin belediyelere vermiş olduğunuz paylar...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, kritik olan ademi tahsis ilkesi. Mesela şöyle diyebilirsiniz: Vergiyi toplarsınız, belediyelere hiç bu topladığınız vergiyle ilişkilendirmeksizin bir kaynak tahsisat yöntemi geliştirebilirsiniz ama bugün gelire ayrılan paylarda doğrudan doğruya toplanan belirli vergiler üzerinden belirli bir payı tahsis ediyoruz; ademi tahsis ilkesine aykırı o zaman.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Aykırı, onlar da aykırı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Eyvallah, tamam.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani ona bir şey demem ama belediyeyi kastediyorsanız...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İlk defa böyle bir durum yok yani.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani bu şekilde verilenlerin hepsinin bir kamu hizmetine dönük olduğunu göz önüne aldığımızda özel sektörün veya birilerinin ödemiş olduğu vergilerin kendilerine iadesi olarak yapıldığı herhangi bir düzenleme benim bildiğim yoktur; olamaz da zaten, olamaz, böyle şey olmaz. Dolayısıyla Anayasa’ya aykırıdır. Kaldı ki, birilerinin ödemiş olduğu vergileri alıyorsunuz yeniden onlara veriyorsunuz. Niye alıyorsunuz o zaman? Sadece deyin ki: Siz bunların içerisinden şu kadarını burada kullanın kardeşim deyin diyebiliyorsanız ve de olduğu gibi istisna tutun, zaten tutuldu. Bu indirimli vergi tarifelerinin futbolculara, sporculara uygulanmasıyla ilgili olarak kanunun süresi 2017 yılı sonu itibarıyla sona eriyordu; uzatıldı. Uzatıldı, asgari ücretten vergi alındı, Türkiye’nin ciddi anlamda kaynaklara gereksiniminin olduğu bir yerde milyonlarca dolarla transfer edilen futbolculardan yüzde 10’larla, yüzde 15’lerle kesilen transfer ücretlerinin vergileri bu düzeyde tutuldu. Niye tutuldu, niye tutuldu değerli arkadaşlar? Niye tutuldu, neyi teşvik ettiniz? Yabancı futbolcu transferini teşvik etmek için mi aşağıda tutuldu? İtalya’ya transfer olan herhangi bir tanesi oturup da yüzde 52’ler civarında o miktarlar üzerinden vergi öderken Türkiye niye yüzde 15 üzerinden veya yüzde 5 üzerinden ödüyor ya da asgari ücretli bile daha yılı bitmeden ikinci dilime geçerken -bununla ilgili de düzenlememiz var- milyon dolarlarla transfer ücreti alandan niye birinci tarife üzerinden hep vergilendirmeye devam ediliyor? Yani bunların mantığı falan yok ama bu tercih sebebidir, tercihtir.

Sonuç olarak, bu tercihi yapmış olanların sadece bu dünyada değil, öbür dünyada da umarım verecek bir hesapları vardır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yapmayın öbür tarafa götürmeyin.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Oraya kadar götüreceğim bu olayı. Bu olay oraya doğru gidiyor.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bu çok fazla.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Burayı çözeriz de orayı çözemeyiz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne ekersen onu biçersen Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Unutmayın bu lafı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İki elimiz yakanızda.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İnsan önce kendi söylediğiyle imtihan edilecek ona göre.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İki elimiz yakanızda.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Söylediğinizle imtihan edileceksiniz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam... Tamam...

BAŞKAN – Sayın Bakan...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Değerli arkadaşlar, çok basite indirgeyerek olayı açıklıyorum: X kulübünün 10 milyon dolara transfer edilmiş olan futbolcusundan 1 milyon 500 bin dolar...

BAŞKAN – İthal transfer.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – ...stopaj yaptınız, yaptıysanız eğer. Geldi, özel hesaba yatırıldı sonra ilgiliye dendi ki: “Al bunu amatör spor hizmetlerinde kullan.” Spor ve sporun düzenlenmesi anayasal bir konudur. Devlet tarafından düzenlenir. İlkelerini bile belirlemediğiniz ve nereye harcanacağı belli olmayan bu kadar parayı nasıl o insanlara iade edersiniz? Bu, hangi eşitlik ilkesine dayanır ve niye verilir? Bunun mantığı gerçekten yoktur. Daha fazla basit örnekler vererek gerçekten rencide etmek istemiyorum hiç kimseyi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, daha çok eleştiri gelecek, en son söz vereceğim size.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben eleştiriler gelmesin diye önden bir açıklama yapayım, eleştirilerden belki vazgeçilir.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bu eleştirilerden kesin olarak vazgeçmeyiz yani vazgeçilmesi mümkün değil.

Eğer siz amatör spor kulüplerini desteklemek istiyorsanız bütün bu gelirlerin hepsini bütçeye yazarsınız, bütçeden de Spor Genel Müdürlüğüne tanımlamış olduğunuz hizmetleri yapmak üzere özel hesabına aktarırsınız, o da doğrudan doğruya bu hizmetlerin geliştirilmesiyle ilgili olarak harcamalarını yapar; işin aslı budur, doğrusu da budur.

BAŞKAN – Kontrol dâhilinde.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Evet.

Şimdiye kadar zaten... Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; OECD’nin Mali Eylem Görev Grubunun yani FATF’ın kara para aklama suçlarıyla ilgili olarak yaptığı tanımlarda -40 tane tanımlı vardır onların biliyorsunuz- şu şu faaliyetler kara para aklamada çok yoğun olarak kullanılır der, bunlardan bir tanesi de yüksek ücretli futbolcu transferleridir. Düzenlemeye kalktığımız olayın nerelere uzanacağını ve hangi boyutlara gideceğini bilemeyiz. O nedenle de devletin içerisinde sanki bir devlet kuruyormuş gibi bu tür tahsislerle herhangi bir düzenleme yapamazsınız, yapmamanız gerekir. Amatör

spor kulüplerine para verin, verin, hatta burada tahsil ettiklerinizin... Varsayın ki kimseyi transfer edemediniz, şu olmadı, bu olmadı, yabancı transferlerini engellediniz, milyonlarca dolar transfer ücreti vermiyorsunuz, stopajlardan elde edilen gelirler de çok sınırlı kaldı. Ne olacak, amatör spor kulüplerini desteklemeyecek misiniz? Elbette destekleyeceksiniz, bütçenizden vereceksiniz ama insanlara “Sen bu vergiyi ver ben sana geri vereceğim.” demek ve onlardan o şekilde vergi toplamak vergilemenin neyine uygun düşer onu bilemem.

BAŞKAN – Yani, Sayın Bakanım, bu iş farklı bir şekilde planlanabilir.

Sayın Temizel, tamam mı?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Aslında tamam değil ama...

BAŞKAN – Tekrar söz vereyim.

Şimdi, Sayın Bekaroğlu’nu dinleyeyim, sonra... Siz dünyayı söylediniz, Sayın Bekaroğlu da ahiretle ilgili konuşsun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Peki, Şimdi, benim anladığım kadarıyla bu transferlerden filan, stopajlar, paralar toplanacak ve yine aynı şirket ya da kulübün özel hesabına yatırılacak ve amatör spor faaliyetlerinde kullanacak bu parayı. Yani işte İstanbul’daki A kulübü, B kulübü ve orada onların amatör olan diyelim ki 16 yaş, 18 yaşta kimin çocukları, kimler oynayabiliyor, onlara yatırılacak. Dolayısıyla, o gençlere, zaten şanslı olan bu gençlere yeni bir şans daha verilecek. Ama Kars’ta, atıyorum, atletizmle ya da kayakla oynayan çocukların bulunduğu amatör bir kulübe böyle bir yardım -çünkü böyle bir transfer filan yapmadıklarından dolayı, böyle bir stopaj da yatırmadıklarından dolayı- yapılmayacak. Bunun anlamı şu: Yani imkânları olan, imkanlara yakın olanlara yeni imkânlar tanınıyor ama imkânları olmayanlara... Bu eşitlik ilkesine de aykırı. Yani fakir fukaranın çocuğu, diyelim ki Artvin’in bir yerinde bir kulüpte, çok yetenekli bir çocuk ama şans bulamadığından dolayı, işte, takımı müsabakaya götüremediğinden dolayı kendisini geliştiremeyecek ve bu şans kaybedecek. Siz yaptığınız şeyle ona hizmet ediyorsunuz, görüntü bu.

Başka bir şey Sayın Bakanımın söylediği konu. Geçen hafta Rizespor ile Altınordu’nun maçı vardı. Altınordu’nun bütün futbolcuları yerli ve de millî olacaklar ileride inşallah, yerli çocuklar. Yani yerli, millî işi var ya. Ben Rizeliyim, Rizesporluyum da, Rizespor’un futbolcularının yarısı yabancıydı. Neyse Altınordu 3 tane gol attı, bu ender olan bir şeydi. Yabancı futbolcuları olan, pahalı futbolcuları olan daha çok kazanıyor. Şimdi yani gerçekten yüzde 10... Yani dünyanın hiçbir yerinde böyle bir şey yok. Yani biz bir de Millî Takım çok kötü, millî futbolcu şey yapamıyoruz. Zaten o gelen antrenörün adı neydi? Dışarıdan dünya kadar para verdik, Fatih’i gönderdikten sonra neydi adam? Lucescu dedi: “Yahu kardeşim bulamıyorum ki. Geziyorum bütün kulüplere, bakıyorum, sizin bütün takımlarınız 11 yabancıyla maça çıkıyor.”

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Amatörlerde bile yabancı oynatıyorlar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Evet. 11 yabancıyla çıkıyor. Sayın Bakanım, bu işe bir el atın ya. Basın bunlara yüzde 50 vergiye, gelmesinler. Bizim çocuklara imkân tanınsın. Yani yerli millî ya Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani siz de benimsiyorsunuz artık.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – “Yerli”yi “millî”yi benimsiyorsunuz yani.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani zaten biz benimsiyoruz. Siz “yerli”yi, “millî”yi cebinize koydunuz. Öyle bir hakkınız yok ya. Var mı öyle? Bir ülkenin bir siyasi ekibi...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ne yapalım o kadar “gayrimillî”yi “gayrierli”yi kullanıyorsunuz ki.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir dakika. Yok öyle bir şey.

Bir ülkenin bir siyasi ekibinin, yüzde 50’yi, yüzde 30’u, neyse temsil eden A partisinin B partisinin diğer yüzde 50’yi gayrimillî ve gayrierli ilan etmesi çok büyük şeydir. Yani söylenecek çok laf var ama yeri değil burada.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok canım bütün herkes “yerli” ve “millî”

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani bir gerginlik oluşturmasını istemiyorum. Öyle bir şeye hakkınız yok Sayın Bakan. Ne demek “yerli” “millî” ya? Ne demek siz “yerli” “millî”? Kime karşı “yerli” “millî”?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yunanlılarla mı konuşuyorsunuz? Biz kimiz? Yani bizim oy aldığımız diğer yüzde 50, bu ülkenin yüzde 50’si Gürcüler mi, Yunanlılar mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İtalyanlardan mı rey alıyoruz biz yahu? Bu, çok büyük bir ayıp ya. Söyleyin bu reise kaldırsın bu ayıbı ya. Böyle iş mi olur.

BAŞKAN – Kime söylesinler dediniz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Reise. Reis yapıyor ya bu işleri. Reis, yerli millî... Yani yok öyle bir şey.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şu “yerli” ve “millî”leri koruyalım Sayın Bakanım. Maliye Bakanı olarak ciddi düzenlemeler yapın.

BAŞKAN – Evet, yerli ve millî, Sayın Bekaroğlu’nun...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bekaroğlu, söylediklerinizle, eleştirdikleriniz birbiriyle tezat şeyler ki.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, söz vereceğim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nasıl tezat?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben burada yerli amatör sporu desteklemeye çalışıyorum, onlara kaynak oluşturmaya çalışıyorum ve bu yolla tabandan gelen sporcu sayısına artırmaya çalışıyorum.

BAŞKAN – Buna yüzde yüz destek veriyoruz ama yöntemle ilgili sorunumuz var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama siz bana diyorsunuz ki: “Kardeşim, sen ne iş yapıyorsun?” Olur mu öyle şey.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öyle bir şey demedim Sayın Bakan.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu öyle bir şey demez.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İzin verir misiniz birkaç cümle.

Siz bu şekilde... Yani kimin hesabına para yatıyor? Şimdi, kulüp ismi vereceğim Galatasaray Gomis’i filan alıyor 20 milyon dolar neyse. Oradan bir para, bunu Galatasaray Kulübüne yatıracak, onun özel hesabına yatıracaksınız değil mi? Yani Yozgat’taki işte bilmem ne sporları kulübüne yatırmayacaksınız bu parayı. Dolayısıyla, Galatasaray Kulübüne bir şekilde kapağı atma imkânı bulanı,

imkânlara zaten çok yakın olanı, doğarken şanslı doğan insanı destekleyeceksiniz. Ama Yozgat'takine, Bayburt'takine hiçbir destek yok Sayın Bakan. Yani burada eşitlikle ilgili bir problem var. Bu paraları gerçekten başka sizin özel hesabınıza yatırırsanız, buradan eşit bir şekilde amatör kulüplere, Yozgat'takine de, atletizmle uğraşana da, güreşle uğraşana da eşit bir şekilde dağıtırsanız daha doğru olmaz mı diyoruz. Bundan ne var? Buna niye kıızıyorsunuz Sayın Bakanım yani? “Yerli” ve “millî”... Neyse Bakan küstü bana öbür tarafa döndü.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok arkadaşlar, öyle bir şey söylüyorsunuz ki. Yani AK PARTİ Hükümetleri geldi, bu ülkede spora, sosyal hayata, ekonomiye dair o kadar teşvikler, destekler veriyor. Sanki biz bugün amatör spora hiç destek vermiyoruz gibi... Geçmişte verilmediği belli de. Şimdi, biz oluk oluk amatör spora kaynak aktarıyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Geçmiş dediğin ne zaman?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Dedik ki bir de buradan kaynak aktaralım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Geçmiş dediğin ne zaman, Hazreti İsa'nın zamanında mı ne zaman?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, 2002 öncesi.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bayburtspor'un durumu nasıl?

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Burada amatör spor kulüplerine vermiyorsunuz ama.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Fena değil, iyiler. Geçen gün Bayburt'ta bir köy takımı yöneticilere demişler ki: “Gidelim -ülke ismi vermeyeyim- ülkeden yabancı sporcu getirelim.” Köy takımı... Onun için, şeyde aynı kanaatteyiz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Geldiğimiz duruma bakın.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İş zıvanadan çıktı yani. Onun için, bu programa destek olun, bu maddeyi çıkaralım, amatör sporu büyütelim, destekleyelim.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bu madde amatör spora değil ki.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu maddeyi düzeltin düzeltin. “Bayburt'taki amatör kulüpler de buradan pay alsın.” diyoruz Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Anlatacağım sistemin nasıl işleyeceğini.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, bundan kısa süre önce Eskişehir'de amatör spor kulüplerimizin yöneticileriyle bir araya geldim. İnanın, tabii ki siz “Destek veriyoruz.” dediniz ama o kadar zor koşullarda yapıyorlar ki işte, ortak arabalar tutulup topçular götürülüyor, üniforma almak için çocuklara paralar toplanıyor esnaftan vesaire. Şimdi, şunun için söylüyorum... Ve onların taleplerini bir görüşmemizde Sayın Gençlik ve Spor Bakanımız Osman Bey'e ilettiğim, O da “Gerçekten bir düzenlemeye ihtiyacımız var, amatör kulüplere destek olunması lazım, belki de bunun belediyeler kanalıyla yapılmasında da fayda olabilir ama biz de bunun üzerinde çalışmalar yapıyoruz.” demişti. Bu paket geldiğinde de ben herhâlde bu düzenleme geldi önümüze diye sevinmiştim. Ancak içine baktığımızda Sayın Bakanım da aktardı, Sayın Bekaroğlu da ifade etmeye çalıştı, vurguladı. Bu vergilerin ödenmesi konusunda spor kulüplerinin -genelde bu alanı bilenler hepimiz biliyoruz- çok büyük bir bölümü, neredeyse tamamına yakını borç içinde, bu vergilerini falan ödemiyorlar. Hani sizin “Bu vergiyi ödeyin de sonra geri alın.” dediğiniz vergileri zaten ödemiyorlar, ödeyemiyorlar. Hepsini gecikmiş borçlar içinde. O yüzden, borcunu muntazam ödeyen, vergisini ödeyen ve onu alabilecek olan kulüp sayısı çok az. Bunlar da muhtemelen

çok büyük kulüplerimiz ve onlara vereceğiniz desteğin -işte, siz iyi niyetle amatör kulübe gitsin diyorsunuz ama- oraya gidip gitmeyeceği belli değil, Sayın Temizel de vurguladı. O oraya gidecek diye bir koşulu yok. Ama bunun doğrusu belki de bunun, toplanan paraların, bu vergilerin ya da başka bir kaynağın Spor Bakanlığıyla koordineli olarak, belki belediyelerle, yerel yönetimlerle koordineli olarak, aktarılması. Yoksa, benim bir araya geldiğim Eskişehir’deki mahalle, amatör kulüplerinin hiçbiri bizim bu çıkaracağımız düzenlemeden faydalanamayacak maalesef. Belki profesyonel kulüpler, işte büyükler dediğimiz kulüpler vergisinin karşılığını alacak, aynısını, kendi eğer iyi niyetliyse amatör kulüplerine, amatör sporcularına harcayacak ama onun ötesinde, Türkiye’nin 81 ilinde, Anadolu’da, işte sizin az önce bahsettiğiniz Bayburt’ta o yabancı futbolcu almak isteyen köydeki amatörler bunun bir faydası olmayacak çünkü borçlarını ödeyemiyorlar. Borcunu ödeyebilen gerçekten çok az kulüp var bu vergileri düzgün ödeyebilen. O yüzden, bunun amatör kulüpleri teşvik edeceği konusunda şüphelerimiz var. Yoksa biz, ben şahsen, grubumuz ya da burada olan herkes amatör sporun teşvikinden yanayız. Onların ne tür zorluklarla karşı karşıya olduklarını biliyoruz, görüyoruz. Siz de zaten muhtemelen bu bilinçle böyle bir arayış içine girdiniz ama önümüze gelen metin bu arayışa bir yanıt getirmemekte. O yüzden bunun bu şekilde çıkmasının sakıncalı olduğu düşüncesindeyiz. Eğer bir düzenleme yapılacaksa oturulup tekrar konuşulup Spor Bakanlığına belli bir bütçe, tamamen amatör spora ayrılmak üzere bir bütçe, belediyelerle belki konuşularak bunun nasıl planlanacağı gibi bir düzenleme yapılabilir. Ama, bu hâliyle istenilen amacı karşılayacağı düşüncesinde değiliz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, dün 5, 6 ve 7’nci maddeleri görüştük. Burada bana göre 5, 6, 7’nci maddeler de işçilerin tazminatlarının gelir vergisi kapsamına alınması, asgari ücretle ilgili düzenlemelerdi.

Benim kendi şahsi görüşüme göre, çünkü bu 5, 6, 7’nci maddelerde, çalışanlar açısından kazanılmış haklara el sürüldü. Şimdi, asgari ücretliye, tazminatlara bu kadar yüklenilir iken, şimdi buraya getirilip de “Amatör sporculara destek vereceğiz.” adı altında... Biz destekliyoruz amatör sporları, onlara her türlü destek ve katkı verilsin ama devletin elde etmesi gereken birtakım gelirlerden vazgeçmesi kabul edilebilir bir davranış değildir.

Sayın Temizel’in söylemiş olduğu öneri doğrultusunda bu madde redakte edilerek gerçekten amatör sporu destekleyecek şekilde dönüştürülmesi ama devletin alması gereken vergilerin mutlaka tahsil edilmesi gerekir. Yani asgari ücretlerden sakınılırken, özellikle Sayın Tamaylıgil’in de söylediği gibi, trilyonluk arabalara bindikleri, bizim onlarda gözümüz yok ama, onlara böyle bir kolaylık sağlanması doğru bir davranış değil diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, bu görüş ve eleştirilerle ilgili olarak kanaatinizde bir değişiklik olacak mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi Değerli Başkanım, gerçekten sosyal hayatı ilgilendiren bu tasarıda birçok düzenleme var. Bu düzenleme de sporun teşviki bakımından son derece önemli ve yenilikçi bir düzenleme. Burada Komisyonumuzun tamamının amatör sporun desteklenmesi konusundaki hassasiyetinden dolayı teşekkür ediyorum, bu konuda herhangi bir görüş farklılığımız yok.

Şunu da ifade etmek lazım: Gençlik ve Spor Bakanlığı, burada keşke Spor Genel Müdürü olsaydı da anlatsaydı, yani bizim bu yapmış olduğumuz düzenleme amatör spora yapılan tek destek anlamına gelmiyor. Bugün Gençlik ve Spor Bakanlığı gerek nakdi gerekse aynı çok çeşitli kanallardan amatör spor kulüplerini destekliyor. Aynı fonksiyonu belediyelerimiz, il özel idarelerimiz de yapıyor.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, şu amatör spor kulüplerinin borçlarını da bir silin o zaman da destek tam olsun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi burada tabii vergi önemli. Bu konuyla ilgili meseleyi biz çalışırken temel yaklaşım olarak şu hususu benimsedik: Bugün spor kulüplerimizin aslında uzun soluklu bir şekilde alt yapıya daha fazla yatırım yapması lazım. Demin ifade edildi, yani kendi vatandaşımız olan sporcularımız tabii ki futbol sahalarında daha fazla koşsun, daha fazla ekranlarda onları görelim ama bu ciddi anlamda bir alt yapı harcamasını, emeğini gerektiriyor, bir yatırım yapacaksınız, çocuğu yetiştireceksiniz. Ha, şunu demek istemiyoruz: “Ya, bu para, bu vergiyle ilgili düzenlemeyi yapalım da gerisini siz düşünün.” demiyoruz. Spor Genel Müdürlüğüne -ki daha iki hafta önce Sayın Bakanımızla toplantı yaptık, gerçekten amatör sporu ben de çok önemsiyorum ve destekliyorum- amatör spora tahsil edilen kaynakların artırılması konusunda da Bakanlık olarak destek olacağız. Ama buna rağmen şöyle bir talep, bugüne dair bir talep değil, konuşulan bir konu değil: Geçmişten bu tarafa bütün kulüplerimiz, ister Anadolu kulüpleri diyelim ister büyük kulüpler diyelim ister amatör kulüpler diyelim iki konuda hep yakınmışlardır: Bunlardan bir tanesi, sizin çok düşük dediğiniz o vergi oranlarına rağmen, çok düşük ve haklı bir şekilde dediğiniz o oranlara rağmen, kulüplerimiz maddi olarak bu sporcular üzerinden kesilen vergileri bile ödemekte zorlanmaktadırlar. Tahakkuk tahsilat oranı genel olarak yüzde 50’nin altında.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Futbolcu öderken zorlanıyorlar mı Sayın Bakanım?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok, şunu söyleyeceğim: Yani burada belli ki aslında sporun finansmanı ve spor veya kulüplerin kuruluşu, çalışma esas ve usulleri, finansmanı ve bu konuyla ilgili yöneticilerin sorumluluğu dâhil olmak üzere, aslında kapsamlı bir düzenleme yapılması da bir ihtiyaç. Şu anda Gençlik ve Spor Bakanımızla görüştüğümüz konulardan bir tanesi de bu. Yani burada mutlaka ve mutlaka sporun, demin ifade ettiğim hususlar bağlamında, bütüncül bir yaklaşımla yeniden düzenlenmesi lazım ki bugün karşılaştığımız sorunları gelecekte tekrar yaşamayalım. Yani mesela, vergi borcu meselesi böyledir. Zaman zaman Sayın Başkanımızın da ifade ettiği husus bize geldiğinde ben şöyle diyorum: Yani bugün varsayalım ki vergi borçlarında bir indirim gittik. Yapmayız ama sildiğimizi varsayalım. Peki, altı ay sonra aynı sorunla tekrar karşılaşacak mıyız, her şey aynıysa? Büyük bir ihtimalle tabii ki karşılaşacağız. Dolayısıyla, bir vergi borcunun silinmesi veya indirilmesi meseleyi çözecek bir çözüm değil. Bizim esas ne yapmamız lazım? Kulüplerin, sporun finansmanına kaynaklar oluşturmamız lazım, bu oluşturduğumuz kaynakların sorumlu bir şekilde, yöneticiler tarafından sorumluluk bilinci içerisinde kullanılmasını sağlamak lazım. Sorumlu bir şekilde görevlerini yapmayan sorumlular hakkında denetim başta olmak üzere, yaptırımlar başta olmak üzere, onların hepsinin yapılması lazım. Onun için şunu söylüyorum: Sporun genel anlamda yeniden yapılandırılmasıyla ilgili çalışmalar tamama erdiğinde ve geleceğe dair finansman konusunda ve sorumluluklar konusunda aynı sorunları tekrar yaşamayacak bir düzen oluşturabilirsek, mevcut sorunların çözülmesini bir defaya mahsus olmak üzere konuşmak gerekiyor. Ama önce yeni sistemi kurmamız lazım. Burada bu sistemle ilgili yakın bir zamanda Sayın Bakanımız kanun tasarısını -ilgili taraflarla da görüştüğünü biliyorum- çok yakın bir zamanda Bakanlar Kuruluna getirecek, ardından da Meclise bu düzenleme gelecek. Bence hayati bir konu.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz, Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani bunu biz her alanda görüyoruz. Burada da yapmaya çalıştığımız şey şu, temelde: Bir tespitimiz var. Doğru, sporcularla ilgili vergi stopaj oranları diğerlerine göre düşük, yüzde 15, 10 ve 5 olarak düzenlenmiş durumda. Burada tahakkuk tahsilat oranları da düşük ama buna rağmen kulüpler -yani öyle bir kulüp, iki kulüp değil- Anadolu kulüpleri de bunu talep ediyor. Yani ben bu çalışmayı yaparken Kulüpler Birliğiyle toplantılar yaptım, Futbol Federasyonu'yla meseleyi konuştum, Anadolu kulüplerinden de bu şekilde talepler geldi, talep şu: Yani biz aslında maddi imkânlar noktasında yoksunluk çekiyoruz ve amatör spora kendi iç kaynaklarımızdan daha fazla kaynak ayırmak istiyoruz. İç kaynaklardan bir tanesi de aslında sporculara ödenen vergiler. Bir noktada aslında üretilmiş bir kaynaktan ücret ödemesi yaparken vergi oluşuyor. Talep, çok yalın bir talep: Ya, biz sizden bütçeye para koyun da... Zaten veriyorsunuz, teşekkür ediyoruz, her yıl da bu verdiğiniz kaynaklar da artıyor ama bir de bizim size ödediğimiz vergiler var, zaman zaman da zorlanıyoruz ama aslında o vergileri bir şekilde bir formülasyonla bize verseniz ve biz de o parayı diğer faaliyetlerimizle değil....

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Bakanım, toparlarsak.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gelin bizi denetleyin, kontrol edin, sıkı kurallar getirin. Nitekim burada iki bakanlığa ciddi yetkiler veriyoruz, biz bu parayı münhasıran amatör spora ayıralım. Amatör spor branşlarının bu kadar geniş olmasını aslında ben kendi zihnimde şöyle düşünüyorum: Demek ki futbol dışında Türkiye’de gerçek manada profesyonel branşları üretilmediğimiz için hâlâ basketbolu bile... Yani siz dışarıdan baktığımızda ben de öyle baktığımda ilk anda basketbol niye olsun diyorum ama basketbol branşlarında bile kulüpler şu anda gelir-gider dengesini sağlayamıyorlar. Yani, ekranlarda görülen o renkli ve güzel gözükten görüntülerin arkasında ciddi bir finansman sorunu var. Burada yaptığımız çok basit, diyoruz ki: Kendi ürettiğiniz iç kaynağı münhasıran amatör sporda kullanın. Sayın Bakanımızın vergi hukuku veya bütçe ilkeleri bakımından gündeme getirdiği ilkelerin hepsi doğru ilkeler. Burada bunlara yanlıştır diyemem. Ama, böyle bir düzenlemeyi getirmemize sebep olan yaklaşımımızı sizlerle paylaşayım:

BAŞKAN – Sayın Bakanım, toparlarsak lütfen.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Son 3 cümle Sayın Başkanım. Lütfen bana da en az milletvekillerimiz kadar süre verin, kendimi ifade etmekte zorlanıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bugün zaten dört saatin üç saatini siz kullandınız. Sorun yok, buyurun.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama yüksek makamlarınızın takdirleri her zaman için geçerli, ona da bir şey diyemeyeceğim.

Söylemek istediğimiz şu, çok pragmatik bir yaklaşımla şunu söylüyoruz, diyoruz ki: Spor kulüpleri aslında her hâl ve takdirden ödemeleri gereken bir vergiyi tam olarak, zamanında öderlerse... Ödemek işi çözümüyor ki -tabii öderlerse- maliye idaresi ödenmeyen verginin de peşinde zaten. Biz aslında kulüplere diyoruz ki: Ya, bir şekilde kendi vergilerinizi tam olarak ve zamanında öderseniz bu vergileri sadece amatör branşlarda kullanılmak üzere tekrar size iade edeceğiz.

BAŞKAN – Altyapıyla sınırlayın Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu pragmatik bir yaklaşım. Yani, burada mesele şu -Sayın Bakanımız çok güzel ifade ediyorlar- şöyle olabilir mesela: Ben bu vergiyle ilgili bağlantısını kurmadan Bakanlığa bu vergi kadar toplamda bir rakamı tahsis edebilirim, Bakanlık da bu kaynağı dağıtabilir. Peki, dağıtım anahtarı ne olacak, dağıtım kriterleri ne olacak, kim buna karar verecek, bunun bürokrasisi ne olacak, kimlere gidilecek vesaire vesaire. Biz burada son derece pragmatik bir

yaklaşımla diyoruz ki: Uygulaması basit, bürokrasisi yok, son derece kolay bir uygulama. Bir kulüp ne kadar vergi ödemişse ödemediğini biliyor, ne kadar alacağını biliyor, devlet olarak da ben aldığımı biliyorum, verdiğimi biliyorum, nerede kullandığımı da kontrol edip denetleyeceğim, aykırı kullanırsa buna ilişkin yaptırımları da getirmişim. O açıdan, burada biz bu düzenlemeyi yapmakla bir taraftan kulüplerimizin vergi ödeme noktasında gönüllü uyumunu artırmış olacağız, diğer taraftan da çok pratik bir şekilde bu kaynağı kendilerine sağlamış olacağız.

Tek soru şu son olarak cevaplamam gereken: Peki, vergi borçlarını ödeyemeyenler ne olacak? Bu konu boşta bir alan değil ki. Biz her zaman için Spor Genel Müdürlüğümüzün mevcut kaynaklarından, mevcut ödeneklerinden –onu da artıracağımızı da ifade ettim- bu durumda olan kulüplerimize de yine destek vermeye devam edeceğiz. Belki de bu durumlarını yani gerçekten kulüp maddi imkânsızlık içerisindeyse, vergi borcunu bile ödeyemiyorsa -bugün herhâlde maddi yardımda bulunmak için vergi borcu olmama şartı yok- vergi borcu olsa da katkı sağlıyorum. Belki de bu suretle o tür kulüplere daha fazla kaynak aktarma imkânım olacak, belki bu kulübe dönüp diyeceğim ki “Bir dakika, vergi kanalı üzerinden sen zaten bu kadar bir kaynak aldın, ben bu tarafta gerçekten maddi darlık içinde olanlara bu imkânı vereceğim.” diyeceğim. Onun için Sayın Bakanımızın ifade ettiği konularla ilgili çok farklı örnekler verebilirim. Yani bunun ademi tahsis ilkesine... 2002 yılından önce de verebilirim yani yıllar itibarıyla farklı düzenlemeler var ama ilkesel olarak Sayın Bakanın ifade ettiği husus doğrudur.

Sayın Başkanım, Komisyonunuzun yüksek takdirlerine arz ediyoruz.

BAŞKAN – Allah razı olsun Sayın Bakan da şöyle mi anlayacağız: Mesela, Gomis’den kesilen diyelim ki yüzde 15’lik stopajı ödeyecekler. Ondan sonra tekrar siz kulübe iade edeceksiniz. Bu sefer amatör spor olan basketbolda Hendricks’in, işte, Taylor’ın ya da Harry’nin transferinde harcayacaklar gibi. En azından bunun böyle olmaması için bunlar altyapıyla yani amatör branşlardaki altyapıyla sınırlandırılabilir mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle, isterseniz bunu Genel Kurula kadar çalışayım yani burada denilebilir ki “Şu nitelikteki sporculara yapılan ödeme bu program dışında tutulabilir.”

BAŞKAN – Bunların hepsi gizli profesyonel Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok, hayır, şöyle: Yani, ilk bakışta basketbol için bu argümanı ben kendim de söylüyorum “Ya bu basketbol nasıl amatör oluyor?” diye ama öyle şeyler anlatılıyor ki gerçekten bizim Türk basketbolu hâlâ amatör seviyelerde bir görünüme sahip. O açıdan şöyle Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri: Burada harcama yerlerine ilişkin eğer endişelerimiz varsa, o harcama yerlerine ilişkin endişelerimizi giderecek ifadeleri, ilkeleri bu maddenin içerisine sizin önerileriniz çerçevesinde koyalım, ben onu olumlu değerlendirdim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bizim genel olarak spora bakış açımız, hele futbol kaynaklı olarak eğer Türkiye’de bir futbol takımı, Galatasaray gibi bir kulüp bile 11 futbolcuyla sahaya çıktığında 11’i de yabancı oluyorsa zaten kökten yanlış bir şey var yani her şeyiyle yanlış ama umarım amatör spor kulüplerini kurtarır bu yaptığımız düzenleme.

Sayın Temizel, buyurun, size de son bir söz vereyim de ondan sonra oylayacağım.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanın endişelerini anlamıyor değilim ancak şu konunun üzerinde ısrarla ve ısrarla duruyorum: Burası Plan ve Bütçe Komisyonu. Bu ülkenin bütçesini de bu Komisyon yapıyor, bu ülkenin gelirlerini, tahsislerini de bu onaylıyor, kısacası kıt kaynaklarını hangi alanlar arasında

paylaştırması gereğine ilişkin kararları da burada veriyorsunuz, olayınız bu. Dolayısıyla, herhangi bir yerden gelen geliri onlara tahsis etmek suretiyle yapılacak bir düzenleme burada yaptığımız çalışmaları tam anlamıyla anlamsız kılıyor, korkum bu, bu olmaz, olmayan olay budur.

Şimdi, transfer ücretleriyle ilgili olarak yapılacak olan kesintileri yani vergileri kulüplerin iç kaynağı olarak gördü Sayın Bakan. Yok, o vergi devletindir artık, aldığınız andan itibaren devlet geliridir ve hesabına girdiği andan itibaren devletin bir geliridir. Dolayısıyla da o devletin gelirinin harcanmasıyla ilgili sizin 5018'iniz vardır en başta, bir de Bütçe Kanunu'nuz vardır. Bunlara uymadan bunu yapamazsınız, söylemeye çalıştığımız olay bu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İç kaynaklarla ilgili ifadem söylediğiniz manada bir ifade değil Sayın Bakanım. İç kaynakla ilgili söylediğim ifade...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani, öyle alın, kulüp bakımından iç kaynak değil işte o, kulüp bakımından değil, bir devlet geliri o.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, orada muhakkak, ona bir şey demiyorum zaten. Söylemek istediğim şey şu: Dışarıdan bir kaynakla kulübe destek olabileceğim gibi, kendisinin ürettiği bir katma değerden oluşan bir değer üzerinden aldığım bir vergi de aslında onun kendi...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Bakanım, eğer bu açıdan alıyorsanız büyük zorluklarla vergisini ödeyemeyen insanlar açısından asgari ücreti vergi dışında bırakabiliyor muyuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli Bakanım, şimdi o tartışmaya, vergi politikasına, reel politığe girerseniz ben o zaman size söylerim yani bu ülkede tek oranlı vergileme rejiminden sizin de benim de hepimizin de görevde bulunduğu dönemlerde başka örnekler yok mu? Diğer kazanç türlerinde yok mu? Hangi dönemde o kazanç türleriyle ilgili bu argümanı ortaya koydunuz? O dönemde de asgari ücretli üzerinden yüksek vergiler alırken başka kazanç ve irat türlerinde tek oranlı vergi almadınız mı? Ben burada otururken...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Bakan, ben orada otururken asgari ücret üzerinden alınan vergiyi yüzde 5'e düşürmüş bir insanım izninizle, öyle bir derdim falan yoktur.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika, asgari ücret üzerinden vergiyi yüzde 5'e düşüren AK PARTİ hükümetleridir. Asgari geçim indirimi...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, o kanun buradan çıktı, yürürlüğe girmesiyle ilgili süreç sizin zamanınızda yürütülmüş olabilir ama o kanun buradan çıktığı gün ben oturuyordum orada.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Asgari geçim indirimi uygulaması AK PARTİ döneminde geldi.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Asgari geçim indiriminden bahsetmiyorum, vergi oranlarıyla ilgili diyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır ama bakın, bugün asgari ücretlinin nominal vergi oranı yüzde 15 veya 20 bile olsa, efektif vergi oranı yüzde sıfıra kadar iniyor, yüzde 5 ile yüzde sıfıra kadar inebiliyor. Dolayısıyla, AK PARTİ hükümetleri olarak asgari geçim indirimi uygulaması nedeniyle özellikle asgari ücretliler üzerinden alınan vergiden tahminen 17 milyar liralık vergiden vazgeçtik. Yani şöyle söyleyeceğim: Sporcular üzerinden alınan vergi oranlarının düşük olması ile asgari ücreti ilişkilendirirseniz ben o zaman her dönemdeki...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – “Zor koşullar altında ödedikleri vergileri ben onlara iade ediyorum.” lafına yanıt olarak söylüyorum ben bunu. “Zorla ödüyorlar, ödeyemedikleri vergi...” diye.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok şunu söylemek istiyorum, bir dakika, öyle değil, diyorum ki: Ücretleri üzerindeki vergi oranı bu kadar düşük olmasına rağmen bunu bile ödemekte zorlanıyorlar. Demek ki sporun finansmanında yapısal bir problem var. Dolayısıyla, mesele bu yapısal sorunun yapısal olarak çözülmesi. Onun için de ben önceki Bakanımıza da şimdiki Bakanımıza da şunu söylüyorum: Bu ücretlerin vergilendirilmesi konusundaki temel düşüncem sizden farklı değil ama bugün esas yapısal sorunları çözmeden ücret üzerinden alınan vergileri artırmak sorunları çözmeyecek ki, tam tersine sorunları derinleştirecek, içinden çıkılmaz bir hâl alacak, bugün yüzde 49 olan tahsilat oranı yüzde 20’ye düşecek.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Bakanım, izin vererseniz şunu bitireyim. Zaten bu şekilde bir tartışmanın herhangi bir yere varamayacağını çok somut olarak gördük. Yani sonuç olarak buradan çıkan özellikle şu yasa tasarısı içerisinde böyle bir tartışmanın yer alması belki de yapılacak bir sürü düzenlemenin tamamen sünen altı edilmesini yani toplumda algılanmamasını, tartışılacak konunun bu olmasına neden olarak sağlayacak yani olay buraya gelecek. Böyle bir mantığı, ne denirse densin, asla bana kimse kabul ettiremez bunca yıldır vergicilik hatırına, kimse kabul ettiremez. Böyle bir şeyin çünkü dünyada da örneği yoktur. Milyon dolarlarla transfer ücretleri, 3 milyona aylık ücretler, bütün bunların hepsinin paraları tıkr tıkr ödenecek, herhangi bir sorun olmayacak ama yüzde 5’leri, yüzde 10’ları, yüzde 15’leri ödemeye gelince “Zavallı spor kulüpleri bunları zaten ödemiyorlar.” olacak, bunu kabul etmek mümkün değil. Bunun üzerinden alınan bir vergi var ise de hiç değilse onu bütçenin içerisine almak suretiyle yeniden Spor Bakanlığına tahsis ederek bütün amatör kulüplerin hepsinde uygulanacak bir bütçe kaynağı elde edersiniz. Yani kalkıp -kaç takım vardır bilmiyorum- Süper Lig kulüplerinin inanılmaz kaynaklarına bir inanılmaz kaynak daha ekleniyor? Hangi cesaretle oturuyorlar da o transfer ücretleri üzerinden kestikleri yüzde 15’leri ödemiyorlar? Bunları yaparken “net ücret” diye bir transfer ücreti pazarlığı yapılmıyor. Ne kadar veriyorsunuz? “15 milyon dolar veriyorum, 25 milyon dolar veriyorum.” diyor, veriyor da. Buradan yüzde 10’unu, yüzde 15’ini keserek getirip vergi dairesine yatırmak onlar için niye zor oluyor? Çünkü kendi kaynağı gibi oluyor “Nasıl olsa bir düzenleme gelir, bir şekilde biter.” diyor. O nedenle de oylanacak, geçecek, aşağılarda tartışılacak, bütün toplumda tartışılacak. Şu toplumun şu sırada hiç tartışmaması gereken bir konudur bu, hiç. Neyle karşı karşıya olduğumuzu görüyoruz, ekonomik koşullarımızı görüyoruz, her şeyimizi görüyoruz, sadece bir uyarıda bulunuyoruz. Etmeyin, amatör spor kulüplerine veya amatör sporlara tahsis amacındaysanız şu andaki mevcut ilkelerimiz çerçevesinde yapın, 5018 çerçevesinde yapın, bütçeye ödeneğini koyun, ne şekilde tahsis edilebileceğini, ne yapılacağını da ayrıntısıyla Spor Bakanlığı düzenlesin “Ben bu parayı şu, şu, şu ilkelere dağıtacağım.” desin ve dağıtsın, itiraz da yok. Ama onun ötesindeki bir uygulamaya, onların kesmiş oldukları paraları aynı kulübün banka hesabına yatırılmasına bu toplumda hiç kimse anlayış göstermez. Ben kesin olarak ne bu Parlamantonun ne de sizlerin böyle bir sorumluluk altına girmesini de istemiyorum -eğer deneyimime parmak ucu kadar değer veriyorsanız- buradan çıkacak sonuç gerçekten ağır olur. “Amatör spor kulüplerini desteklemek üzere bütçeye şu kadar ödenek koyduk.” prim yapar, yapar. Yapın, buna itiraz gelmeyecektir, gelmez de zaten, kaç maddeyi itiraz etmeden geçirdik. Söylemek istediğim bundan ibarettir Sayın Başkanım.

Teşekkür ederim.

(Oturma Başkanlığına Kâtip Emine Nur Günay geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakanım.

35'inci maddenin önergesini oyluyoruz. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değiştirilen önergeye paralel olarak 35'inci maddeyi oyluyoruz. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 35'inci madde kabul edilmiştir.

Madde 36'yı okutuyorum:

Madde 36- 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun 4 üncü maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından engellilere ve yaşlılara yönelik olarak hazırlanan veya hazırlatılan projeler ile yapım ve kiralama işleri ve anılan Genel Müdürlüğün bu konudaki faaliyetlerine yönelik olarak kullanılmak üzere, bu maddede sayılan gelirlerin %5'e kadarı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu kararıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı emrine tahsis edilir. Bu amaçla tahsis edilen kaynak Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulunun onaylayacağı projeler için kullanılır.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, maddeyle ilgili bir...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından bir açıklama alalım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET ABDÜLHALİM TÜRKKANI - Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, saygıdeğer milletvekilleri; heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, Sayın Başkanım, şu an hâlihazırda değişikliği önerilen madde 3294 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin son fıkrasının, 1997 yılında kanunlaşan bir fıkranın değişimine ilişkindir. Bildiğiniz gibi, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu kaynağı 3294 sayılı Kanun'un amacına uygun bir şekilde fakruzaruret içerisinde bulunan muhtaç vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılamak üzere her il ve ilçede kurulu bulunan sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarına aktarılmaktadır. Ancak, 1997 yılında yapılan bir düzenlemeyle o tarihte Başbakanlığa bağlı bir idare olan Özürlüler İdaresine engelli vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılamak üzere Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu kaynaklarının belli bir tutarı kullanılması öngörülmüştür. Engellilere yönelik hazırlanan projelerin finansmanında kullanılmak üzere böyle bir maddemiz mevcuttur.

Devletimiz engelli vatandaşlarımızın her türlü ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak genel bütçeden kaynak aktarmaktadır. Ancak, bildiğiniz üzere, ülkemiz gittikçe yaşlanmaktadır. Şu anda hâlihazırda yaklaşık -yüzde 8'lik kısmı- 6 milyon 600 bin yaşlı nüfusumuz bulunmaktadır. 2023 yılına gelindiğinde nüfusun yaklaşık yüzde 10'unun yaşlı olacağı tahmin edilmektedir. Yaşlılara yönelik olarak hazırlanan ve hazırlatılacak projelere ilişkin olarak bir değişiklik önerimiz heyete arz edilmiştir. Bunun ötesinde ayrıca bu hem engelli vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılamak üzere hem yaşlı vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılamak üzere kiralama yapılmasına, bina yapılmasına ilişkin olarak da bir değişiklik önerimiz mevcuttur. Fon kaynağının yüzde 5'inin aşılması yine hedeflenmiştir. 2018 yılı fon gelirlerimizin yaklaşık 80 milyonluk kısmı bu amaç için kullanılacaktır. Yaşlı vatandaşlarımızın hizmetlerinde kullanılmak üzere böyle bir talebimiz bulunmaktadır. Takdir yüce heyetindir.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Kasım Bey, buyurun.

KASIM BOSTAN (Balıkesir) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri; hepinizi muhabbetle selamlıyorum.

Bu madde son derece yerinde bir maddedir. Kurum yetkilisinin de ifade ettiği gibi, ülke nüfusumuzda yaşlılık oranı artmakta. Özellikle bizim bu yaşlılarımızla ilgili kurumlarımız şehir merkezlerinde oluşturulmuş ve şehir yaşlılarına dönük bakım şeyleri yapılıyor. Kırsal kesimden de yaşlılar bağlamından koparılarak, ortamlarından kopararak şehirlerde farklı kültürden insanlarla bir arada bakımları yapılıyor. Bu projelerle, bu kaynak aktarımıyla kırsal kesimdeki yaşlılarımızın kendi yaşam ortamlarından koparılmadan, kendi âdetlerinden, örf ve geleneklerinden koparılmadan aynı insanlarla beraber yaşayabileceği butik projelerin hayata geçirileceği öngörülüyor. Bu anlamda, bizim yerel yönetimlerin örneklemeleri de var. Belediyeler “sevgievleri” adı altında kırsal kesimdeki yaşlıların kısmi zamanlı olarak da bakımlarını yapıyorlar ve bunların mahallelerde, köylerde yakınları ve gençleri kalmadığı için tek başlarına kalıyorlar, sobalarını yakamıyorlar; efendim, işte, sağlık sorunlarıyla ilgili bir iğnesi, bir pansumanı olduğu zaman sağlık merkezlerinin bulunduğu yerlere gelip gitmek de çok zorluklar çekiyorlar. Ve bu bizim Balıkesir’de, mesela Dursunbey’de belediyenin açmış olduğu bir sevgievi var. Dursunbey ilçemizin 110 tane kırsal mahallesi var ve Dursunbey’e gelip bir iğne yaptırması son derece zor. Diyelim işte, bir sağlık şeyi var, bir hafta iğnesi vurulacak ve o köyden geliyor, avunuyor, o evde misafir ediliyor, tüm ihtiyaçları karşılanıyor, sağlık hizmetleri veriliyor ve sağlığına kavuştuktan sonra tekrar köyüne geri gidiyor. Ve bu tür ihtiyaçları karşılayacak butik projelerin kırsal alanlarda uygulanması son derece yerinde olacaktır ve bu projelerin tüm ülke genelinde yaygınlaştırılması ve bunlara kaynak aktarılması bizim yaşlılarımıza verdiğimiz kıymeti, değeri gösterecektir. Bu anlamda, ben bu maddenin çok yerinde olduğunu düşünüyorum, bu maddeyi çıkarmamız gerekir diye düşünüyorum ve topluma ve millete yararlı bir maddedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bostan.

Buyurun Sayın Ayhan.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, arkadaşımızın ifade ettiği hususlara katılmamak mümkün değil. Şimdi burada yapım ve kiralama işleriyle ilgili bir şey söyleniyor. Bir kere stokta hazır projeniz var mı? Yani rastgele bir iş yapmayalım; bir.

İkincisi: Bu geriatri meselesinde, öyle bir toplumsal farkındalık oluşması lazım ki hepimizin başına gelince fark ediyoruz. Annem, babam benim birden oldu, 1 kardeşim baktı, yetmedi, 2 kardeşim baktı, yetmedi, 3’üncüyü aynı apartmanda oturttuk, yetmedi; daha da devam ediyordu, rahmetlilerin döneminde devam etti uzun sürece. Ama, o süreçte ben şunun farkına vardım ki Türkiye’de yaklaşık 100 binlerce insan, 100 binin üzerinde mutlaka bu bakım hizmetlerini nerede yapıyorlar; dışarıdan gelip buraya yapıyorlar; yabancı, sigortası vesairesi ya var ya yok. Dolayısıyla, bunun bu kurumsal yapıya kavuşturacak bir şekilde ele alınmasının yararlı olacağını düşünüyorum. Bu hadise hakikaten önemli olarak gelir düzeyi yüksek kesimlerde gelişmiş, üst düzeyde, segmentte bir şey oluşmuş. Ama, bunun için bir proje... Bu geçici bir şey, bu çözmez meseleyi. Bakacaksak buna yüzde 5 de değil, belki daha farklı bir şey ayırmak lazım. O yönüyle hani hazır bir projeniz var mı, yok mu, neyi kiralayacaksınız, neyi yapacaksınız; bunların bilinmesi lazım. Bizim söylediklerimizle burada yazan bire bir zaten örtüşmüyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Temizel.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Değerli arkadaşlar, burada yapılan madde düzenlemesinde daha önceden engelliler hariç bu ifadeler olduğu gibi vardı. Yapılan değişiklik daha önceki maddede “edilebilir” deniyor idi, şimdi “edilir” olmuş. Yani, “Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu olanakları çerçevesinde tahsis edilebilir.” hükmü yerine “yüzde 5’i edilir.” Bu tür olaylarda sanki böyle birtakım boşluklar var, sizi sıkıntıya sokan düzenlemeler var, bunlar “Aman, apar topar birer madde getirin.” mantığıyla düzenlenmiş maddeler olarak görülmeye başlıyor. Eden de, “edilebilir” diyen de bu Hükümetin, devletin kendisi. Yani, bu kanunla neyi kime karşı emrediyorsunuz? “Eder” dediğiniz zaman olmayan bir kaynağı yaratacak hâliniz var mı? Yok. Niye o zaman, niye? Kurumlar arasında güvensizlik yaratan bu tür ifadeler kanun mantığına aykırıdır. Niye daha önce yazanlar “edilebilir” derken devletin olanakları çerçevesinde yapılabilir olayını bilmezler mi? Bilirler. Emredici hüküm bitti, bağlandınız, edeceksiniz, onun gibi kaç tane hüküm yazsanız ne fark eder.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu Türkiye’de yaratılmış, gerçekten de yoksulların gereksinimlerinin karşılanmasıyla ilgili özel hükümler içeren ve oldukça da iyi işleyen bir kurum; güzel, iyi. Ama, bununla ilgili olarak her sosyal yardıma muhtaç gruba yapılan düzenlemeler ayrı ayrı düzenlenmiş. Birisiyle ilgili düzenlemenizi öbürünün içerisine katarken bu hassasiyete dikkat etmeniz gerekiyor. Öncelik denilen bir olay vardır bu sosyal yardımların hepsinde, “Edilir” ve “edilebilir” arasındaki fark da oradan ileri gelir. “‘Edilebilir’” dediğinizde şunun önceliği var, buna mutlaka bunu vermek zorundayız, onu edebildiğimden sonra buna da edebiliyorsam yapabilmeliyim.” mantık budur, “edilir”, “edilebilir” yazılıp geçiliyor.

Yapım ve kiralama işleri girmiş bu işin içerisine. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu’ndan bu tür yapım ve kiralama işleriyle ilgili harcamalar da bir kere başlamaya görsün o yapılan ve kiralanan yerlerin ne için kullanılacağı konusunun arkasında hiçbir güç duramaz belirli bir süre sonra.

Engellilere ve yaşlılara yönelik olarak hazırlanan projeler, vesaireler zaten yaşlılarla ilgili kısımda var bu hükümlere benzer hükümler. Yaşlılara ilişkin hiçbir şey yok da ilk defa koyuyor falan değilsiniz bunu. Dolayısıyla, bu hükümler zaten var. Ama, yapım ve kiralama işleri dediğiniz andan itibaren orada bir duracaksınız, “edilebilir” yerine “edilir” yazdığınız zaman devlet de orada bir duracak. Dolayısıyla, bu Maliye Bakanlığının hazırlamış olduğu bir tasarı olsa bu “edilebilir” lafını “edilir” yazarken 20 kere bir düşünürler. “Ya, zaten ben dağıtıyorum bunun ödenekleri, verebiliyorsam veririm, veremiyorsam veremem.” der dolayısıyla “edilebilir” tutar. Ama, bu kanunu siz uygulayıcı birimlere yazdırırsanız onlar “edilir” yazarlar, “Ben buraya bir yazayım da vermesin de göreyim.”e gelir o. Hani biraz önce Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde kamulaştırılan daha doğrusu mücavir alan içerisinde kalan yerler “kamulaştırılır” yerine “kamulaştırılabilir” yazıyorsunuz ya, o maddede “yapılabilir” diyorsunuz kişiye dönük, bu maddede “yapılır” diyorsunuz; tutarlılık gerekir değerli arkadaşlar.

Gerçekten, kaliteli kanun yapmıyoruz, iyi kanun yapmıyoruz. Burada sergilenen karışıklık değil. Şu Komisyonun içerisinde engelliler ve yaşlılara yapılacak olan desteklerle ilgili olarak tek bir muhalefet sesi çıkmaz. Ama, böyle de kanun yapılmaz. Harcamaların da, bütçesinin de bir disiplini vardır, ilkeleri vardır; o ilkeler çerçevesinde götürülür bunların hepsi. Bir sürü şey yazıyoruz, bir sürü şey okuyoruz; sonuç olarak içlerinde değişebilen temel değişiklik yaptığımız “edilir” yerine “edilebilir” olmuş, “edilebilir” yerine “edilir” yazmışız. Başka bir maddede tam tersine olmuş yapılır ve edilir konusu. O nedenle, bu tür düzenlemelere dikkatinizi bir defa, bir defa daha çekiyorum. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu’ndan yapılacak olan harcamalarla ilgili olarak daha önce konulmuş olan ilkeler ve bundan sonra konulacak olanlar arasında belirli bir tutarlılığın olması gerek. Sadece ve sadece kanun

maddesi yazdığınız zaman otomatik olarak herhangi bir şeyi yapmış olmazsınız, sadece bu hükme rağmen bütçe kanununda bu hükme aykırı düzenleme yapmış olursunuz ve bütçe kanunu da bir kanun, bu da bir kanun. Hangisi son kanun? Bütçe kanunu. O zaman niye yazdınız?

Onun için, değerli arkadaşlar, burada gerçekten, kanun yapıyoruz. Kanun yapıyorsak sadece ve sadece bir şey yapmış olmak için burada el kaldırıp indirme olgusunun birazcık dışına çıkıp bunları kendi içerisinde de tartışmak gerekiyor. Bunları bürokratlarıyla tartıştırmayalım Sayın Bakanım. Bunu siyasi olarak tartışalım burada; somut olanı budur. Burada itirazımız yok ama belki bir katkısı bulunur amacıyla veya öyle bir düşünceniz varsa bunlarda bulunuruz. Onun için, buradaki düzenleme içerik olarak olabilir, yapılamayacak herhangi bir hizmet varsa tamam, onu da yazın, ona da kimsenin itirazı olmaz. Ama, “edilebilir” yerine “edilir” bu emir kipi kimi bağlar? Hiç kimseyi bağlamaz. Çünkü, bu ödeneklerin tahsisıyla ilgili olarak, yüzde 5’lerle ilgili olarak yine geçerli olan buradaki yapılan düzenlemeler olacak.

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Keşir...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkan, özellikle sosyal yardımlaşmanın toplumun farklı kesimlerine dokunması noktasında önemli bir madde olduğunu düşünüyorum. Bu konuda tabii, birkaç hususu ifade etmem lazım. Özellikle, engelliler konusu 2005’ten bu yana, 2005’ten önce daha doğrusu hiçbir mevzuatı olmayan bir alandı. Bu alanda pek çok düzenleme yapıldı. Külliyyatlı bir mevzuatı var engellilik konusunun. Fakat burada bu aşamadan sonra muhtemelen buradan elde edilen fonun çok büyük katkı sağlayacağını düşünüyorum. İhtisas çalışmalarına ihtiyaç var özellikle engelliler konusunda ve yaşlı bakımı konusunda. Sayın Ayhan’ın ifade ettiği gibi, geriatri çok farklı uzmanlığı gerektiren bir alan. Ama sadece sağlık hizmeti açısından değil -çünkü ortalama yaşam ömrü çok arttı ülkemizde- bu yaşam kalitesinin yükselmesi beklentisi var, sadece sağlık beklentisi için değil. Ben de bir küçük şehir milletvekili olarak söylüyorum, gündüzlü bakımevi modelleri çok önemli bir ihtiyaç. Biz onu da konuştuk arkadaşlarla. Sadece yatılı bakıma muhtaç olan değil, aslında bir gündüzlü bakımevi modeliyle beraber bir sosyal ihtiyaç da belli bir yaşın üstü için bu. O anlamda bunların daha da yerelleşmesi ve yaygınlaşması açısından önemli bir madde olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, bir derleme yapacak mısınız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, biraz önce arkadaşlarımız ifade etti, bu madde düzenlenmesinde esasen hâlihazırdaki düzenlemede de Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu kaynaklarından Bakanlığın tasarrufuna bırakılan kısmın kullanım yerlerinin genişletilmesi yönünde bir düzenleme var.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

37’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 37- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “bu Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi kapsamına girenler hariç olmak üzere” ibaresi ile (ç) bendinde yer alan “21 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi kapsamında vazife malulü sayılanlar,” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Şehit Yakınları ve Gaziler Daire Başkanımız burada Aile ve Sosyal Politika Bakanlığından, bir açıklama alalım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI ŞEHİT YAKINLARI VE GAZİLER DAİRESİ BAŞKANI GAMZE AYRIM – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, çok değerli milletvekillerim; teklif ettiğimiz bu madde, özellikle terörün bertaraf edilmesinde kendiliğinden yardımcı olan sivil vatandaşlarımızı kapsıyor 21/j maddesi. Burada 21/j maddesinde olan şehit yakınlarımız sadece bir istihdam hakkından faydalanabiliyorlardı. Yapacağımız, uygun gördüğünüz düzenlemede iki iş hakkından faydalanmış olacaklar. Buna örnek olarak 2011 yılında hayatını kaybeden sivil bir bayan şehidimiz vardı Hatice Belgin isminde.

BAŞKAN – Çocuklarını korumak için canlı bombanın üzerine atlamıştı.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI ŞEHİT YAKINLARI VE GAZİLER DAİRESİ BAŞKANI GAMZE AYRIM – Evet, aynen, canlı bombanın üzerine atlayarak yüzlerce kişinin hayatını kaybetmesini engellemişti. Biz kendi aramızda onları “sivil kahraman” olarak ilan ettik ve değerlendirme de ona göre yapılıyordu, hani, diğer şehitlerden farklı olarak “sivil şehitler” olarak değerlendiriliyordu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI ŞEHİT YAKINLARI VE GAZİLER DAİRESİ BAŞKANI GAMZE AYRIM – Ben teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38’inci maddeyi atlayacağım çünkü üzerinde epey tartışacağımız bir madde.

39’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 39- 4046 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri ile aynı Kanuna ekli (I) sayılı Liste aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a)İdarenin ana hizmet birimleri; Finansman Fon Yönetimi ve Sermaye Piyasaları Daire Başkanlığı, Proje Değerlendirme ve Hazırlık Daire Başkanlığı, İhale ve Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanlığından oluşur.

b) İdarenin danışma birimleri; Hukuk Müşavirliği, Başkanlık Müşavirleri, Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığından oluşur.

c) İdarenin yardımcı birimleri; Personel, Eğitim ve İstihdam Daire Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığından oluşur.”

“(I) SAYILI LİSTE

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI MERKEZ TEŞKİLATI

Plan ve Bütçe Komisyonu**14 . 02 . 2018****T: 39****O: 2**

BAŞKAN	BAŞKAN YARDICISI	ANA HİZMET BİRİM- LERİ	DANIŞMA BİRİMLERİ	YARDIMCI BİRİMLER
Başkan	Başkan Yardımcısı	Finansman Fon Yönetimi ve Sermaye Piyasaları Daire Başkanlığı	Hukuk Müşavirliği	Personel, Eğitim ve İstihdam Daire Başkanlığı
	Başkan Yardımcısı	Proje Değerlendirme ve Hazırlık Daire Başkanlığı	Başkanlık Müşavirleri	İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı
	Başkan Yardımcısı	İhale ve Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanlığı	Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı	
			Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	

BAŞKAN – Sayın Bakan, 39’la ilgili bir açıklama alabilir miyiz lütfen.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Özelleştirme İdaresi Başkanlığımızdan bir açıklama alalım.

BAŞKAN – Tabii, alalım 39’la ilgili olarak.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ MEHMET KILCI – Herkese saygılar sunuyorum.

Efendim, 10 tane daire başkanlığının 6 tanesini birleştirerek daire başkanlığı sayısını 7’ye, başkan yardımcılarının sayısını da 5’ten 3’e indiriyoruz. Daire başkanlıklarının içerisinde benzer görevler ifa ediliyor. Benzer görevleri ifa eden daire başkanlıklarını bir araya getirerek hem daha hızlı hareket etmeyi hem de yazışmaları engellemeyi amaçladık. Daire başkanlıklarının sayısını azaltığımız için de buna bağlı olarak başkan yardımcılarının sayılarını azaltıyoruz efendim.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Ayhan, buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Burada belki bakılarak görülebilir ama mesela, İstihdam ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı kaldırılmıştır. Bunu nereye veriyoruz, neyle birleştiriyoruz?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ MEHMET KILCI – İstihdamı personelle birleştiriyoruz efendim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ama ikisi farklı personel, biri sizin kendi personeliniz, biri de Özelleştirme Kanunu çıkarken sosyal amaçlı uluslararası kuruluşlardan kaynak temin edilen bir daire. Onun çok spesifik bir özelliği vardı. Bundan sonraki yapacağımız özelleştirmelerde o zaman bu istihdam unsurunu göz ardı edeceğiz, öyle mi anlaşıyor?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ MEHMET KILCI – Öyle değil efendim yani birleştirilen daire başkanlıkları altında yürütülecek yani yeni birleşen daire başkanın ismi Personel ve İstihdam Hizmetleri Dairesi Başkanlığı.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bunu buradaki başka bir dairenin altına koysaydınız olurdu da.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ MEHMET KILCI – Öyle yaptık zaten efendim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ama personelin altına koydunuz mu bu örtüşmez. Personel sizin kendi personeliniz. Kaç personeliniz var? 200 personeliniz var. Öyle değil mi?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ MEHMET KILCI – Doğru efendim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ama burada, mesela, satacağınız bir kurumda diyelim ki 10 bin personel var. Onunla o aynı şey değil yani örtüşmez.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ MEHMET KILCI – Onların da yazışmalarını Devlet Personel Başkanlığıyla beraber İstihdam Hizmetleri Daire Başkanlığı yapıyordu, artık personel birimi üzerinden yürütülecek.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

40'ıncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 40- 4046 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin (B) bendinin (a) alt bendinde yer alan “Sermaye Piyasaları Daire Başkanı” ibaresi “Finansman Fon Yönetimi ve Sermaye Piyasaları Daire Başkanı” şeklinde, (C) bendinin (a) alt bendinde yer alan “ihale Hizmetleri Daire Başkanı” ibaresi “ihale ve Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanı” şeklinde, aynı bendin (g) alt bendinde yer alan “Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanlığının” ibaresi “ihale ve Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanlığının” şeklinde ve “Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanı” ibaresi “ihale ve Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Bir kısa açıklama alabilir miyiz maddeye ilişkin Sayın Bakanım?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yine Özelleştirme İdaresi Başkanlığı bilgi versin Sayın Başkanım.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ MEHMET KILCI – Efendim, birleştirilen dairelerin isimleri kanunun değişik maddelerinde yer alıyor. Onları güncellemek içinde olan değişikliklerimiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 41'i okutuyorum:

MADDE 41- 4046 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 6- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Özelleştirme İdaresi Başkanlığına ait bölümünden çıkarılmış ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin (Özelleştirme İdaresi Başkanlığına ait bölümüne eklenmiştir.”

BAŞKAN – Madde üzerinde bir açıklama alalım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yine Özelleştirme İdaresi Başkanlığı bir açıklama yapsın.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ MEHMET KILCI – Yine aynı benzer düzenleme efendim, madde geneline yönelik.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... kabul edilmiştir.

42’nci madde üzerinde görüşme açıyorum.

MADDE 42- 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Konut Hesabı ve Devlet Katkısı

EK MADDE 6- Türk vatandaşlarının yurtiçinde sadece bir konut edinimlerine destek olmak amacıyla açılacak konut hesaplarına biriken toplam tutarın azami %25 oranına kadar Devlet katkısı ödenebilir. Devlet katkısı ödemesi katılımcı bazında azami 20.000 Türk Lirasını geçemez. Azami tutar her yıl yeniden değerlendirme oranı kadar artırılır. Azami tutarı üç katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu madde hükümleri 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesi kapsamına girenlere uygulanmaz. Bakanlar Kurulu, bu fıkra kapsamındaki konut edinimlerinde, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı Tarifenin “I-Tapu işlemleri” başlıklı bölümünün (20) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca, devralan veya iktisap eden hak sahibi alıcılardan alınması gereken tapu harcı nispetini sifıra kadar indirmeye yetkilidir.

Konut hesaplarına yapılacak Devlet katkısına ilişkin hak ediş sürelerinin belirlenmesi, Devlet katkısının, edinilecek konutun niteliği ve sayısı, tasarruf süresi, katılımcı ve ödeme planlarına göre farklılaştırılması, Devlet katkısı sağlanacak hesapların niteliği ve işleyişi, bankalar ve katılımcılar arasında tasarruf tutarı ve konut kredisi kullanılmasına ilişkin düzenlenecek sözleşmeler hakkındaki esaslar ile hesapların denetimi ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.

Devlet katkısı, Müsteşarlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten defaten karşlanır ve hak sahibine hesabın bulunduğu banka aracılığıyla ödenir. Hak sahipliğinin tespitinden ve aktarılacak Devlet katkısının doğru ve tam hesaplanmasından hesabın bulunduğu banka sorumludur. Haksız olarak yapıldığı tespit edilen Devlet katkısının ödendiği tarihten tahsil edildiği tarihe kadar geçen süreye 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranında hesaplanacak faiz ile birlikte bir ay içinde ödenmesi gerektiği Müsteşarlık tarafından bir yazı ile bankaya bildirilir. Bu süre içinde ödeme yapılmaması halinde bu alacaklar, vergi dairesince anılan Kanun hükümlerine göre, ilgili bankalardan takip ve tahsil edilir. Harç indiriminden haksız olarak yararlandığının tespiti halinde eksik alınan tapu harcı, banka tarafından ilgili vergi dairesine yapılacak bildirim üzerine, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre gecikme faizi ve vergi ziyar cezası ile birlikte hak sahibinden geri alınır.

BAŞKAN – Bir açıklama alabilir miyim 42’nci maddeye ilişkin Sayın Bakanım?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Müsteşarımızdan bir açıklama alacağız.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaya.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI H. ABDULLAH KAYA – Sayın Başkanım, değerli vekillerim; bu maddeyle hâlihazırdaki konut hesabı uygulaması, bir sonraki maddede de paralel olarak düzenlenen Aile Bakanlığı Teşkilat Kanunu’nda bu konu düzenlenmişti. Bu konu, Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun’a taşınmakta ve hâlihazırdaki uygulamadaki yüzde 20 oranı yüzde 25’e çıkarılmakta. 15 bin lira, 20 bin liraya çıkarılmakta. Bakanlar Kuruluna bu uygulamanın daha etkin, verimli yapılabilmesi için yetkiler verilmekte ve yine Bakanlar Kuruluna bu kapsamda alınacak konutlara harç istisnası getirebilme imkânları düzenlenmekte. Madde bunları ihtiva etmekte.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

43’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 43- 4059 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 16- 3/6/2011 tarihli ve 633 sayılı Aile ve sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin mülga ek 3 üncü maddesi ve anılan maddeye istinaden yayımlanan mevzuat çerçevesinde katılımcılara öngörülen Devlet desteğine ilişkin koşullar aynen korunur. Katılımcılar talepleri halinde bu Kanunun ek 6 ncı maddesinde belirtilen esaslara tabi tutulur. Bununla ilgili usul ve esaslar Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir. Bakanlar Kurulunca ek 6 ncı maddeye istinaden usul ve esaslar belirleninceye kadar mevcut hükümlerin uygulanmasına devam olunur.

BAŞKAN – 43’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

79’uncu madde de gene paralel maddedir.

Okutuyorum madde 79’u:

MADDE 79- 3/6/2011 tarihli ve 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Gene bağlantılı maddedir, yürürlükten kaldırılıyor.

79’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, yarın saat 14.15’te görüşmelere devam etmek üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.30

